

LEI 5/1998, DO 18 DE DECEMBRO, DE COOPERATIVAS DE GALICIA

TEXTO CONSOLIDADO – XANEIRO 2020

LEI 5/1998, DO 18 DE DECEMBRO, DE COOPERATIVAS DE GALICIA

(DOG núm. 251, do 30 de decembro de 1998)

TEXTO CONSOLIDADO – XANEIRO 2020

A Constitución española, no artigo 129.2, encoméndalles ós poderes públicos a promoción das diversas formas de participación na empresa e o fomento, mediante unha lexislación adecuada, das sociedades cooperativas, e o Estatuto de autonomía de Galicia recoñece no artigo 55.3 a potestade da Comunidade Autónoma para facer uso das facultades previstas no apartado 1 do artigo 130 da Constitución, atendendo á modernización e ó desenvolvemento de tódolos sectores económicos, os que poden dinamizarse mediante o fomento das sociedades cooperativas, a través da súa propia lexislación.

A Comunidade Autónoma de Galicia asumiu a competencia exclusiva en materia de cooperativas en virtude da transferencia feita pola Lei orgánica 16/1995, do 27 de decembro, ampliando a recollida no artigo 28.7 do Estatuto de autonomía de Galicia.

Dispoñendo, pois, a Comunidade Autónoma de Galicia de competencia exclusiva en materia de sociedades cooperativas, resulta necesaria e prioritaria a promulgación da primeira Lei de cooperativas de Galicia, axustada ás especificidades propias delas e adaptada ás estruturas económicas actuais, que lles permita desenvolverse económica e empresarialmente e contribúa eficazmente á súa dinamización.

A análise da realidade das cooperativas galegas evidencia o peso desta forma empresarial de organización e ordenación dos recursos e a súa destacada importancia na estrutura socioeconómica de Galicia.

A Xunta de Galicia, asumindo as recomendacións da Alianza Cooperativa Internacional, incardina este texto legal no respecto no substancial ós principios cooperativos revisados con motivo do seu centenario, quedando reflectidos expresamente no seu artigo primeiro e a través do texto articulado.

Reforza esta lei o carácter empresarial das cooperativas co obxecto de potencia-la súa intervención competitiva no mercado, entendéndooas como instrumentos eficaces para a creación de riqueza e xeración de emprego nos seus aspectos cuantitativos e cualitativos, cunha función de destacada importancia na redistribución de recursos, así como na prestación de servicios de natureza social.

A expansión da economía de mercado obriga cada vez máis as empresas a introducirse nos distintos mercados para poder competir e subsistir, o que esixe do lexislador a necesidade e responsabilidade de adecua-los principios cooperativos ós vindeiros tempos, dotando estas sociedades de instrumentos válidos e suficientes, que lles permitan orientarse no seu acceso ó próximo século, organizándose para afronta-los novos desafíos.

Potencia esta lei a autonomía da propia sociedade cooperativa, conferindo un maior grao de autorregulación a través dos estatutos e dos propios órganos sociais, definindo e delimitando as competencias e responsabilidades no exercicio das súas funcións na orde interna, para efectos de evita-la distorsión ata agora existente no seu desenvolvemento, o que vai redundar nunha maior eficacia na súa xestión empresarial, sen detrimento do principio de democracia interna da sociedade.

É obxectivo prioritario desta lei dota-lo sector cooperativo de Galicia dunha regulación propia, avanzada, flexible e con vontade de estabilidade, que recolla as inquietudes das entidades cooperativas.

A lei estrutúrase en cinco títulos con 142 artigos, tres disposicións adicionais, sete transitorias, unha única derogatoria e tres derradeiras.

1

TÍTULO I

Das sociedades cooperativas

Queda estruturado en dez capítulos que regulan a normativa común aplicable a tódalas entidades cooperativas.

Partindo da realidade de Galicia, defínese a cooperativa como unha sociedade de capital variable, propiedade conxunta, con plena autonomía de xestión e rexida pola democracia interna, en consonancia cos postulados proclamados pola Alianza Cooperativa Internacional, fortalecéndose ademais o seu carácter empresarial.

Introdúcese, con carácter necesario e de exclusividade ás sociedades suxeitas a esta lei, a inclusión na súa denominación das palabras «sociedade cooperativa galega», co obxecto de dotalas dunha identidade propia e de que terceiros coñezan a lexislación aplicable a elas.

Acorde coas actuais tendencias legislativas nesta materia, establécese legalmente un capital social mínimo como garantía fronte a terceiros e rigor empresarial da sociedade cooperativa.

Adáptase o número mínimo de socios á realidade galega, co obxecto de facilita-lo acceso a esta fórmula empresarial, e límitase a responsabilidade do socio polas débedas sociais ata o límite do importe das achegas subscritas ó capital social.

En congruencia cos principios cooperativos e como instrumento coadxuvante para o desenvolvemento e a consolidación da sociedade cooperativa, establécese a posibilidade de que a cooperativa poida realizar operacións con terceiros non socios, tanto por circunstancias estruturais coma conxunturais, flexibilizándose a posibilidade da realización destas operacións, tendo en conta que na súa aplicación deberá valorarse a incidencia da normativa fiscal vixente en cada momento.

Como mecanismo organizativo opcional, incorpórase a regulación de seccións por actividades económicas dentro dunha mesma cooperativa, con especial atención ás seccións de crédito, delimitándose legalmente a responsabilidade patrimonial delas.

Regúlase o procedemento constitutivo da sociedade cooperativa desde o inicio ata a adquisición da personalidade xurídica, esixíndose para a súa constitución escritura pública, e posibilitando insta-la previa cualificación dos estatutos.

Como instrumento que lle permita á cooperativa a incorporación e permanencia das persoas que participen e coadruven na consecución do seu obxecto social regúlanse diversas tipoloxías de socios. Incardínase a figura do asociado, presente noutras lexislacións cooperativas, no socio colaborador regulado nesta lei, posibilitando ademais que participe na consecución do obxecto cooperativo.

Potenciando a participación democrática, conxugada cos intereses económicos da cooperativa e co compromiso do socio na actividade cooperativizada, prevese a posibilidade estatutaria de facer uso de voto plural ponderado en determinadas clases de cooperativas, en función da súa particularidade.

Co fin de darlle maior estabilidade ó consello rector e permitir que o socio persoa xurídica poida desempeña-lo seu cargo durante o período para o que foi designado, atribúeselle a esta a posibilidade de ser membro dos órganos sociais con independencia da persoa física que a represente.

A prol dunha maior operatividade prevese a figura de administrador único, pola complexidade dun órgano de administración colexiado en cooperativas de pequena magnitude.

Co obxecto de reforza-la profesionalidade, mellorar e dinamiza-la xestión empresarial prevese a posibilidade estatutaria de incorporar ó órgano de goberno colexiado e en calidade de conselleiros persoas físicas non socias, e introdúcese a figura de conselleiro delegado.

Nesta liña de profesionaliza-los órganos sociais, considérase a posibilidade estatutaria de acceder ó cargo de interventor a persoas físicas non socias ata o límite legalmente establecido, reforzando as súas competencias para acadar unha maior eficacia no seu labor fiscalizador de orde interna.

Co fin de acadar-la maior transparencia na xestión e nas contas da sociedade cooperativa ampliáanse os supostos de obrigatoriedade de sometela a auditoría externa.

Como garantía da seguridade xurídica que deben observar certos acordos sociais de indubidable transcendencia pública e social, ampliáanse aqueles actos que necesariamente deberán ser dictaminados polo letrado asesor.

O réxime económico da sociedade cooperativa ten en conta a obrigatoriedade do total desembolso do capital social mínimo, prevendo a posibilidade de efectuar achegas non en diñeiro e abrindo un abano de fórmulas de financiamento externo.

A distribución de excedentes, partindo das asignacións mínimas legais a fondos obrigatorios, abre un importante campo de autonomía da asemblea xeral para acorda-lo seu destino coa posibilidade de incrementa-los fondos obrigatorios ou crear fondos de reserva voluntarios, irrepartibles ou non, ou destinalo ó retorno cooperativo segundo a definición que deste se establece.

Na imputación de perdas, configúrase o Fondo de Reserva Obrigatorio como primeiro soporte delas sen ningún tipo de limitación.

Facilítase a posibilidade da levanza dos libros sociais mediante a realización de asentamentos e anotacións por calquera procedemento idóneo. No que respecta á contabilidade da sociedade faise unha remisión expresa á aplicación das normas xerais contables, na procura da uniformidade co resto das diferentes sociedades.

Regúlase a casuística sobre a fusión, escisión, transformación, disolución e liquidación de sociedades cooperativas. Resulta significativa a transformación da sociedade cooperativa permitíndose legalmente transferir parte do seu patrimonio social á sociedade na que se transforma, establecendo ó mesmo tempo as garantías e cautelas necesarias para que este patrimonio sirva para a consolidación e o desenvolvemento da actividade empresarial.

2

TÍTULO II

Do Rexistro de Cooperativas de Galicia

Créase o Rexistro de Cooperativas de Galicia, estruturado no Rexistro Central e no correspondente rexistro en cada unha das provincias da Comunidade Autónoma.

Perfecciónase a súa eficacia, definida polos principios de publicidade material e formal, legalidade, lexitimación, prioridade e tracto sucesivo.

Co obxecto de mellora-la prestación do servizo público ás entidades cooperativas, terceiros e interesados, poténcianse as funcións dos rexistros de cooperativas. Neste sentido cabe subliña-la facultade de legalización de libros e de recepción para o seu depósito das contas

anuais das cooperativas. Así mesmo resérvasele ó Rexistro Central a competencia para cualificar e inscribir determinadas clases de cooperativas, así como as asociacións de cooperativas, nomear auditores e outros expertos cando lle sexan solicitados polas entidades cooperativas, dictar instrucións e exerce-la coordinación dos rexistros provinciais.

3

TÍTULO III

Disposicións especiais

Queda estruturado en tres capítulos que regulan as clases de cooperativas de primeiro grao, as cooperativas de segundo grao e outras formas de colaboración económica.

En función da realidade existente en Galicia, recolle quince clases de cooperativas de primeiro grao, prevendo a posibilidade de que se poidan crear outras novas clases cando resulte necesario para o desenvolvemento cooperativo autonómico.

Na clasificación regulada recóllese a casuística tradicional consolidada no sector cooperativo e inclúense ademais novas clases de cooperativas, axustándose, por unha parte, á realidade de explotación de recursos propios de Galicia e, por outra, abrindo a posibilidade de utilizar esta fórmula societaria para satisfacer determinados servizos sociais que a sociedade actual vén demandando.

Nas cooperativas de traballo asociado excepciónase o número mínimo de socios, posibilitando a creación de pequenas empresas como fórmula adecuada de creación de emprego.

Regúlanse os dereitos e as obrigas dimanantes da prestación de traballo e recóllese a posibilidade de que, co fin de conseguirla plena realización do seu obxecto económico e social e sen sobredimensionala empresa, a sociedade cooperativa poida contratar asalariados co límite fixado.

Na cooperativa agraria posibilitase a incorporación como socio da compañía familiar galega, configurada como unidade económica única, institución propia do dereito civil galego. Prevese tamén a substitución da condición de socio no caso de que o titular da explotación deixe de selo, sen necesidade de transmisión. Poténciase a intercooperación entre as cooperativas agrarias como instrumento que facilite o seu desenvolvemento e posibilitase a realización de actividades de consumo recollendo a realidade existente neste momento en atención ás necesidades dos seus socios e á comunidade do seu contorno.

Respecto das cooperativas de vivenda e pola súa particularidade, a lei establece cautelas conducentes a preservar os dereitos dos socios e a facilitar a transparencia na súa xestión.

A entidade e tradición marítima de Galicia esixe a regulación de cooperativas do mar como unha clase específica, posibilitando o acceso ó cooperativismo deste importante sector económico.

Destácase pola súa innovación e transcendencia no sector primario a cooperativa de explotación dos recursos acuícolas, configurada como unha empresa na que se integran os dereitos de uso e aproveitamento de bens e títulos administrativos habilitantes, xuntamente coa prestación de traballo persoal, co obxecto de xestionala realizando a explotación de recursos acuícolas en común.

Co obxecto de facilita-lo acceso ó emprego e de mellora-la calidade de vida de colectivos con dificultade de integración social, créase unha clase específica de cooperativas.

Créase a clase de cooperativas de servizos sociais como un medio adecuado para a prestación de servizos de natureza social.

4

Título IV

Das asociacións e representación cooperativa

Queda estruturado en dous capítulos que regulan o asociacionismo cooperativo e o Consello Galego de Cooperativas.

Para ordenar, clarificar e potencia-la representatividade das sociedades cooperativas configúrase na lei un deseño do asociacionismo cooperativo de estrutura piramidal na súa tripla manifestación de unións, federacións e confederacións, na procura de garanti-la esencia do movemento cooperativo e axudar á súa consolidación, respectando en todo caso a autonomía e a liberdade de asociación.

Posibilitase que unha confederación de cooperativas, sempre que reúna a representatividade suficiente, poida denominarse confederación de cooperativas de Galicia.

Créase o Consello Galego de Cooperativas como máximo órgano de promoción e difusión do cooperativismo na Comunidade Autónoma, con funcións ademais de carácter consultivo e asesor das administracións públicas nesta materia. Deséñase como un órgano colexiado no que participan as diferentes administracións, as institucións e o movemento cooperativo, todos eles interesados no fomento, na promoción e na difusión do cooperativismo.

Vén cubrir este órgano unha lagoa existente nas relacións entre as propias cooperativas e entre estas coas administracións públicas.

Ademais das funcións de carácter consultivo, atribúenselle outras importantes funcións como a arbitrase en cuestións litixiosas cooperativas, o nomeamento de liquidadores en determinados supostos e a planificación e xestión dos fondos de formación e promoción das

cooperativas que os transfiran voluntariamente ou obrigatoriamente se non os xestionaron no prazo legalmente previsto.

Para o exercicio das funcións encomendadas pola lei garáteselle plena capacidade de obrar, e asígnanselle, entre outros, os recursos económicos provenientes das liquidacións e transformacións das sociedades cooperativas.

5

TÍTULO V

Da administración pública e as cooperativas

Regúlase a inspección das cooperativas, tipifícanse as infraccións e establécense as sancións.

A potestade da función inspectora en relación co cumprimento desta lei correspóndelle á consellería competente en materia de traballo, sen prexuízo das funcións inspectoras que poidan corresponderlles a outras consellerías.

Conclúese o texto articulado facendo mención dunha serie de medidas de fomento que contribúen ó desenvolvemento do sector cooperativo de Galicia.

Esta lei complementarase coas correspondentes normas de desenvolvemento regulamentario, dictadas en función da facultade que confire o texto legal.

Por todo o exposto o Parlamento de Galicia aprobou e eu, de conformidade co artigo 13.2º do Estatuto de Galicia e co artigo 24 da Lei 1/1983, do 23 de febreiro, reguladora da Xunta e do seu presidente, promulgo en nome de El-Rei a Lei de de cooperativas de Galicia.

TÍTULO I

Das sociedades cooperativas

Capítulo I

Disposicións xerais

Artigo 1. Concepto.

1. A cooperativa é unha sociedade de capital variable que, con estrutura e xestión democrática, en réxime de libre adhesión e baixa voluntaria, desenvolve unha empresa de propiedade conxunta, a través do exercicio de actividades socioeconómicas, para prestar servizos e para satisfacer necesidades e aspiracións dos seus socios, e en interese pola comunidade, mediante a participación activa deles, distribuindo os resultados en función da actividade cooperativizada.

2. A xestión e o goberno da sociedade cooperativa correspóndenlles exclusivamente a esta e ós seus socios.

3. Calquera actividade económico-social poderá desenvolverse mediante unha sociedade constituída ó abeiro desta lei.

4. A sociedade cooperativa axustarase na súa estrutura e no seu funcionamento ós principios establecidos pola Alianza Cooperativa Internacional aplicados no marco desta lei.

Artigo 2. Ámbito de aplicación. ¹

Esta lei autonómica aplicaráselles a todas as entidades cooperativas con domicilio social na Comunidade Autónoma de Galicia que realicen a súa actividade cooperativizada con carácter principal dentro do territorio da Comunidade galega, todo isto sen prexuízo de que establezan relacións xurídicas con terceiras persoas ou de que realicen actividades de carácter instrumental, persoais, accesorias ou complementarias ao seu obxecto social establecendo sucursais fóra do devandito territorio.

Entenderase que a actividade cooperativizada se desenvolverá con carácter principal na Comunidade Autónoma de Galicia cando a dita actividade se desenvolva maioritariamente dentro do seu ámbito territorial.

Igualmente, esta lei aplicaráselles a todas as unións, federacións e confederacións de cooperativas que, con domicilio social na Comunidade Autónoma de Galicia, desenvolvan o seu obxecto social principalmente neste ámbito territorial.

Artigo 3. Denominación.

1. As cooperativas suxeitas a esta lei incluírán necesaria e exclusivamente na súa denominación as palabras «sociedade cooperativa galega» ou a súa abreviatura «s. coop. galega».

2. Ningunha entidade cooperativa poderá adoptar denominación idéntica á doutra xa existente nin usar nomes equívocos ou que induzan a confusión en relación co seu ámbito, obxecto social ou clase, nin con outro tipo de entidades.

3. Ningunha outra entidade nin empresario poderá utiliza-lo termo «cooperativa» ou a súa abreviatura nin outro termo que induza a confusión.

Artigo 4. Domicilio social.

A sociedade cooperativa terá o seu domicilio social dentro do territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, no lugar onde realice principalmente as súas actividades económicas e

¹ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

sociais cooperativizadas cos seus socios ou centralice a súa xestión administrativa e dirección empresarial.

Artigo 5. Capital social mínimo. ²

1. O capital social mínimo para constituírse e funcionar unha sociedade cooperativa non será inferior a tres mil euros, expresándose nesta moeda, e deberá estar totalmente desembolsado desde a súa constitución. Exceptúanse as cooperativas xuvenís, para as que o capital social mínimo será de trescentos euros.

2. Os estatutos poderán fixar un capital social mínimo superior ó sinalado no apartado anterior, que tamén estará desembolsado na súa totalidade desde a elevación a público do acordo social.

A variación da cifra deste capital require unha modificación estatutaria e o seu acordo deberá publicarse no Diario Oficial de Galicia. O dito acordo deberá depositarse no Rexistro de Cooperativas de Galicia, que tramitará a súa publicación gratuíta nel.

Artigo 6. Responsabilidade.

1. Os socios responderán das débedas sociais só ata o límite das súas achegas subscritas ó capital social, estean ou non desembolsadas na súa totalidade.

2. O socio que cause baixa na cooperativa responderá persoalmente durante cinco anos desde a perda da súa condición polas débedas sociais, logo de excusión do haber social, derivadas das obrigas contraídas pola cooperativa con anterioridade á súa baixa e ata o importe reembolsado das súas achegas ó capital social.

Artigo 7. Número mínimo de persoas socias. ³

1. As sociedades cooperativas de primeiro grao deberán estar integradas, polo menos, por dúas persoas socias.

Para estes efectos non se computarán as persoas socias a proba, excedentes e colaboradoras.

2. As cooperativas de segundo grao estarán formadas como mínimo por dúas sociedades cooperativas.

² Artigo modificado pola Lei 6/2016, do 4 de maio, da economía social de Galicia (DOG núm. 93, do 18 de maio de 2016).

³ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012) e pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia (DOG núm 203, do 25 de outubro).

Artigo 7 bis. Especialidades das cooperativas de dúas persoas socias. ⁴

Ás cooperativas que unicamente contén con dúas persoas socias seranlles especialmente aplicables, mentres permanezan nesa situación e aínda que os seus estatutos establezan outra cousa, as disposicións seguintes:

- a) Todos os acordos sociais que requiran maioría de persoas socias ou de votos deberán adoptarse co voto favorable das dúas únicas persoas socias.
- b) Poderán constituír o seu consello reitor con só dous membros, que, necesariamente, se distribuirán os cargos de presidente ou presidenta e secretario ou secretaria.
- c) Non precisarán constituír ningún outro órgano.
- d) Poderá encomendarse a liquidación destas cooperativas a unha ou dúas persoas socias liquidadoras.
- e) O importe total das achegas de cada persoa socia ao capital social non poderá superar o 50 % deste.
- f) No trámite de audiencia ao que se refire a alínea b) do punto 2 do artigo 141, na falta de órgano de administración, comparecerán as dúas persoas socias.
- g) A cooperativa que permaneza máis de cinco anos con só dúas persoas socias virá obrigada, a partir do seguinte exercicio, a realizar unha dotación adicional á reserva obrigatoria do 2,5 % da súa cifra de negocios anual.

Artigo 8. Operacións con terceiros.

1. As sociedades cooperativas poderán realizar actividades e servizos cooperativizados con terceiros non socios, nos termos previstos nesta lei, sen prexuízo das condicións impostas en cada momento pola normativa fiscal aplicable.
2. Non obstante, toda sociedade cooperativa, cando por circunstancias excepcionais non imputables a ela operase exclusivamente cos seus socios ou con terceiros dentro dos límites establecidos por esta lei e lle supoña unha diminución de actividade que poña en perigo a súa viabilidade económica, poderá ser autorizada para realizar ou, se é o caso, ampliar actividades e servizos con terceiros, por prazo non superior a un ano e ata a contía que fixe a autorización en función das circunstancias que concorran.

⁴ Artigo engadido pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia (DOG núm 203, do 25 de outubro).

A solicitude resolveraa no prazo de trinta días a autoridade administrativa da que dependa o rexistro de cooperativas no que figure inscrita a sociedade, e entenderase estimada se non recaese resolución expresa no dito prazo.

3. Os beneficios obtidos de tales operacións imputaranse como mínimo nun 50% ó Fondo de Reserva Obrigatorio, e o resto destinarase conforme previsión estatutaria ou, no seu defecto, segundo acorde a asemblea xeral.

4. As cooperativas deberán contabilizar estas operacións de forma separada e independente, sen prexuízo da contabilidade xeral da cooperativa.

5. As cooperativas de crédito e as de seguros deberán cumprir nas súas operacións con terceiros os requisitos e as limitacións da regulación aplicable á súa respectiva actividade.

Artigo 9. Seccións. ⁵

1. Os estatutos poderán prever e regular a constitución e o funcionamento de seccións no seo da cooperativa, con autonomía de xestión e patrimonio adscrito á sección, co fin de desenvolver actividades económicas específicas, derivadas ou complementarias do seu obxecto social.

A xestión e representación da sección corresponderá ao órgano de administración, sen prexuízo de que este poida conferir apoderamento a favor dunha persoa ou designar un director ou directora para a sección, que estará ao cargo do xiro e tráfico ordinario desta.

2. Estatutariamente poderase establecer a existencia de xuntas de sección, integradas polas persoas socias adscritas a ela, nas que poderán delegarse competencias que non sexan exclusivas dos órganos sociais.

3. Nos resultados negativos das operacións que realice a sección quedará afectado en primeiro lugar o patrimonio desta, sen prexuízo da responsabilidade patrimonial universal da cooperativa.

Agás disposición estatutaria en contra, a distribución de excedentes será diferenciada.

4. O consello reitor e a asemblea xeral da cooperativa poderán acordar a suspensión, con efectos inmediatos, dos acordos adoptados pola xunta de persoas socias dunha sección, debendo facer constar os motivos polos que os consideran impugnables ou contrarios ao interese xeral da cooperativa, todo iso sen prexuízo de que tales acordos poidan ser impugnados pola canle establecida no artigo 52 e no artigo 40 desta lei, respectivamente.

⁵ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

5. As seccións levarán necesariamente a súa contabilidade de forma independente, sen prexuízo da xeral da cooperativa, así como un libro rexistro de cooperativistas adscritos a elas e un libro de actas, se é o caso.

6. As cooperativas con seccións virán obrigadas a realizar en cada exercicio económico auditoría externa das súas contas.

Artigo 10. Seccións de crédito.⁶

1. As cooperativas de calquera clase, agás as de crédito, poderán ter seccións de crédito. As seccións de crédito, sen personalidade xurídica propia, poderán desenvolver actividades e prestar servizos financeiros de activo e de pasivo exclusivamente con socios da cooperativa ou con esta, en calidade de intermediarios financeiros, sen prexuízo de poder rendibiliza-los seus depósitos ou os seus excedentes de tesourería en cooperativas de crédito, bancos ou caixas, sempre e cando o depósito realizado reúna os requisitos de seguridade e liquidez.

A sección de crédito deberá levar unha contabilidade separada e independente sen prexuízo da xeral da cooperativa.

2. As ditas cooperativas virán obrigadas a designar un xerente propio para a sección, encargado do xiro e tráfico dela, sen altera-lo réxime das facultades propias dos administradores. Están obrigadas a audita-las súas contas en cada exercicio económico, depositando a auditoría para o seu coñecemento no departamento competente en materia de traballo da Xunta de Galicia, con independencia do cumprimento do disposto no artigo 73 desta lei.

3. A creación da sección de crédito recollerase nos estatutos e será aprobada pola asemblea xeral. O devandito acordo, elevado a escritura pública, así como o regulamento de réxime interno da sección, tamén aprobado pola asemblea xeral, deberán presentarse no Rexistro de Cooperativas de Galicia para o seu depósito e posterior inscrición do acordo, momento no que adquirirá eficacia xurídica.

4. As cooperativas con sección de crédito deberán contar cun letrado asesor, encargado de dictaminar se os acordos adoptados pola cooperativa son conformes a dereito.

5. A Xunta de Galicia, por proposta da consellería competente en materia de traballo e logo de audiencia do Consello Galego de Cooperativas, fixará a proporción máxima permitida entre os depósitos dos socios na sección e os recursos propios das cooperativas con sección de crédito.

⁶ Artigo modificado pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia (DOG núm 203, do 25 de outubro).

Capítulo II
Da constitución da cooperativa

Artigo 11. Constitución.

1. A sociedade cooperativa constituirase mediante escritura pública que se inscribirá no correspondente rexistro de cooperativas, adquirindo neste momento personalidade xurídica.
2. Para levar a cabo a súa constitución, os promotores poden optar por solicita-la previa cualificación do proxecto de estatutos ante o rexistro de cooperativas competente ou ben outorgar directamente a escritura pública de constitución e insta-la súa inscrición no devandito rexistro.

Artigo 12. Da asemblea constituínte.⁷

1. Con carácter previo á elevación a pública da escritura de constitución da sociedade cooperativa deberá ter lugar a asemblea constituínte, que estará integrada polos promotores da sociedade e que designará de entre eles quen deba exercer de presidente e secretario dela.

Non obstante, se a escritura pública de constitución fose outorgada pola totalidade dos promotores da sociedade e non se fixese uso da facultade de obte-la previa cualificación do proxecto de estatutos polo rexistro de cooperativas, non será necesaria a realización da asemblea constituínte.

2. A asemblea constituínte deliberará e adoptará, como mínimo, os acordos sobre todos aqueles extremos que resulten necesarios para o outorgamento da correspondente escritura de constitución, coa aprobación, en todo caso, dos estatutos da cooperativa e coa designación de entre os promotores das persoas que teñan que outorgar a escritura pública de constitución. O seu número non poderá ser inferior a tres e entre eles deberán estar, polo menos, o designado como secretario da asemblea constituínte e os designados para desempeñaren os cargos do primeiro órgano de administración.

Se se realizasen achegas non en diñeiro, a valoración dada a elas deberá ser aprobada pola asemblea constituínte, logo de informe de experto independente.

3. A acta da asemblea constituínte deberá recolle-las deliberacións e os acordos adoptados, a relación de promotores cos datos establecidos para o outorgamento da escritura de constitución da sociedade e os resultados das votacións, así como o lugar, a data e a hora da reunión.

⁷ Artigo modificado pola Lei 6/2016, do 4 de maio, da economía social de Galicia (DOG núm. 93, do 18 de maio de 2016).

A acta será certificada por quen exerceu as funcións de secretario da asemblea constituínte, co visto e praxe do presidente dela.

Artigo 13. A sociedade cooperativa en constitución.

1. O presidente, o secretario ou o promotor facultado expresamente pola asemblea constituínte deberá realizar tódolos actos e as actividades necesarias para a constitución da cooperativa e a súa posterior inscrición, ademais de todas aquelas que expresamente lle sexan encomendadas pola asemblea constituínte, actuando ata o dito momento en nome e representación da futura sociedade, resultando por conta dela tódolos gastos devengados polas ditas actuacións, sempre e cando estes resultasen necesarios.

2. Dos actos e contratos subscritos polos promotores facultados en nome da cooperativa, e do seu cumprimento antes da súa inscrición, responderán solidariamente aqueles que os subscribisen, agás:

- a) Que fosen autorizados expresamente pola asemblea constituínte.
- b) Que a dita asemblea acordase que a súa eficacia quede condicionada á inscrición da cooperativa, ratificándose automaticamente por consecuencia dela.
- c) Que os acepte expresamente a cooperativa dentro do prazo non superior a un mes desde a súa inscrición.

Nestes supostos cesará a responsabilidade solidaria dos promotores facultados, respondendo os socios dos actos e contratos subscritos con anterioridade á inscrición, así como de tódolos gastos necesarios para a práctica dela, coa achega social efectuada por cada un deles ou que estivesen obrigados a desembolsar sempre que o patrimonio social sexa suficiente para facer fronte ás obrigas contraídas. Noutro caso, os socios virán obrigados persoalmente a cubri-la diferenza.

3. Ata o momento no que se produza a inscrición rexistral da cooperativa, a sociedade deberá engadir á súa denominación os termos «en constitución».

Artigo 14. Contido mínimo dos estatutos.

1. Os estatutos das sociedades cooperativas suxeitas a esta lei deberán regular como contido mínimo os seguintes extremos:

- 1) A denominación da sociedade.
- 2) O domicilio social.
- 3) O obxecto social.

- 4) O capital social mínimo.
 - 5) O ámbito territorial onde desenvolverá as actividades cooperativizadas cos seus socios.
 - 6) A duración da sociedade.
 - 7) As condicións e os requisitos para adquiri-la condición de socio e o réxime de baixa.
 - 8) A cuantificación e o establecemento do réxime da participación mínima do socio na actividade cooperativa que desenvolve o seu obxecto e fin social, podendo establecer e regula-lo principio de exclusividade.
 - 9) As obrigas e os dereitos dos socios.
 - 10) As normas de disciplina social, a tipificación das infraccións e sancións, o procedemento sancionador e os recursos.
 - 11) A forma de publicidade e o prazo para convoca-la asemblea xeral, ordinaria e extraordinaria, en primeira e segunda convocatoria.
 - 12) A achega obrigatoria mínima ó capital social para adquiri-la condición de socio da cooperativa.
 - 13) A composición do órgano de administración, do de intervención e, se é o caso, do comité de recursos da cooperativa, así como a duración do mandato dos seus membros.
 - 14) O réxime de transmisión das achegas dos socios, así como o seu dereito de reembolso sobre elas.
 - 15) O réxime das seccións que se creen, se é o caso, na cooperativa.
 - 16) As causas de disolución da cooperativa.
 - 17) Calquera outra materia esixida por esta lei.
2. Os estatutos poderán ser desenvolvidos a través do regulamento de réxime interno, que deberá ser aprobado pola asemblea xeral.

Artigo 15. Cualificación previa do proxecto de estatutos.

1. Os promotores facultados pola asemblea constituínte poderán, con carácter previo á elevación a pública da escritura de constitución, solicitar do rexistro de cooperativas competente a cualificación previa do proxecto de estatutos, agás acordo en contrario da propia asemblea.

2. Á solicitude da devandita cualificación previa deberá xuntarse a acta da asemblea constituínte e o proxecto de estatutos, así como a certificación de que non existe inscrita outra sociedade con idéntica denominación expedida pola Sección Central do Rexistro de Cooperativas dependente da Administración xeral do Estado.

Artigo 16. Escritura de constitución.

1. A escritura pública de constitución será outorgada polas persoas designadas para tal efecto pola asemblea constituínte con suxeición ós acordos adoptados por ela, agás que o sexa pola totalidade dos promotores, e será inscrita no rexistro de cooperativas competente.

2. A escritura de constitución da sociedade cooperativa recollerá, se é o caso, a acta da asemblea constituínte e deberá conter como mínimo:

a) A relación dos promotores, cos seus datos de identificación persoal ou a razón ou denominación social, se é o caso, e a actividade comprometida.

b) A manifestación dos outorgantes de que tódolos promotores reúnen os requisitos legais e estatutarios necesarios para ser socio da cooperativa que se constitúe.

c) A manifestación da vontade de fundar unha cooperativa da clase de que se trate.

d) Os estatutos.

e) A manifestación dos outorgantes de que tódolos promotores desembolsaron, como mínimo, o 25% da achega obrigatoria mínima para ser socio, establecida nos estatutos, e a acreditación de que se desembolsou totalmente o capital social mínimo fixado estatutariamente.

f) A identificación das persoas designadas para desempeñaren os distintos cargos dos órganos sociais, coa súa aceptación e coa declaración expresa de non estaren incursas en causa de incapacidade ou incompatibilidade das establecidas no artigo 48 desta lei.

g) O valor asignado, se as houberse, das achegas non en diñeiro, con expresión delas e identificación do promotor que as realice ou se obrigase a realizalas.

h) A declaración de que non existe outra sociedade cooperativa con idéntica denominación, xuntando para a súa incorporación ó instrumento público certificación da Sección Central do Rexistro de Cooperativas dependente da Administración xeral do Estado.

i) Calquera outro pacto ou acordo que se adoptase na asemblea constituínte, sempre e cando non sexa contrario ó dereito e ós principios que configuran a especial natureza da sociedade cooperativa.

3. Os promotores facultados pola asemblea constituínte poderán, agás acordo expreso en contrario dela, emendar calquera defecto que puidese existir no contido da escritura pública de constitución, ata a obtención da súa definitiva inscrición, salvo que o defecto revista, polas súas características ou por prescrición legal ou regulamentaria, o carácter de inemendable.

4. Se a escritura de constitución é outorgada pola totalidade dos promotores, estes poderán, no acto de outorgamento, modificar calquera acordo dos que se adoptasen na asemblea constituínte, se esta tivese lugar.

Artigo 17. Inscrición da sociedade cooperativa.

1. Unha vez outorgada a escritura de constitución da sociedade cooperativa, os promotores facultados deberán solicitar no prazo de dous meses desde o seu outorgamento a inscrición da sociedade no rexistro de cooperativas competente.

Para a inscrición das cooperativas de crédito e seguros deberá achegarse a previa autorización do organismo competente.

2. Transcorridos doce meses desde o outorgamento da escritura de constitución sen que se procedese á súa inscrición ou verificada a vontade de non inscribi-la sociedade, calquera socio poderá insta-la disolución da cooperativa en constitución e esixir, logo de liquidación do patrimonio social, a restitución das súas achegas. No caso de que a sociedade cooperativa iniciase ou continúe as súas actividades seranlle aplicables as normas reguladoras das sociedades colectivas ou, se é o caso, as das sociedades civís.

Capítulo III

Dos socios

Artigo 18. Persoas que poden ser socios.

1. Nas cooperativas de primeiro grao poden ser socios tanto as persoas físicas coma as xurídicas, públicas ou privadas, e as comunidades de bens, coas particularidades que puidesen establecerse para cada clase de cooperativa de que se trate no título III desta lei.

Nas cooperativas de segundo grao só poden ser socios as sociedades cooperativas e os socios de traballo daquelas, así como outras sociedades de carácter non cooperativo cando exista a necesaria converxencia de intereses e necesidades, sempre e cando os estatutos non o prohiban.

2. Calquera administración ou ente público con personalidade xurídica poderá ser socio dunha cooperativa para a prestación de servizos públicos e o exercicio da iniciativa económica pública, sempre que non supoña exercicio de autoridade pública.

3. Ninguén poderá ser socio dunha cooperativa a título de empresario, contratista, capitalista ou outro análogo respecto dela ou dos socios como tales.

Artigo 19. Admisión en calidade de socio.

1. Para ingresar en calidade de socio nunha cooperativa, o solicitante deberá cumprir-las requisitos legais e estatutarios para adquiri-la dita condición, sen que estes últimos poidan quedar vinculados a motivos ilícitos ou inconstitucionais.

En todo caso para adquiri-la dita condición será necesario subscribi-la achega obrigatoria mínima, desembolsándoa na contía fixada estatutariamente, e, se é o caso, a cota de ingreso.

2. A solicitude de admisión realizarase por escrito dirixido ó órgano de administración da sociedade cooperativa, que deberá resolver motivadamente nun prazo non superior a dous meses, contados a partir do seguinte á recepción do escrito de solicitude, comunicándolle a resolución ó solicitante e publicando o dito acordo no taboleiro de anuncios da cooperativa ou noutro medio establecido estatutariamente. Transcorrido o devandito prazo sen resolución expresa, a solicitude entenderase denegada.

Contra a denegación de admisión, o solicitante poderá recorrer no prazo dun mes, contado desde a súa notificación ou da terminación do prazo que o órgano de administración ten para resolver, ante o comité de recursos ou, no seu defecto, ante a asemblea xeral. O comité de recursos resolverá nun prazo máximo dun mes, contado desde a presentación da impugnación, ou, se o recurso se interpón ante a asemblea xeral, na primeira que se realice, por votación secreta. En ámbolos dous supostos, logo de audiencia do interesado.

3. O acordo de admisión tamén poderá ser impugnado polo número de socios que estatutariamente se determine, no prazo de dez días, contados desde a súa publicación, ante o comité de recursos, que resolverá no prazo máximo dun mes, ou, no seu defecto, no mesmo prazo ante a asemblea xeral, que resolverá o recurso na primeira que se realice, por votación secreta, quedando a admisión en suspenso ata que transcorrese o prazo para recorrer ou ata que resolva o comité de recursos ou a asemblea xeral. En ámbolos dous casos, logo de audiencia do interesado.

Artigo 20. Baixa da persoa socia.⁸

1. A persoa socia poderá darse de baixa voluntariamente na cooperativa en calquera momento, mediante preaviso por escrito ao órgano de administración. O prazo de preaviso, que fixarán os estatutos, non poderá ser superior a un ano.

⁸ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

Para os efectos previstos no artigo 64 desta lei, para o reembolso de achegas entenderase producida a baixa ao termo do prazo de preaviso.

O incumprimento do prazo de preaviso dará lugar á correspondente indemnización de danos e perdas, e a baixa será considerada como inxustificada, agás que o órgano de administración, baseándose nas circunstancias que concorran, a aprecie como xustificada.

2. Os estatutos poderán esixir o compromiso da persoa socia de non darse de baixa voluntariamente, sen xusta causa que a cualifique de xustificada, ata o final do exercicio económico no que queira causar baixa ou ata que transcorrese, desde a súa admisión, o tempo que fixen os estatutos, que non poderá ser superior a dez anos.

Se o prevén os estatutos, o incumprimento pola persoa socia do compromiso a que fai referencia o parágrafo anterior autoriza a cooperativa a esixirlle á persoa socia participar, ata o final do exercicio económico ou do período comprometido, nas actividades e nos servizos cooperativizados nos termos nos que viña obrigada ou, na súa falta, a esixirlle a correspondente indemnización de danos e perdas. En todo caso, a súa baixa será considerada como inxustificada, agás que o órgano de administración, baseándose nas circunstancias que concorran, a aprecie como xustificada.

Tanto no suposto de incumprimento do prazo de preaviso como do período de permanencia comprometido os estatutos sociais poderán determinar como penalidade o incremento dun 10% do importe resultante de aplicar as deducións sobre todas as cantidades reembolsables, incluído o retorno cooperativo e os fondos de reserva repartibles que, se é o caso, lle poidan corresponder, previstas para o suposto de baixa non xustificada no artigo 64.1, todo isto sen prexuízo do dereito da cooperativa a ser resarcida dos danos e perdas causados. Os estatutos sociais poderán determinar os criterios obxectivos para cuantificar os danos e perdas esixibles, dos que en todo caso se deducirá a penalización anterior, no suposto de que se aplicase.

3. Terán a consideración de xustificadas as baixas que teñan a súa orixe nas seguintes causas:

a) A adopción de acordos pola asemblea xeral que impliquen obrigas ou cargas gravemente onerosas, non previstas estatutariamente, se a persoa socia salvase expresamente o seu voto ou, estando ausente, manifeste a súa desconformidade por escrito dirixido ao órgano de administración da cooperativa, no prazo de dous meses desde a adopción do acordo. En ambos os dous casos deberá formalizar a súa solicitude de baixa dentro do mes seguinte á data de realización da asemblea ou da presentación do devandito escrito.

b) En todos os demais supostos previstos nesta lei ou nos estatutos.

4. Cesará obrigatoriamente a persoa socia que perda os requisitos esixidos para adquirir a dita condición.

A baixa obrigatoria será acordada polo órgano de administración, de oficio, por petición de calquera persoa socia, en todo caso logo de darlle audiencia á persoa socia afectada.

Para as persoas socias traballadoras e para as persoas socias de traballo, no suposto de perda definitiva dos requisitos para ser persoa socia na cooperativa, a baixa operará automaticamente sen necesidade de resolución expresa ao respecto por parte do órgano de administración, con independencia da obriga deste órgano de resolver no prazo de tres meses desde que tivese coñecemento sobre os efectos da baixa e dos recursos que corresponden á persoa socia con respecto ao acordo que se adopte para tal efecto. Se a persoa socia incurso neste suposto de cesamento automático desempeña algún cargo en calquera dos órganos sociais da cooperativa, cesará automaticamente para todos os efectos neste, sen necesidade de ningún pronunciamento por parte da cooperativa. O cargo vacante deberá cubrirse segundo o establecido no artigo 45 desta lei.

A baixa obrigatoria terá a consideración de non xustificada cando a perda dos requisitos para adquirir a condición de persoa socia responda a un deliberado propósito desta de eludir obrigas ante a cooperativa ou beneficiarse indebidamente coa súa baixa obrigatoria.

5. O órgano de administración deberá resolver sobre a cualificación e os efectos da baixa nun prazo máximo de tres meses desde que lle fose comunicada; pasado o dito prazo, a baixa entenderase como xustificada, agás no caso de incumprimento do prazo de preaviso ou do compromiso de permanencia, todo isto sen prexuízo do disposto nesta lei para o reembolso de achegas no artigo 64.

Os acordos do órgano de administración sobre a cualificación e os efectos da baixa da persoa socia poderán ser impugnados ante a xurisdición competente, podendo ser obxecto de recurso previo ante o comité de recursos ou, na súa falta, ante a asemblea xeral, no prazo máximo de dous meses desde a notificación do acordo.

Artigo 21. Persoas socias de traballo.⁹

1. Nas cooperativas de primeiro grao que non sexan de traballo asociado, de explotación comunitaria da terra ou de recursos acuícolas e nas cooperativas de segundo grao poderán adquirir a condición de persoas socias de traballo, se os estatutos o prevén, as persoas físicas que teñan como actividade a prestación do seu traballo persoal na cooperativa.

⁹ Artigo modificado pola Leil 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

2. Resultaranlles aplicables ás persoas socias de traballo as normas establecidas nesta lei para as persoas socias traballadoras das cooperativas de traballo asociado, coas particularidades establecidas neste artigo.

3. Os estatutos que prevexan a admisión de persoas socias de traballo fixarán os criterios para unha equitativa e ponderada participación delas na cooperativa.

4. En calquera caso, as perdas determinadas pola actividade cooperativizada das que deban responder as persoas socias de traballo imputaranse ao Fondo de Reserva Obrigatorio e, na súa falta, ás persoas socias usuarias, na contía necesaria para lles garantir a aquelas unha compensación económica mínima equivalente ao 70% da retribución salarial que veñan percibindo na mensuralidade inmediatamente anterior a aquela na que se imputen as devanditas perdas e, en todo caso, non inferior ao salario mínimo interprofesional ou a calquera outro límite superior que establezan os estatutos.

5. Se os estatutos prevén un período de proba para as persoas socias de traballo, este non procederá se a nova persoa socia leva na cooperativa, como traballadora por conta allea, como mínimo, o tempo que corresponda ao dito período. Se procede o período de proba e se resolve a relación por decisión unilateral de calquera das partes, entenderase renovada a relación xurídico-laboral nas condicións existentes ao inicio daquel.

6. As persoas socias de traballo, para os efectos do réxime da Seguridade Social, serán en todo caso asimiladas a persoal traballador por conta allea.

7. No caso de perda definitiva dos requisitos para ser persoa socia na cooperativa por parte da persoa socia, haberá que averse ao disposto no artigo 20.4 desta lei en canto á súa baixa obrigatoria automática e ao cesamento dos cargos que puider desempeñar na sociedade.

Artigo 22. Dereitos dos socios.

1. Os socios teñen, ademais dos dereitos que lles outorguen as normas legais e estatutarias ou os acordos validamente adoptados polos órganos sociais, os seguintes:

a) A ser elector e elixible para os cargos dos órganos sociais da cooperativa.

b) A formular propostas e participar con voz e voto na adopción de acordos nas reunións dos órganos sociais dos que sexa membro.

c) A participar na actividade da cooperativa para o cumprimento do seu fin social, sen ningunha discriminación.

d) A recibir-la información necesaria para o exercicio dos seus dereitos e o cumprimento das súas obrigas.

e) A percibi-lo retorno cooperativo, se é o caso.

f) Á actualización e devolución das achegas ó capital social, así como a percibir xuros por elas, se é o caso.

2. Os dereitos exerceranse de conformidade coas normas legais e estatutarias e cos acordos validamente adoptados polos órganos sociais da cooperativa.

Artigo 23. Dereito de información.¹⁰

1. Toda persoa socia ten dereito a recibir toda a información necesaria sobre a marcha da cooperativa nos termos fixados nesta lei, nos estatutos ou nos acordos da asemblea xeral.

2. Como contido mínimo do dereito de información, toda persoa socia ten dereito a:

a) Recibir unha copia dos estatutos e, se é o caso, do regulamento de réxime interno, así como das modificacións deles, sendo responsabilidade do órgano de administración facilitar a dita documentación.

b) Ter libre acceso ao exame do libro rexistro de persoas socias, ao libro de actas da asemblea xeral e ao libro de achegas ao capital social no domicilio social da cooperativa, e, se o solicita, a que o órgano de administración lle expida copia certificada dos acordos adoptados nas asembleas xerais, nun prazo non superior a quince días desde a solicitude, e así mesmo, se é o caso, copia certificada daquelas actas que sexan do seu interese e non estean aínda incorporadas ao libro de actas.

c) Recibir, se o solicita, do órgano de administración copia certificada dos acordos do dito órgano que a afecten persoalmente e, en todo caso, a que se lle amose e aclare no domicilio social da cooperativa, nun prazo non superior a un mes, o estado da súa situación económica coa cooperativa.

d) Ter á súa disposición durante todo o prazo da convocatoria, para a súa consulta no domicilio social da cooperativa, as contas anuais, a proposta de distribución de resultados, o informe, se é o caso, de auditoría externa e o informe do órgano de intervención cando a asemblea xeral, conforme a orde do día, teña que deliberar e adoptar acordos sobre as contas do exercicio económico. Durante o dito prazo, calquera persoa socia poderá solicitar por escrito do órgano de administración, con polo menos cinco días de antelación á realización da asemblea xeral, calquera aclaración referida á documentación mencionada neste punto, para ser contestada no acto da asemblea xeral.

Cando na orde do día se inclúa calquera outro asunto de natureza económica, será aplicable o establecido no parágrafo anterior, ben que referido á documentación básica

¹⁰ Artigo modificado pola Leil 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

que reflecta a cuestión económica que vaia debater a asemblea, e sen que sexa preciso o informe do órgano de intervención.

e) Solicitar por escrito do órgano de administración calquera aclaración e informe sobre a marcha da cooperativa, que lle será proporcionado na primeira asemblea xeral da cooperativa que teña lugar, pasados quince días desde a presentación do escrito.

f) Recibir do órgano de administración por escrito, nun prazo non superior a un mes, a información que considere necesaria, cando o 10% das persoas socias da cooperativa ou 100 persoas socias lla soliciten tamén por escrito.

3. O órgano de administración poderá denegar, nos supostos previstos nas letras d), e) e f) do número anterior, a información solicitada cando ao proporcionala poña en grave perigo os lexítimos intereses da cooperativa, agás que a información solicitada deba proporcionarse no acto da asemblea xeral e esta apoie a dita solicitude por máis da metade dos votos presentes e representados, e, nos demais supostos, cando así o acorde o comité de recursos ou, na súa falta, a asemblea xeral como consecuencia do recurso interposto polas persoas socias solicitantes da información.

No suposto establecido na letra b) do número anterior, quen o solicite deberá subscribir o correspondente compromiso de confidencialidade, non podendo usar a información con vulneración da normativa vixente sobre protección de datos de carácter persoal.

En todo caso, a negativa do órgano de administración a facilitar a información solicitada polas persoas socias poderá ser impugnada por elas de conformidade coa canle procedemental establecida no artigo 40 desta lei, as cales, ademais, respecto dos supostos establecidos nas alíneas a), b) e c) deste artigo, poderán acudir ao procedemento previsto no artigo 2166 da Lei de axuizamento civil.

Artigo 24. Obrigas dos socios.

Os socios están obrigados a:

a) Asistir ás reunións da asemblea xeral e dos demais órganos para os que fosen convocados.

b) Cumpri-los deberes legais e estatutarios así como os acordos validamente adoptados polos órganos sociais da cooperativa.

c) Participar na actividade cooperativizada que desenvolve o obxecto social da cooperativa, na contía mínima obrigatoria establecida nos estatutos, agás liberación temporal da dita obriga por parte do órgano de administración por causa xustificada e logo de solicitude motivada do socio afectado.

d) Non realizar actividades competitivas coas propias desenvolvidas pola cooperativa, agás autorización expresa do órgano de administración.

e) Gardar segredo sobre aqueles asuntos e datos da cooperativa dos que a divulgación poida prexudica-los intereses dela.

f) Desembolsa-las súas achegas ó capital social nas condicións previstas.

g) Participar nas actividades de formación.

h) Acepta-los cargos para os que fosen elixidos, agás xusta causa.

Artigo 25. Normas de disciplina social e procedemento sancionador.

1. Os estatutos establecerán as normas de disciplina social. Os socios só poderán ser sancionados polas faltas previamente tipificadas, a través do procedemento establecido e con audiencia do interesado. As faltas graves e moi graves deberán estar tipificadas nos estatutos e as leves poderán selo tamén no regulamento de réxime interno ou por acordo da asemblea xeral. As sancións que poderán impoñérselles ós socios por cada tipo de faltas deberán estar establecidas nos estatutos e poderán ser económicas, de suspensión de dereitos sociais ou de expulsión.

2. As infraccións cometidas polos socios prescribirán, se son leves, ó mes; se son graves, ós dous meses, e, se son moi graves, ós tres meses, desde que o órgano de administración tivo coñecemento delas. En todo caso as faltas prescribirán ós doce meses desde a data na que se cometeron. A prescrición das faltas interromperase pola incoación do procedemento sancionador, pero só no caso de que nel recaese resolución e fose notificada no prazo de tres meses desde a súa iniciación.

3. Os estatutos establecerán os procedementos sancionadores e os recursos que procedan, respectando as seguintes normas:

a) A facultade sancionadora é competencia indelegable do órgano de administración.

b) En tódolos supostos deberá instruírse expediente para o efecto e será preceptiva a audiencia do interesado, que poderá formaliza-las súas alegacións por escrito.

c) Nos supostos de sanción, e sen prexuízo do carácter executivo do acordo do órgano de administración, o socio poderá recorrer no prazo de trinta días desde a súa notificación ante o comité de recursos ou, no seu defecto, ante a asemblea xeral.

O recurso ante a asemblea xeral deberá incluírse como primeiro punto da orde do día da primeira que se realice, e resolverase mediante votación secreta, con audiencia previa do interesado, podendo formalizarse esta mediante as súas alegacións por escrito.

O recurso ante o comité de recursos deberá ser resolto con audiencia do interesado, que poderá articularse nos mesmos termos establecidos no parágrafo anterior, nun prazo máximo de dous meses desde a data de presentación. Transcorrido o dito prazo sen que se notificase a resolución, o recurso entenderase estimado.

O acordo de sanción ou, se é o caso, a ratificación del poderá ser impugnado no prazo de dous meses desde a súa notificación ante a xurisdicción ordinaria pola canle procesual establecida no artigo 40 desta lei.

4. A sanción de suspender ó socio nos seus dereitos só poderá ser prevista polos estatutos para o suposto no que o socio estea ó descuberto das súas obrigas económicas ou non participe nas actividades cooperativizadas nos termos establecidos nos estatutos.

A suspensión de dereitos ó socio, que rematará no momento no que normalice a súa situación, non poderá alcanzar ó dereito de información nin ó de asistencia á asemblea con voz, nin ó devengo do retorno dos xuros polas súas achegas ó capital social nin á actualización delas.

Artigo 26. Expulsión.

1. A expulsión só poderá ser acordada polo órgano de administración, por falta moi grave tipificada nos estatutos, mediante expediente instruído para o efecto e con audiencia previa do interesado, podendo formalizarse mediante alegacións por escrito.

Cando a causa de expulsión sexa encontrarse o socio ó descuberto das súas obrigas económicas, non operarán os prazos de prescrición establecidos no artigo anterior, podendo acordarse a expulsión en calquera momento, agás que o socio regularice a súa situación durante a tramitación do expediente.

2. O procedemento sancionador axustarase ó establecido no artigo anterior, se ben só poderá recorrerse contra o acordo de expulsión ante a asemblea xeral, agás que a dita competencia se delegue estatutariamente no comité de recursos, e será executivo desde que sexa notificada a súa ratificación ou transcorrese o prazo para recorrer ante o devandito órgano.

O acordo de expulsión poderá ser impugnado pola canle procesual establecida no artigo 40 desta lei.

Artigo 27. Socios a proba.

1. Nas cooperativas de primeiro grao, agás vivendas, crédito e seguros, se os estatutos o prevén e regulan, poderán existir socios a proba, por un período, na dita condición, non superior a doce meses, salvo o previsto no punto 2 do artigo 107 desta lei.

2. Os socios a proba teñen os mesmos dereitos e obrigas cós demais socios, agás que:
 - a) Non poden realizar achegas ó capital social, nin satisfacer ningunha cota.
 - b) Poden resolve-la relación de forma unilateral. A mesma facultade recoñéceselle ó órgano de administración.
 - c) Non responden das perdas sociais, nin perciben retorno cooperativo.
 - d) Non poden ser electores nin elixibles para ocupar cargos nos órganos sociais.
3. Transcorrido o prazo da situación a proba e sen denuncia previa por ningunha das partes, o socio, logo de desembolso da achega obrigatoria e, se é o caso, da cota de ingreso, adquirirá a condición de socio indefinido con tódolos dereitos e obrigas inherentes a ela.
4. O total de socios a proba que exista en cada momento non poderá superar máis dun quinto do total de socios da cooperativa.

Artigo 28. Socios excedentes.

1. Nas cooperativas, agás as de vivendas, poderá concedérselle-la condición de socio excedente a aqueles socios que por causa xustificada deixen de selo, mediante solicitude por escrito dirixida ó órgano de administración, que deberá resolver no prazo de dous meses. Transcorrido o dito prazo sen resolución expresa, entenderase admitida a solicitude.
2. Os estatutos da cooperativa poderán regula-los dereitos, as obrigas e o réxime dos socios excedentes, respectando en todo caso as seguintes normas:
 - a) O dereito a recibi-lo xuro pactado polas súas achegas ó capital social, ou o que acorde a asemblea xeral para este tipo de figura societaria, e ó reembolso daquelas nas mesmas condicións e prazos que para o resto dos socios.
 - b) Non terán dereito ó retorno cooperativo, se ben poderán utiliza-los servizos da cooperativa en canto resulte legalmente compatible coa súa condición persoal.
 - c) Non poderán formar parte do órgano de administración, intervención, comité de recursos, nin ser liquidadores, pero poderán participar na asemblea xeral, con voz e voto.
 - d) Non estarán obrigados a realizar novas achegas ó capital social.
 - e) A súa baixa terá sempre a consideración de xustificada.
3. Se o socio excedente volvese reuni-las condicións e os requisitos para ser socio activo, poderá solicitalo do órgano de administración, que autorizará de contado a recuperación da dita condición, con tódolos dereitos e obrigas inherentes a ela.

Artigo 29. Socios colaboradores.¹¹

1. Os estatutos poderán prever e regular a existencia de socios colaboradores, persoas físicas ou xurídicas, públicas ou privadas, que, sen poderen realizar plenamente o obxecto social cooperativo, poidan colaborar na súa consecución.

Estatutariamente determinaranse os dereitos e as obrigas, fixándose en todo caso a achega obrigatoria mínima, o desembolso dela, os requisitos para adquirir a condición de socio, o seu réxime de baixa e o dereito ao retorno cooperativo, e, no non previsto por eles, por acordo da asemblea xeral. O conxunto destes socios, agás que sexan sociedades cooperativas, non poderá superar un terzo dos membros do órgano de administración, sen que en ningún caso poidan desempeñar os cargos de presidente e vicepresidente del.

Os socios colaboradores que acheguen exclusivamente capital percibirán o xuro pactado, que non poderá ser inferior ao percibido polos socios, nin exceder en máis de seis puntos do xuro legal do diñeiro, sen que en ningún caso teñan dereito a percibir o retorno cooperativo.

2. Tamén poderán ser socios colaboradores aquelas cooperativas coas que se subscribise un acordo de colaboración intercooperativo, nas mesmas condicións establecidas no número anterior.

Capítulo IV

Dos órganos da cooperativa

Sección 1.^a

Da asemblea xeral

Artigo 30. Da asemblea xeral: concepto.

A asemblea xeral, como órgano supremo de expresión da vontade social, é a reunión dos socios, constituída co obxecto de deliberar sobre a política xeral da cooperativa e adoptar acordos sobre aqueles asuntos que, en virtude desta lei e dos que veñan fixados nos estatutos, sexan da súa competencia, vinculando as súas decisións adoptadas validamente a tódolos membros da cooperativa.

Artigo 31. Competencia.

1. Correspóndelle en exclusiva á asemblea xeral a adopción dos seguintes acordos:

- a) A aprobación do plan empresarial da cooperativa, presentado polo órgano de administración, que será o responsable da súa xestión e execución.

¹¹ Artigo modificado pola Lei 6/2016, do 4 de maio, da economía social de Galicia (DOG núm. 93, do 18 de maio de 2016).

b) O nomeamento e a revogación, por votación secreta, dos administradores, dos interventores e dos liquidadores, así como, se é o caso, dos membros do comité de recursos, e o exercicio da acción de responsabilidade contra eles.

c) O nomeamento e a revogación dos auditores de contas.

d) O exame da xestión social, a aprobación das contas anuais e da distribución de excedentes ou a imputación de perdas.

e) O establecemento de novas achegas obrigatorias ou voluntarias, a fixación dos xuros que lles puidesen corresponder e a actualización delas.

f) A emisión de obrigas, títulos participativos ou outro tipo de participacións que puidesen establecerse, ou de calquera outro título admitido en dereito.

g) A aprobación ou modificación do regulamento de réxime interno da cooperativa.

h) O establecemento ou a modificación das cotas de ingreso ou periódicas.

i) A constitución de cooperativas de segundo grao e doutras formas de participación económica, así como a adhesión e separación delas.

j) A modificación dos estatutos.

k) A fusión, escisión, transformación, disolución e liquidación da sociedade.

l) A creación de seccións e a aprobación e modificación, se é o caso, dos seus regulamentos de réxime interno.

m) A cesión ou o alleamento da sociedade ou de parte desta, ou calquera outra decisión que supoña unha modificación substancial da estrutura económica, social, organizativa ou funcional dela.

n) Tódolos demais acordos nos que así o estableza a lei ou os estatutos.

2. Así mesmo poderá debate-la asemblea sobre cantos asuntos sexan de interese para a cooperativa, sempre que consten na orde do día, pero unicamente poderá tomar acordos obrigatorios en materias que esta lei non considere competencia exclusiva doutros órganos sociais.

3. A competencia da asemblea xeral sobre aqueles asuntos e actos nos que o seu acordo é preceptivo por imperativo legal ten carácter indelegable.

Artigo 32. Clases de asembleas.

1. As asembleas xerais poden ser ordinarias ou extraordinarias.

2. A asemblea xeral ordinaria ten por obxecto principal examina-la xestión social, aprobar, se procede, o plan empresarial e as contas anuais e resolver sobre a distribución dos excedentes ou a imputación das perdas, e poderá incluír na orde do día da súa convocatoria calquera outro asunto propio da súa competencia. Tódalas demais asembleas teñen o carácter de extraordinarias.

Artigo 33. Convocatoria.¹²

1. A asemblea xeral será convocada polo órgano de administración, que fixará a orde do día da convocatoria.

Cando o órgano de intervención ou un número de persoas socias que represente o 5% ou acade a cifra de 100 propoñan por escrito con antelación á convocatoria dunha asemblea xeral asuntos para introducir na orde do día desta, estes deberán ser incluídos polo órgano de administración na primeira que teña lugar. Non se poderán incorporar novos asuntos na orde do día unha vez convocada a asemblea.

2. A asemblea xeral ordinaria será convocada dentro dos seis primeiros meses seguintes á data de pechamento do exercicio social. Se transcorre o dito prazo sen que tivese lugar a convocatoria, o órgano de intervención deberá e calquera persoa socia poderá requirir fidedignamente ao órgano de administración que proceda a efectuala. Se este non a convoca no prazo de quince días, contados desde a recepción do requirimento, o órgano de intervención ou calquera persoa socia poderán solicitarlla ao xulgado competente do domicilio social, que deberá convocala, designando quen a deba presidir. Neste caso producirase a destitución inmediata do consello reitor, e procederase á súa nova elección.

O prazo legal para convocar a asemblea xeral ordinaria poderá ser prorrogado pola autoridade da que depende o rexistro no que está inscrita a cooperativa, por solicitude motivada do órgano de administración ou do órgano de intervención. En todo caso, a asemblea xeral, aínda convocada fóra de prazo, non perderá a súa condición de ordinaria.

3. A asemblea xeral extraordinaria reunirse en calquera momento por iniciativa propia do órgano de administración, por petición do órgano de intervención ou por petición de persoas socias que representen polo menos o 20% do total de votos sociais ou 100 persoas socias, efectuada por medio dun requirimento fidedigno ao órgano de administración que inclúa a orde do día cos asuntos e coas propostas a debate. Se a asemblea xeral non for convocada no prazo de trinta días, contados desde a recepción da solicitude, calquera persoa socia poderá solicitar convocatoria xudicial conforme o previsto no número anterior.

¹² Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

Artigo 34. Forma de convocatoria.¹³

1. A asemblea xeral convocarase sempre mediante anuncio exposto publicamente no domicilio social da cooperativa e en cada un dos demais centros nos que desenvolva a súa actividade. Ademais, a convocatoria notificarase ás persoas socias, ben por carta ao seu domicilio ou ben a través de medios electrónicos, se así o establecen os estatutos ou a persoa socia manifesta a súa preferencia pola notificación practicada por medios electrónicos. Os estatutos poderán establecer, ademais, outras formas de publicidade para facilitar o seu coñecemento por todas as persoas socias.

A convocatoria farase pública cunha antelación mínima de quince días no suposto de asemblea ordinaria e dez días no de asemblea extraordinaria, e cun máximo de dous meses á data da realización da asemblea xeral.

2. A convocatoria indicará, polo menos, a data, a hora e o lugar da reunión, en primeira e segunda convocatoria, entre as cales deberá transcorrer como mínimo media hora, e expresará con claridade, precisión e suficiente detalle os asuntos que compoñen a orde do día, así como a documentación relativa a ela, que poderá examinarse no domicilio social da cooperativa.

3. Non será necesaria a convocatoria sempre que estando presentes ou representados tódolos socios da cooperativa estes decidan por unanimidade darlle á reunión carácter de asemblea xeral universal e os asuntos que se van tratar nela, asinando tódolos socios a acta na que se acorde a súa realización, figurando a relación dos asistentes e a orde do día.

Artigo 35. Constitución e funcionamento da asemblea.¹⁴

1. A asemblea xeral, agás que teña o carácter de universal, terá lugar na localidade onde radique o domicilio social da cooperativa. Os estatutos, nos casos nos que exista causa que o xustifique, poderán fixar, con carácter xeral, outros lugares de reunión ou os criterios que seguirá o órgano de administración para a determinación do lugar de realización dela.

2. A asemblea xeral quedará validamente constituída en primeira convocatoria cando estean presentes ou representados a maioría dos votos, e en segunda convocatoria cando estean presentes ou representadas, polo menos, persoas socias que teñan o 10% dos votos ou 100 votos. Para a segunda convocatoria os estatutos sociais poderán fixar un quórum superior, sen superar o establecido para a primeira. Non obstante, os estatutos sociais poderán

13 Artigo modificado pola Lei 7/2019, do 23 de decembro, de medidas fiscais e administrativas (DOG núm. 246, do 27 de decembro de 2019).

14 Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

establecer que, calquera que sexa o número de cooperativistas presentes ou representados na asemblea, esta quedará validamente constituída na segunda convocatoria.

Serve acadar estes quórumos ao comezo da sesión para que a presidencia a declare validamente constituída.

3. Terán dereito a asistir á asemblea xeral aquelas persoas socias que o sexan na data de realización daquela.

Se os estatutos o prevén, tanto para as cooperativas de primeiro como de segundo grao as persoas socias poderán asistir por medios telemáticos que garantan debidamente a súa identidade. Na convocatoria determinaranse os prazos, as formas e os modos de exercicio dos dereitos por aqueles que asistan telematicamente á asemblea.

4. Presidirá a asemblea xeral a persoa designada polos estatutos, na súa falta quen presida o órgano de administración ou o substitúa nesta función, ou a persoa socia que elixa a asemblea. Correspóndelle á presidencia dirixir as deliberacións, manter a orde no desenvolvemento da asemblea e velar polo cumprimento das formalidades legais e estatutarias.

A presidencia da asemblea realizará o cómputo das persoas asistentes coa fiscalización do órgano de intervención e declarará, se é o caso, constituída esta.

O secretario ou secretaria da asemblea será quen exerza a dita función no órgano de administración, agás previsión estatutaria en contra, ou, na súa falta, quen acorde a asemblea xeral.

Cando na orde do día figuren asuntos que afecten directamente a quen deba exercer as funcións de presidente ou presidenta e/ou secretario ou secretaria da asemblea xeral, esta virá obrigada a elixir de entre as persoas socias presentes as persoas que o ou a substitúan na dita función.

5. As votacións serán secretas nos supostos previstos nesta lei ou nos estatutos, ademais de naqueles nos que así o aproben, logo da súa votación por solicitude de calquera persoa socia, o 10% dos votos sociais presentes e representados na asemblea xeral.

6. Serán nulos os acordos sobre asuntos que non consten na orde do día, agás o de convocar unha nova asemblea xeral, prorrogar a sesión, destituír ou revogar calquera membro ou membros dos órganos sociais, conforme o previsto no artigo 45.3 desta lei, e acordar o exercicio da acción de responsabilidade contra os membros dos devanditos órganos, así como solicitar auditoría externa das contas da sociedade.

7. Os administradores ou administradoras e os interventores ou interventoras deberán asistir á asemblea xeral aínda no suposto de non teren a condición de persoa socia, neste último

caso sen dereito a voto. A asemblea xeral ou o órgano de administración poderá autorizar a asistencia, sen dereito a voto, de calquera outra persoa cuxa presenza resulte de interese para o bo funcionamento da cooperativa.

8. O órgano de administración poderá requirir a presenza de notario ou notaria para que estenda acta da asemblea xeral, que terá carácter de acta única da asemblea, e estará obrigado a facelo sempre que, con cinco días de antelación ao previsto para a realización dela, o soliciten polo menos o 10% das persoas socias ou 100 votos sociais. Os honorarios serán por conta da cooperativa.

En todo caso, calquera persoa socia poderá esixir a presenza de notario ou notaria na asemblea para dar fe do alí ocorrido, que non terá outra eficacia que a derivada do propio instrumento público, e os seus honorarios serán satisfeitos por quen requirise a súa presenza.

Artigo 36. Dereito de voto.¹⁵

1. Nas sociedades cooperativas cada persoa socia terá dereito a un voto.

2. Non obstante, se os estatutos o prevén e regulan, nas cooperativas agrarias, de servizos e do mar as persoas socias, sexan físicas ou xurídicas, poderán ter dereito a voto plural ponderado en proporción ao volume da actividade cooperativizada que desenvolvan coa cooperativa, que en todo caso non poderá ser superior a 5 votos sociais.

Nestes supostos, os estatutos deberán fixar con claridade os criterios de proporcionalidade do dereito de voto plural.

Os acordos de modificación de estatutos sociais relativos a existencia do voto plural deberán ser adoptados pola asemblea xeral por máis da metade dos votos validamente expresados, non sendo computables para estes efectos os votos en branco nin as abstencións. A persoa socia desconforme co acordo adoptado terá dereito a separarse da cooperativa nos termos establecidos no artigo 74.3 desta lei, tendo a súa baixa a consideración de xustificada.

3. O número total do conxunto de votos plurais non poderá superar o 25% dos votos sociais da cooperativa, incrementándose estes na correspondente porcentaxe.

4. O conxunto total de votos das persoas socias colaboradoras, excedentes e a proba non poderá superar máis dun terzo dos votos sociais da cooperativa.

5. En canto ao voto plural nas cooperativas de segundo grao, rexerá o previsto no artigo 130 desta lei.

¹⁵ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

6. En ningún suposto poderá existir voto dirimente.

7. Os estatutos deberán establecer os supostos nos que a persoa socia en conflito por razón do asunto obxecto do acordo deba absterse de votar.

8. Se os estatutos o prevén, as persoas socias poderán facerse representar por outras persoas socias, autorizándoas por escrito autógrafo ou poder especial subscrito polo representado ou representada para cada asemblea, verificada tal representación polo órgano de intervención da cooperativa ou, na súa falta, polo presidente ou presidenta e o secretario ou secretaria da asemblea.

Ningunha persoa socia poderá ter máis de dúas representacións, ademais da súa.

9. Se os estatutos o prevén, as persoas socias poderán facerse representar na asemblea xeral polo seu cónxuxe ou polos seus parentes ata o terceiro grao de consanguinidade ou segundo por afinidade, con plena capacidade para obrar. A autorización axustarase ao previsto no punto anterior.

10. A representación conferida entenderase revogada se a persoa socia representada asiste á asemblea xeral para a que concedeu a representación.

Artigo 37. Adopción de acordos.¹⁶

1. Os acordos da asemblea xeral, coa excepción dos supostos previstos nesta lei ou nos estatutos, serán adoptados por máis da metade dos votos validamente expresados, non sendo computables para estes efectos os votos en branco nin as abstencións.

2. Requirirase a maioría de dous terzos dos votos presentes e representados para a adopción de acordos sobre modificación de estatutos, agás o disposto para o voto plural no artigo 36 desta lei, fusión, escisión, transformación, disolución e reactivación da sociedade. Igualmente, esixirase esta maioría para a imposición de novas achegas obrigatorias ao capital social e ao establecemento e á modificación das cotas de ingreso e periódicas, agás que estatutariamente se estableza a súa aprobación por máis da metade dos votos validamente expresados.

3. Os acordos adoptados pola asemblea xeral producirán os efectos que lles son propios desde o momento da súa adopción.

Artigo 38. Acta da asemblea xeral.

1. Correspóndelle ó secretario da asemblea levantar acta da sesión dela, a que deberá expresar, en todo caso, o lugar e a data da reunión, a manifestación da existencia de quórum

¹⁶ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

suficiente para a súa válida constitución e o número de asistentes, se ten lugar en primeira ou segunda convocatoria, o sinalamento da orde do día da convocatoria e o resumo das deliberacións e intervencións das que se solicitase a súa constancia na acta, así como a transcripción dos acordos adoptados cos resultados das votacións.

2. A acta da sesión poderá ser aprobada pola propia asemblea xeral a continuación do acto da súa realización ou, no seu defecto, deberá selo dentro do prazo dos quince días seguintes, por tres socios designados na mesma asemblea, ou un só nas cooperativas de menos de dez socios, así como polo presidente e o secretario da asemblea xeral, e deberá asinarse e incorporarse ó correspondente libro de actas.

Os acordos certificaraos o secretario co visto e prace do presidente, e cando sexan inscribibles deberán presentarse para estes efectos no correspondente rexistro de cooperativas, dentro dos trinta días seguintes ó da aprobación da acta, baixo a responsabilidade do órgano de administración.

Artigo 39. Asemblea xeral de delegados.

1. Cando nunha cooperativa concorran circunstancias que dificulten a presenza simultánea de tódolos socios na asemblea xeral para debate-los asuntos e adopta-los correspondentes acordos, os estatutos poderán establecer que as competencias da asemblea xeral se exerzan mediante unha asemblea de segundo grao, integrada polos delegados designados en xuntas preparatorias.

Os estatutos establecerán os criterios de adscrición dos socios ás xuntas preparatorias, e os administradores manterán actualizados os censos dos adscritos a cada xunta.

2. A convocatoria da asemblea xeral incluírá a das xuntas preparatorias e estas deberán ter lugar pasados dez días desde a súa publicación e antes dos dous días anteriores ó da realización da asemblea xeral.

Se os administradores preparasen memorias ou calquera outra clase de informes ou documentos para o seu exame pola asemblea xeral, facilitaráselle tamén unha copia a cada xunta preparatoria ó tempo de efectua-la convocatoria.

3. A xunta preparatoria, que se constituirá conforme as normas establecidas polos estatutos ou, no seu defecto, pola asemblea xeral, iniciarase coa elección, de entre os socios presentes, do presidente e do secretario da xunta.

Debatidos os asuntos que compoñen a orde do día, os socios adscritos á xunta, que non poderán reservar para si o dereito de asistir persoalmente á asemblea xeral, procederán, en votación secreta, á elección dos delegados. Nesta elección, aínda que sexan socios adscritos á xunta, non intervirán nin como electores nin como elixibles os membros do consello rector,

os interventores, os liquidadores nin, se é o caso, os membros do comité de recursos, por canto terán o dereito e a obriga de asistir á asemblea xeral.

4. Poden ser elixidos delegados os socios adscritos á respectiva xunta preparatoria presentes nela.

Para ser proclamado delegado será necesario obter polo menos o número de delegacións de voto que establezan os estatutos. O socio ou os socios que non alcanzasen o dito mínimo de delegacións no mesmo acto da xunta preparatoria poderán cederse as delegacións de voto que recibisen, para que un ou varios completen o número de delegacións de voto necesarias para a súa proclamación como delegados, ou a outros socios que tivesen xa suficientes delegacións de voto para a súa proclamación como tales, e se non as cedesen consideraranse perdidos os votos que lles fosen delegados.

5. Os delegados, que terán tantos votos como lles fosen delegados, non terán mandato imperativo, sendo válidos unicamente para a asemblea xeral concreta de que se trate.

6. A acta, que a aprobará a propia xunta preparatoria ó final da realización dela, recollerá o lugar e a data na que tivo lugar a xunta, o número de socios asistentes, se tivo lugar en primeira ou segunda convocatoria, o resumo das deliberacións e as intervencións nas que a súa constancia foi solicitada, o nome dos delegados e o número de delegacións de voto conferidas a cada un deles. Unha certificación da acta, asinada polo presidente e o secretario da xunta, acreditará os delegados ante a asemblea xeral.

7. No non previsto neste artigo e nos estatutos sobre convocatoria e funcionamento das xuntas preparatorias, observaranse en canto sexan aplicables as normas establecidas sobre asembleas xerais. Os estatutos poderán prever e regula-la existencia e designación de suplentes dos delegados titulares.

8. A existencia de asemblea xeral de delegados non limita o dereito de información do socio, se ben nos supostos en que debería solicitala ou recibila no acto de realización da asemblea xeral, farao a través do delegado a quen llo encomende.

Artigo 40. Impugnación de acordos da asemblea xeral.

1. Poderán ser impugnados os acordos da asemblea xeral que sexan contrarios á lei, se opoñan ós estatutos ou lesionen en beneficio dun ou varios socios ou de terceiros os intereses da cooperativa.

Non procederá a impugnación dun acordo social cando fose deixado sen efecto ou substituído validamente por outro.

2. Serán nulos os acordos contrarios á lei. Os demais acordos ós que se refire o número anterior serán anulables.

3. Os membros do órgano de administración e os interventores están obrigados a exercer as accións de impugnación contra os acordos sociais cando sexan contrarios á lei ou se opoñan ós estatutos.

4. Están lexitimados para o exercicio das accións de impugnación dos acordos anulables os asistentes á asemblea xeral que fixesen constar na acta a súa oposición ó acordo ou o seu voto en contra del, os socios ausentes e os que fosen ilexítimamente privados de emitir o seu voto.

Para o exercicio das accións de impugnación dos acordos nulos están lexitimados tódolos socios e os terceiros que acrediten interese lexítimo.

5. A acción de impugnación de acordos nulos caducará polo transcurso dun ano, desde a data de adopción do acordo ou desde a súa inscrición no rexistro de cooperativas. A acción de impugnación de acordos anulables caducará transcorrido un mes, desde a súa adopción ou inscrición.

6. O procedemento de impugnación acomodarse ó establecido nos artigos 115 a 122 do texto refundido da Lei de sociedades anónimas, en canto non resulte contrario ó prescrito nesta lei, coa particularidade de que para solicita-la suspensión do acordo adoptado no escrito de demanda os demandantes deberán se-los interventores ou os socios que representen polo menos o 20% do total de votos sociais.

7. A sentenza estimatoria da acción de impugnación producirá efectos fronte a tódolos socios, pero non afectará os dereitos adquiridos por terceiros de boa fe a consecuencia do acordo impugnado. No caso de que o acordo impugnado estivese inscrito, a sentenza determinará a súa cancelación.

Sección 2.^a

Do órgano de administración

Artigo 41. Os administradores: natureza e competencias.

1. O consello rector é o órgano de goberno, xestión e representación da sociedade cooperativa, con suxeición ó establecido nesta lei, nos estatutos e na política xeral fixada pola asemblea xeral, sen prexuízo do establecido no artigo 31.2 desta lei, podendo exercer ademais todas aquelas facultades que non lle estean reservadas por esta lei ou polos estatutos a outro órgano social.

Non obstante, naquelas cooperativas nas que o número de socios sexa inferior a dez, os estatutos poderán establecer a existencia dun administrador único, persoa física que deberá ter a condición de socio, coas competencias e co réxime establecido para o consello rector.

O presidente do consello rector serao tamén da sociedade cooperativa, e terá a súa representación legal, sen prexuízo de incorrer en responsabilidade se a súa actuación non se axustase ós acordos da asemblea xeral ou do consello rector.

2. Se os estatutos o prevén, o consello rector poderá nomear, por maioría de dous tercios dos seus membros e de entre eles, un ou varios conselleiros delegados, persoas físicas, con facultades xerais referidas exclusivamente ó xiro e tráfico empresarial ordinario da cooperativa.

En ningún caso poderá ser obxecto de delegación a rendición de contas e a presentación do balance á asemblea xeral, así como aqueloutras facultades das que o seu carácter non delegable veña sinalado por esta lei ou polos estatutos.

O nomeamento e o cesamento, así como as facultades conferidas, constarán en escritura pública e deberán inscribirse no correspondente rexistro de cooperativas.

Artigo 42. Exercicio da representación.¹⁷

1. A representación atribuída ao órgano de administración estenderase en xuízo e fóra del a todos os asuntos concernentes á cooperativa.

Calquera limitación ás súas facultades establecida nos estatutos non poderá facerse valer fronte a terceiros.

2. O presidente ou presidenta do consello reitor ou o administrador ou administradora única, que o será tamén da cooperativa, terá a representación legal dela, sen prexuízo de incorrer en responsabilidade se a súa actuación non se axusta aos acordos da asemblea xeral ou do propio consello.

3. Coa excepción das facultades que, por disposición legal ou estatutaria, sexan indelegables dos órganos sociais, o órgano de administración poderá conferir apoderamentos xerais ou singulares, así como proceder á súa revogación, a calquera persoa física, cuxas facultades representativas, de xestión e/ou de dirección, referidas ao xiro e tráfico ordinario da cooperativa, serán as outorgadas na escritura pública de poder, que deberá ser inscrita no correspondente rexistro de cooperativas. Tamén deberá inscribirse no dito rexistro a escritura pública de revogación dos poderes outorgados.

¹⁷ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

Artigo 43. Composición do consello rector.¹⁸

1. Os estatutos establecerán a composición e organización do consello reitor. O número de membros non poderá ser inferior a tres, debendo existir en todo caso un presidente ou presidenta, un vicepresidente ou vicepresidenta e un secretario ou secretaria, agás nas cooperativas de tres persoas socias que acorden a existencia do órgano de intervención, nomeando unha persoa socia para o cargo, suposto no que o consello estará formado por dous membros, non existindo o cargo de vicepresidente ou vicepresidenta.

A existencia doutros cargos de designación voluntaria e suplentes, así como o número de membros, determinaranse estatutariamente, podendo preverse un número variable entre un mínimo e un máximo.

2. As cooperativas con máis de 50 persoas traballadoras con contrato por tempo indefinido deberán reservar un posto de vogal do consello reitor para unha delas, que será elixida e só poderá ser revogada polo comité de empresa ou, na súa falta, polo colectivo de traballadores e traballadoras que representa. O período para o que é elixida será o mesmo que para o resto dos membros do consello reitor. O ou a vogal que represente as persoas traballadoras non substitúe a ningún conselleiro ou conselleira estatutaria, senón que incrementa o seu número.

3. Os estatutos poderán reservar postos de membros vogais do consello reitor para a súa designación de entre colectivos de persoas socias configurados en función das zonas xeográficas ás que a sociedade estende a súa actividade cooperativizada ou en función das actividades que desenvolve se están claramente diferenciadas; nas de traballo asociado, en función das distintas categorías profesionais das súas persoas socias; e nas demais clases de cooperativas, en función do carácter de persoa socia de traballo.

4. As sociedades cooperativas procurarán no consello reitor unha representación equilibrada de mulleres e homes na súa composición.

Para tal obxecto, posibilitarase entre os membros deste órgano a compatibilidade e a conciliación do seu exercicio profesional pleno coas situacións de maternidade e paternidade e cos coidados de menores e persoas dependentes.

Artigo 44. Elección.¹⁹

1. Os administradores ou administradoras e, se é o caso, os ou as suplentes serán elixidos pola asemblea xeral de entre os ou as cooperativistas en votación secreta polo maior número de votos. Non obstante, se o prevén os estatutos, ata un terzo dos membros do consello

¹⁸ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

¹⁹ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

reitor poderán ser elixidos entre persoas físicas non socias, agás o presidente ou presidenta e o vicepresidente ou vicepresidenta, que deberán ser, en todo caso, persoas socias da cooperativa.

2. Os cargos de presidente ou presidenta e de vicepresidente ou vicepresidenta serán elixidos directamente pola asemblea xeral, agás que os estatutos dispoñan expresamente que poderán selo polos membros do consello reitor de entre os seus compoñentes.

Se a elixida é unha persoa xurídica, esta deberá nomear a persoa física que, vinculada por calquera título a esta, a represente no cargo para o que fose designada para cada elección.

3. Os estatutos poderán establecer o sistema de elección de acordo coas normas establecidas nesta lei.

4. O nomeamento dos conselleiros ou conselleiras producirá efecto desde o momento da súa aceptación, que se formalizará nos quince días seguintes á súa designación, e deberá presentarse para a súa inscrición no correspondente rexistro de cooperativas dentro dos trinta días seguintes á aceptación.

Artigo 45. Duración, cesamento e vacantes.

1. Os administradores serán elixidos por un período, que fixarán os estatutos, de entre dous e seis anos. Agás que os estatutos establezan a renovación parcial, o consello rector renovarase na súa totalidade ó vencemento do prazo para o que foron elixidos.

Os administradores continuarán tendo os seus cargos ata o momento no que se produza a renovación deles e os elixidos acepten o cargo.

Os conselleiros poderán ser reelixidos, agás limitación estatutaria.

2. A renuncia dos conselleiros poderá ser aceptada polo consello rector, así como pola asemblea xeral aínda que o asunto non conste na orde do día. De resultar aceptada pola asemblea xeral deberá procederse no mesmo acto ó nomeamento do substituto, agás que os estatutos regulen a existencia de suplentes e os mecanismos de substitución.

Se a renuncia orixinase a situación á que se refire o número 6 deste artigo, ademais de convocarse a asemblea xeral no prazo que nel se establece, os conselleiros deberán continuar nas súas funcións ata que se reúna esta e os elixidos acepten o cargo.

3. A asemblea xeral poderá destituír dos seus cargos os membros do consello rector en calquera momento, por acordo adoptado como mínimo pola metade máis un dos votos totais da cooperativa, agás que o asunto constase na orde do día da convocatoria, suposto no que bastará o voto favorable da maioría dos votos presentes e representados.

4. O cesamento por calquera causa dos membros do consello rector só producirá efectos fronte a terceiros desde a súa inscrición no rexistro de cooperativas.

5. Agás que os estatutos establezan a existencia de suplentes dos membros do consello rector e o sistema de substitución, as vacantes que se produzan nel cubriranse na primeira asemblea xeral que se realice.

Vacante o cargo de presidente, será substituído nas súas funcións polo vicepresidente, ata que teña lugar a asemblea xeral na que se cubra o dito cargo, salvo o previsto no número 2 do artigo anterior, en que poderá cubrirose no propio consello.

6. Se quedasen vacantes simultaneamente os cargos de presidente e vicepresidente ou quedase un número de membros do consello rector insuficiente para constituír validamente este, as funcións do presidente serán asumidas polo conselleiro designado para o efecto de entre os que quedasen, e deberá convocarse asemblea xeral no prazo máximo de quince días desde que se produza a dita situación, para efectos de cubri-los cargos vacantes.

Artigo 46. Funcionamento do consello rector.

1. O funcionamento interno do consello rector deberá estar regulado nos estatutos. No non previsto nestes, poderá autorregularse o propio órgano, sometendo esta regulación á primeira asemblea xeral que se realice.

2. A reunión do consello rector deberá ser convocada polo presidente ou por quen o substitúa, por iniciativa propia ou por petición de calquera conselleiro. Se a solicitude non fose atendida no prazo de dez días, poderá ser convocada por quen fixese a petición, sempre que logre para a súa convocatoria a adhesión, polo menos, dun tercio do consello.

Non será necesaria a convocatoria cando estando presentes tódolos conselleiros decidan por unanimidade a realización do consello.

Poderá convocarse á reunión, sen dereito de voto, o letrado asesor e os técnicos da cooperativa, así como outras persoas das que a súa presenza sexa de interese para o bo funcionamento da cooperativa.

3. O consello quedará validamente constituído cando concorran persoalmente á reunión máis da metade dos seus compoñentes. Os conselleiros non poderán facerse representar.

4. Os acordos adoptaranse por máis da metade dos votos validamente expresados, agás nos supostos establecidos nesta lei. Para acorda-los asuntos que deban incluírse na orde do día da asemblea xeral será suficiente o voto favorable dun tercio dos membros que constitúen o consello.

Cada conselleiro terá un voto. O voto do presidente dirimirá os empates.

5. O secretario do consello levantará acta da reunión, que deberá ser levada ó libro de actas do consello rector, na que deberá consta-la lista de asistentes, o lugar, a data e a hora da reunión, o resumo dos debates e o texto dos acordos, o resultado das votacións e calquera outra circunstancia da que pola súa importancia se estime oportuna a súa constancia, así como aquelas intervencións das que calquera conselleiro solicite a súa constancia na acta.

A acta será asinada polo presidente e o secretario.

Os acordos certificaraos o secretario co visto e prace do presidente.

Artigo 47. Remuneración.

Os estatutos ou, no seu defecto, a asemblea xeral poderán asignarlles remuneracións ós membros do consello rector. En calquera caso serán compensados dos gastos que lles orixine a súa función, agás da asistencia ás reunións da asemblea xeral.

Artigo 48. Incapacidades e incompatibilidades.²⁰

1. Non poderán ser membros do consello reitor:

- a) Os altos cargos, os funcionarios ou funcionarias e o persoal ao servizo das administracións con funcións que se relacionen coas actividades propias da cooperativa de que se trate, agás que o sexan en representación do ente público ou da administración na que prestan os seus servizos.
- b) Quen sexa menor ou estea incapacitado, e quen fose inhabilitado para o desenvolvemento desta función por sentenza firme.
- c) Quen desenvolva ou exerza por conta propia ou allea actividades que poidan resultar competitivas coas da propia cooperativa ou que baixo calquera forma teña intereses opostos aos dela, agás autorización expresa da asemblea xeral.
- d) Os interventores ou interventoras, os membros do comité de recursos e o letrado ou letrada asesora, así como os parentes deles ata o segundo grao de consanguinidade ou afinidade, agás para as cooperativas de segundo grao.
- e) As persoas que sexan inhabilitadas conforme a Lei concursal mentres non conclúise o período de inhabilitación fixado na sentenza de cualificación do concurso, as persoas que se atopen impedidas para o exercicio de emprego ou cargo público e aquelas que por razón do seu cargo non poidan exercer actividades económicas lucrativas.
- f) As persoas incursas nos supostos previstos estatutariamente.

²⁰ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

2. Son incompatibles entre si os cargos de membro do consello reitor, agás para as cooperativas de segundo grao. Son igualmente incompatibles cos seus ascendentes, descendentes e afíns no primeiro grao e co seu cónxuxe, agás que o permitan os estatutos.

3. O conselleiro ou conselleira incurso en calquera das prohibicións deste artigo será inmediatamente destituído do seu cargo polo consello reitor, sen prexuízo da responsabilidade na que puiden incorrer pola súa conduta desleal.

4. O cargo de membro do consello reitor non poderá desempeñarse simultaneamente en máis de tres sociedades cooperativas de primeiro grao.

Artigo 49. Conflicto de intereses.

1. Será precisa a previa autorización da asemblea xeral cando a cooperativa tivese que obrigarse con calquera membro do consello rector, interventores e parentes deles, ata o segundo grao de consanguinidade ou afinidade, ou para que con cargo á cooperativa, e en favor das persoas sinaladas ou dos apoderados da cooperativa, se realicen operacións de asunción de débedas, prestación de fianzas, garantías, avais, préstamos e calquera outra de análoga finalidade.

Esta autorización non será necesaria cando se trate das relacións coa cooperativa propias da condición de socio ou de traballador dela se se tratase de membro vocal do consello rector en representación dos traballadores.

As persoas nas que conorra a situación de conflito de intereses coa cooperativa non tomarán parte na votación correspondente na asemblea xeral.

2. Os actos, os contratos e as operacións ós que se refire o número anterior realizados sen a mencionada autorización son nulos de pleno dereito, aínda que quedarán a salvo os dereitos adquiridos polos terceiros de boa fe, e darán lugar ó cesamento do conselleiro ou apoderado, que responderá persoalmente dos danos e perdas que deriven para a cooperativa.

Artigo 50. Responsabilidade dos administradores.

1. Os membros do consello rector actuarán coa dilixencia debida e con lealdade á representación e responsabilidade que posúen. Responderán solidariamente fronte á cooperativa, ós socios e a terceiros do dano causado por actos contrarios á lei ou ós estatutos, ou polos realizados sen a dilixencia coa que deben desempeña-lo cargo. Estarán exentos de responsabilidade os conselleiros que salvasen expresamente o seu voto nos acordos que causasen dano e os ausentes que fixesen consta-la súa oposición mediante documento fidedigno dirixido ó dito órgano nos trinta días seguintes ó da adopción do acordo.

Os conselleiros deberán gardar segredo sobre aqueles asuntos que teñan carácter confidencial, aínda despois de cesaren nas súas funcións.

2. Non exonerará a responsabilidade o feito de que o acto ou acordo lesivo fose adoptado, autorizado ou ratificado pola asemblea xeral.

Artigo 51. Accións de responsabilidade.

1. A acción de responsabilidade contra os membros do consello rector poderá ser exercida pola cooperativa, mediante acordo da asemblea xeral adoptado por máis da metade dos votos presentes e representados, aínda que o asunto non conste na orde do día.

A asemblea xeral poderá, en calquera momento, renunciar ou transixir ó exercicio da acción por acordo adoptado por maioría dos dous tercios dos votos presentes e representados.

2. O acordo da asemblea xeral de promover a acción ou transixir sobre ela implica a destitución automática dos administradores afectados.

3. Cando a cooperativa non interpoña a acción de responsabilidade, no prazo de tres meses desde a data de adopción do acordo, esta poderá exercela calquera socio en nome propio e pola súa conta en beneficio da cooperativa. Se prosperase a acción, a cooperativa virá obrigada a reembolsarlle ó socio os gastos necesarios ocasionados ó exercita-la acción.

4. Transcorrido o prazo de seis meses desde a comisión dos feitos que orixinaron o acordo de exercicio da acción de responsabilidade sen que a asemblea xeral ou os socios a interpuxesen, calquera acreedor da sociedade poderá exercitalo co fin de reconstruí-lo patrimonio social cooperativo.

5. A acción prescribirá ós dous anos de producirse os actos que orixinasen a dita responsabilidade ou desde o seu coñecemento.

6. Malia o disposto nos números precedentes, quedan a salvo as accións individuais que poidan corresponderlles ós socios e a terceiros por actos dos administradores que lesionen directamente os seus intereses, dentro dos prazos sinalados no número anterior.

Artigo 52. Impugnación dos acordos do consello rector.

1. Os acordos do consello rector que sexan contrarios á lei ou ós estatutos que vulneren os dereitos do socio ou que lesionen en beneficio dun ou varios socios ou de terceiros os intereses da cooperativa poderán ser impugnados.

Son nulos os acordos contrarios á lei, os demais serán anulables.

Para os efectos da súa impugnación, os acordos dos conselleiros delegados entenderanse adoptados polo consello rector.

2. Están lexitimados para interpoñer as accións de impugnación de acordos anulables aqueles membros do consello rector que fixesen constar en acta a súa oposición ó acordo, os ausentes que fixesen constar a súa oposición mediante documento fidedigno dirixido ó dito órgano nos trinta días seguintes ó da adopción do acordo, ademais dos interventores e dos socios que representen, como mínimo, o 10% dos votos sociais.

Para a interposición de accións de impugnación de acordos nulos está lexitimado calquera socio, incluídos os membros do consello rector que votasen a favor do acordo e os que se abstivesen.

3. As accións de impugnación de acordos nulos e anulables deberán ser interpostas no prazo de dous meses, contados desde que se tivese coñecemento do acordo e sempre que non transcorrese un ano desde a súa adopción.

4. As accións de impugnación tramitaranse e producirán os efectos previstos consonte o establecido nesta lei para a impugnación dos acordos da asemblea xeral.

Sección 3.^a

Dos interventores da cooperativa

Artigo 53. Do órgano de intervención: nomeamento e composición.²¹

A existencia do órgano social de intervención terá natureza voluntaria nas cooperativas suxeitas ao ámbito desta lei. En todo caso, as cooperativas que dispoñan e regulen esta figura nos seus estatutos sociais estarán suxeitas ás seguintes regras:

1. A asemblea xeral elixirá, mediante votación secreta polo maior número de votos, de entre as persoas socias da cooperativa os interventores ou interventoras titulares e, se é o caso, os ou as suplentes.

Non obstante, cando exista máis dun interventor ou interventora, se o prevén os estatutos e por unha maioría de dous terzos dos votos presentes e representados na asemblea xeral, un ou unha deles ou delas poderá ser elixido entre persoas físicas non socias que reúnan os requisitos de cualificación profesional e experiencia técnica ou empresarial adecuados en relación coas funcións daquel órgano.

2. Estatutariamente determinarase o número de interventores ou interventoras titulares e suplentes, se é o caso, así como a duración do seu mandato entre un período de dous a seis anos, e poderán ser reelixidos.

3. Só as persoas socias que non estean incursas nalguna das causas de incapacidades e incompatibilidades establecidas no artigo 48 desta lei poden ser elixidas interventoras.

²¹ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

4. Seralles aplicable aos interventores ou interventoras, en canto sexa compatible, a regulación establecida para o consello reitor nesta lei, aínda que a responsabilidade dos interventores ou interventoras non terá o carácter de solidaria.

Artigo 54. Funcións do órgano de intervención. ²²

1. Son funcións do órgano de intervención, no suposto de que a cooperativa dispoña desta figura, ademais das que poidan fixar os propios estatutos e que non sexan competencia doutro órgano social, as seguintes:

a) A censura das contas anuais antes da súa presentación á asemblea xeral mediante informe emitido para o efecto, así como sobre a proposta de distribución de excedentes ou imputación de perdas. No caso de desconformidade poderá emitirse informe por separado.

Con este fin, e no prazo mínimo dun mes anterior á data de realización da asemblea xeral, o órgano de administración poñerá á súa disposición as contas anuais e calquera documentación que o órgano de intervención poida solicitar para o mellor cumprimento da súa función fiscalizadora.

Se a cooperativa audita externamente as súas contas, eximirase o órgano de intervención da obrigatoriedade de emitir o informe de censura das contas anuais daqueles exercicios económicos nos que se efectúe a auditoría.

Será nulo o acordo de aprobación das contas anuais pola asemblea xeral sen o previo informe do órgano de intervención ou, se é o caso, do informe de auditoría externa.

O informe do órgano de intervención recollerase no libro de informes de censura de contas.

b) Convocar asemblea xeral nos supostos e a través dos procedementos establecidos nesta lei.

c) Controlar a levanza dos libros da cooperativa.

d) Solicitar do consello reitor todas aquelas informacións sobre a marcha da cooperativa que considere oportunas no exercicio da súa función.

e) Decidir sobre a idoneidade do escrito ou do poder que acredite a representación nas asembleas xerais. No caso de ausencia do órgano de intervención, esta decisión corresponderá á presidencia e á secretaría da asemblea.

²² Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

f) Impugnar ante a asemblea xeral a valoración dos bens ou dereitos como achega ao capital social acordada polo consello reitor.

g) Calquera outra función que lle encomende esta lei.

2. Se se prevé estatutariamente, o órgano de intervención poderá solicitar, a cargo da cooperativa, o asesoramento de profesionais externos a ela, para o mellor exercicio e cumprimento das funcións e responsabilidades encomendadas nesta lei e nos estatutos.

3. Os membros do órgano de intervención deberán gardar segredo sobre os datos confidenciais aos que teñan acceso no exercicio da súa función interventora, agás aqueles que faciliten a través das canles establecidas legal e estatutariamente.

Artigo 55. Auditoría externa.

As sociedades cooperativas virán obrigadas a audita-las contas anuais nos mesmos supostos, forma e procedemento esixidos para calquera outro tipo de sociedade pola Lei de auditoría de contas e normas de desenvolvemento ou por calquera outra norma legal aplicable, ou cando o establezan os estatutos, o acorde a asemblea xeral ou o órgano de administración, e nos casos e cos requisitos previstos nesta lei.

Igualmente deberán someterse a auditoría externa cando o soliciten por escrito o 15% dos socios da cooperativa. Neste suposto, os gastos orixinados como consecuencia da auditoría serán por conta dos solicitantes, excepto cando dela resulten vicios ou irregularidades esenciais na contabilidade comprobada.

Os auditores de contas serán designados pola asemblea xeral. Non obstante, cando a designación por este órgano non se fixese oportunamente ou as persoas designadas non poidan cumprir-las súas funcións, o consello rector poderá proceder á dita designación, e dará conta dela na primeira asemblea xeral que se realice.

En ningún caso poderá ser realizada a verificación das contas por persoas que desenvolvan ou desenvolvesen nos catro anos anteriores postos de administración ou funcións de asesoramento ou de confianza na cooperativa. Tampouco poderá ser realizada por quen forme ou formase parte do persoal dela en idéntico período de tempo nin polas persoas que estean inmersas nalgunha das prohibicións que esta lei establece para as persoas interventoras.

As persoas revisoras de contas dispoñerán, cando menos, do prazo dun mes, desde que as contas anuais lles fosen entregadas polo órgano de administración, para formula-lo seu informe, que conterá, como mínimo, as mencións seguintes:

a) Se na relación das contas anuais se respectaron as normas legais e estatutarias.

b) As observacións sobre os feitos que, se é o caso, comprobásen e que representen un perigo para a situación financeira da cooperativa.

c) A certificación de que a contabilidade das contas anuais é correcta ou, se é o caso, os motivos polos que formulen reservas ou rexeiten entrega-la certificación.

Sección 4.^a

Do comité de recursos e do letrado asesor

Artigo 56. Do comité de recursos: funcións e composición.²³

1. Se se prevé estatutariamente, poderá constituírse un comité de recursos, que tramitará e resolverá os recursos contra as sancións impostas ás persoas socias polo consello reitor e os demais recursos en que así o prevexa esta lei ou os estatutos.

2. A composición do comité fixarase nos estatutos e estará integrado polo menos por tres membros, persoas físicas, elixidos de entre as persoas socias pola asemblea xeral en votación secreta. A duración do seu mandato determinarase estatutariamente entre un período de dous a seis anos, e poderán ser reelixidos. Será aplicable o establecido no artigo 45 desta lei sobre a prórroga do mandato ata que se produza a súa renovación.

Os membros do comité de recursos elixirán de entre eles un presidente ou presidenta e un secretario ou secretaria.

O cargo de membro do comité é incompatible con calquera outro cargo de elección na cooperativa ou coa relación laboral con ela.

Para os efectos da composición deste órgano, procurarase unha representación equilibrada de mulleres e homes na súa composición.

Con tal obxecto, posibilitarase entre os membros deste órgano a compatibilidade e a conciliación do seu exercicio profesional pleno coas situacións de maternidade e paternidade e cos cuidados de menores e persoas dependentes.

3. O comité de recursos deliberará validamente coa asistencia da metade máis un dos seus compoñentes. Os seus acordos adoptaranse por maioría simple dos membros asistentes, non sendo posible a delegación de voto. O voto da presidencia dirimirá os empates.

Non poderán tomar parte na tramitación e resolución dos recursos os membros que teñan respecto da persoa socia ou, se é o caso, do afectado ou afectada parentesco de consanguinidade ou de afinidade ata o segundo grao, ou relación de servizo.

²³ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

A acta da reunión do comité, asinada polo secretario ou secretaria e polo presidente ou presidenta, recollerá o texto dos acordos.

Os acordos do comité de recursos serán executivos, e definitivos como expresión da vontade social, e poden ser obxecto de recurso pola canle procesual prevista no artigo 40 desta lei.

Artigo 57. O letrado asesor: funcións.

1. As cooperativas que de acordo coas contas do último exercicio veñan obrigadas a realizar auditoría externa de contas deberán designar por acordo da asemblea xeral ou, no seu defecto, polo consello rector un letrado asesor para exercicios sucesivos mentres permaneza a obriga de auditarse.
2. O letrado asesor, asista ou non ás reunións dos órganos sociais, deberá dictaminar en todo caso se son conformes a dereito os acordos adoptados por aqueles que sexan inscribibles en calquera rexistro público. As certificacións dos ditos acordos levarán a constancia de que nos libros de actas figuran dictaminados polo letrado asesor. Igualmente dictaminará en todos aqueles asuntos relacionados co réxime de altas e baixas e coa aplicación das normas disciplinarias e o seu procedemento.
3. O exercicio na función de letrado asesor será incompatible con calquera cargo doutros órganos sociais.
4. O letrado asesor non poderá ser socio da cooperativa nin manter con ela relacións comerciais ou contractuais que non sexan as propias de asesoramento xurídico, séndolle aplicables as incapacidades e incompatibilidades establecidas no artigo 48 desta lei.
5. A relación contractual entre a cooperativa e o letrado asesor poderá ser de arrendamento de servicios ou laboral.
6. As confederacións, federacións, unións de cooperativas e cooperativas de segundo grao poderán prestarlles estes servicios ós seus socios, mantendo co letrado asesor calquera das modalidades contractuais reflectidas no número anterior.
7. O letrado asesor responderá civilmente fronte á cooperativa, ós seus socios e a terceiros no caso de danos ocasionados por negligencia profesional na emisión dos dictames que lle sexan solicitados.

Capítulo V **Do réxime económico**

Artigo 58. Capital social.²⁴

1. O capital social da sociedade cooperativa estará constituído polas achegas de natureza patrimonial realizadas a el polas persoas socias, xa sexan obrigatorias ou voluntarias, que poderán ser:

- a) Achegas con dereito ao reembolso no caso de baixa.
- b) Achegas cuxo reembolso no caso de baixa poida ser rexeitado incondicionalmente polo órgano de administración.

2. A transformación obrigatoria das achegas con dereito ao reembolso no caso de baixa en achegas cuxo reembolso poida ser rexeitado incondicionalmente polo órgano de administración, ou a transformación inversa, requirirán o acordo da asemblea xeral, adoptado pola maioría esixida para a modificación dos estatutos. A persoa socia que salvase expresamente o seu voto, ou estea ausente ou desconforme con esta transformación, poderá darse de baixa nos prazos e cumprindo cos requisitos recollidos no artigo 20.3.a) desta lei, cualificándose como xustificada.

3. Os estatutos poderán prever que, cando nun exercicio económico o importe da devolución das achegas supere a porcentaxe do capital social que neles se estableza, os novos reembolsos estean condicionados ao acordo favorable do órgano de administración. A persoa socia que salvase expresamente o seu voto, ou estea ausente ou desconforme co establecemento ou diminución desta porcentaxe, poderá darse de baixa nos prazos e cumprindo cos requisitos recollidos no artigo 20.3.a) desta lei, cualificándose como xustificada. Para este suposto aplicaranse tamén os artigos 60.3, 61.4, 64.6 e 7 e 93.4 desta lei.

4. As achegas acreditaranse mediante títulos nominativos non negociables ou mediante outro sistema idóneo que acredite as achegas que se realicen e as actualizacións delas, se é o caso, así como as deducións practicadas sobre elas por perdas imputadas ás persoas socias.

Calquera que sexa o medio utilizado para acreditar as achegas, deberá reflectirse en todo caso a parte de capital suscrito e non desembolsado.

5. As achegas realizaranse en moeda de curso legal. Non obstante, se o prevén os estatutos ou o acorda a asemblea xeral, poden consistir tamén en bens e dereitos susceptibles de valoración económica. Neste caso o órgano de administración fixará o seu valor, logo do informe dunha ou varias persoas expertas independentes designadas por el baixo a súa responsabilidade, e daráselle coñecemento diso ao órgano de intervención.

²⁴ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

6. As achegas non en diñeiro non producen cesión ou traspaso nin para os efectos da Lei de arrendamentos urbanos ou rústicos, senón que a sociedade cooperativa é continuadora na titularidade do ben ou dereito. O mesmo entenderase respecto de nomes comerciais, marcas, patentes e calquera outro título ou dereito que constitúan achegas ao capital social.

7. O importe total das achegas de cada cooperativista nas cooperativas de primeiro grao deberá ser inferior ao 50% do capital social.

Artigo 59. Achegas obrigatorias ó capital social.

1. Os estatutos fixarán a achega obrigatoria mínima ó capital social para adquiri-la condición de socio, que poderá ser diferente para os distintos tipos de socios previstos nesta lei, ou en función da súa natureza física ou xurídica ou da clase de actividade realizada, ou para cada socio en proporción ó compromiso ou uso potencial que cada un deles asuma da actividade cooperativizada.

2. Esta achega deberá desembolsarse polo menos nun 25% no momento da súa subscrición, e o resto no prazo que acorde a asemblea xeral.

3. A asemblea xeral poderá acorda-la esixencia de novas achegas obrigatorias, fixando a contía, os prazos e as condicións do desembolso. O socio que tivese desembolsadas achegas voluntarias poderá aplicarlas en todo ou en parte a cubri-las novas achegas.

O socio desconforme coa ampliación obrigatoria de capital social poderá darse de baixa, que se cualificará como xustificada.

4. Se pola imputación de perdas da cooperativa ós socios a achega ó capital social dalgún deles quedase por debaixo da mínima obrigatoria sinalada estatutariamente, o socio afectado deberá realiza-la achega necesaria ata alcanza-lo dito mínimo, para o que será inmediatamente requirido polo consello rector, o cal fixará o prazo para efectua-lo desembolso, que non poderá ser inferior a dous meses.

5. O socio que non desembolse as achegas nos prazos previstos incorrerá en mora polo só vencemento do prazo e deberá aboarlle á cooperativa o xuro legal e resarcila dos danos e perdas causados pola morosidade.

O socio que incorra en mora poderá ser suspendido dos seus dereitos nos termos establecidos no número 4 do artigo 25 desta lei ata que normalice a súa situación, e se non realiza o desembolso no prazo de dous meses desde que fose requirido, poderá ser causa de expulsión da sociedade.

En todo caso, a cooperativa poderá proceder xudicialmente contra o socio moroso.

6. A asemblea xeral ordinaria fixará anualmente a contía das achegas obrigatorias dos novos socios e as condicións e os prazos para o seu desembolso, harmonizando as necesidades económicas da cooperativa e o principio de facilita-la incorporación de novos socios.

O importe das achegas obrigatorias dos novos socios non poderá ser inferior ó das achegas obrigatorias mínimas para ser socio, nin superior ó das efectuadas polos socios actuais, incrementadas na contía que resulte de aplica-lo índice de prezos ó consumo.

Artigo 60. Xuros das achegas obrigatorias.²⁵

1. As achegas obrigatorias ao capital social poderán devengar un xuro pola parte efectivamente desembolsada na contía que previamente establezan os estatutos ou, na súa falta, a asemblea xeral, que non poderá exceder o legal do diñeiro en máis de 3 puntos.

2. A remuneración das achegas obrigatorias ao capital social estará condicionada á existencia no exercicio económico de resultados positivos ou reservas de libre disposición.

3. Se a asemblea xeral acorda devengar xuros para as achegas obrigatorias ao capital social ou repartir retornos, as achegas previstas no artigo 58.1.b) desta lei das persoas socias que causasen baixa na cooperativa e cuxo reembolso fose rexeitado polo consello reitor terán preferencia para percibir a dita remuneración.

Artigo 61. Achegas voluntarias ó capital social.²⁶

1. A asemblea xeral poderá acordar a admisión de achegas voluntarias ao capital social que vaian realizar as persoas socias, fixando as condicións delas, sen exceder a retribución que se estableza o xuro legal do diñeiro incrementado en 6 puntos.

2. As achegas voluntarias deberán desembolsarse totalmente no momento da subscrición e terán o carácter de capital social, do que pasan a formar parte.

3. A remuneración das achegas voluntarias ao capital social estará condicionada á existencia no exercicio económico de resultados positivos ou reservas de libre disposición.

4. Se a asemblea xeral acorda devengar xuros para as achegas voluntarias ao capital social ou repartir retornos, as achegas previstas no artigo 58.1.b) desta lei das persoas socias que causasen baixa na cooperativa e cuxo reembolso fose rexeitado polo consello reitor terán preferencia para percibir a dita remuneración.

25 Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

26 Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

Artigo 62. Regularización de balances e actualización das achegas.

1. O balance da cooperativa poderá ser regularizado nos mesmos termos e cos mesmos beneficios previstos para as sociedades de dereito común.
2. A plusvalía resultante destinará a cooperativa nun 50% como mínimo ó Fondo de Reserva Obrigatorio; o resto destinarase conforme o previsto nos estatutos ou, no seu defecto, o acorde a asemblea xeral á actualización das achegas ó capital ou ó incremento das reservas, obrigatorias ou voluntarias. Non obstante, cando a cooperativa teña perdas sen compensar, a dita plusvalía aplicarase en primeiro lugar á compensación delas, e o resto, ós destinos sinalados anteriormente.

Artigo 63. Transmisión das achegas.

As achegas poderán transmitirse:

- a) Por actos inter vivos, logo de notificación ós administradores, entre socios preferentemente e entre aqueles que reunindo os requisitos para seren socios se comprometan a selo nos tres meses seguintes, nos termos fixados nos estatutos.
- b) Por sucesión mortis causa, ós habentes causa se fosen socios e así o soliciten ou, se non o fosen, logo de admisión como tales, que deberá solicitarse no prazo de tres meses desde o falecemento, sen resultar obrigado a desembolsar cota de ingreso.

Noutro caso, terán dereito á liquidación do crédito correspondente á achega social.

Se os herdeiros fosen varios, a cooperativa poderá esixir que o dereito á condición de socio sexa exercido por un só, co expreso consentimento dos demais, e se non houberse acordo entre os herdeiros procederase a aboárlle-la liquidación, conforme se prevé no apartado anterior, a aqueles que acrediten dereito a ela.

Artigo 64. Reembolso das achegas.²⁷

1. Os estatutos regularán o dereito das persoas socias ao reembolso das súas achegas ao capital social no caso de baixa.

A liquidación destas achegas farase polo seu valor nominal segundo o balance de pechamento do exercicio no que se produza a baixa. Pódense establecer deducións sobre todas as cantidades reembolsables polos conceptos de achegas obrigatorias, o retorno cooperativo ao que, se é o caso, teñan dereito e fondos de reserva repartibles que, se é o caso, poidan corresponderlles, que non serán superiores ao 30% no caso de expulsión nin ao 20% no caso de baixa non xustificada; para estes efectos terase en conta o establecido no

²⁷ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

artigo 20 desta lei para os supostos de incumprimento do prazo de preaviso ou do período de permanencia mínimo. No caso de baixa xustificada, non procederá ningunha dedución.

En ningún caso se poderán aplicar deducións sobre as achegas voluntarias.

2. A decisión sobre a porcentaxe de dedución aplicable en cada caso será competencia do órgano de administración, en función das circunstancias que concorran.

3. Sen prexuízo das deducións anteriormente citadas, computaranse, se é o caso, e para efectos do oportuno desconto das cantidades que teñan que devolverse ao ou á cooperativista que causa baixa, as perdas, imputadas e imputables, reflectidas no balance de pechamento do exercicio no que se produza a baixa, xa correspondan ao dito exercicio ou proveñan doutros anteriores ou estean sen compensar.

4. O órgano de administración poderá aprazar o reembolso da liquidación no prazo que sinalen os estatutos sociais, que non será superior a cinco anos no caso de expulsión ou baixa non xustificada, a tres anos no caso de baixa xustificada e a un ano no caso de defunción, contado desde a data do peche do exercicio en que a persoa socia causou baixa. As cantidades aprazadas darán dereito a percibir o xuro legal do diñeiro desde a data de peche do exercicio en que a persoa socia causou baixa, e non poderán ser actualizadas. Cando o órgano de administración acorde a devolución das achegas previstas no artigo 58.1.b), o reembolso deberá facerse nos prazos establecidos, contados desde a data do acordo de reembolso.

5. O órgano de administración terá un prazo dun mes desde a aprobación das contas do exercicio no que causase baixa a persoa socia para comunicar a liquidación efectuada.

6. Cando as persoas titulares de achegas previstas no artigo 58.1.b) causasen baixa, o reembolso que, se é o caso, acorde o consello reitor efectuarase por orde de antigüidade das solicitudes de reembolso ou, cando non haxa tal solicitude, por orde de antigüidade da data da baixa.

7. No caso de ingresos de novas persoas socias, as achegas ao capital social destas deberán efectuarse mediante a adquisición das achegas previstas no artigo 58.1.b) cuxo reembolso fose solicitado por baixa dos seus titulares. Esta adquisición producirase por orde de antigüidade das solicitudes de reembolso deste tipo de achegas e, no caso de solicitudes de igual data, a adquisición distribuirase en proporción ao importe das achegas.

Artigo 65. Financiamentos que non integran capital social.

1. Estatutariamente ou pola asemblea xeral poderán establecerse cotas de ingreso e/ou periódicas que non integran o capital social nin serán reintegrables. As ditas cotas poderán ser diferentes para os distintos tipos de socios previstos nesta lei, ou en función da natureza

física ou xurídica deles, ou para cada socio en proporción ó seu respectivo compromiso ou uso potencial da actividade cooperativizada.

2. As cotas de ingreso non poderán ser superiores ó 50% da achega obrigatoria mínima ó capital social vixente en cada momento para adquire-la condición de socio.

3. A entrega polos socios de calquera tipo de bens ou a prestación de servizos para a xestión cooperativa e en xeral os pagamentos para a obtención dos servizos cooperativizados non integran o capital social e están suxeitos ás condicións fixadas e contratadas coa cooperativa. Aquelas entregas non integran o patrimonio da cooperativa e non poden ser obxecto de embargo polos acredores sociais.

4. As cooperativas, por acordo da asemblea xeral, poderán emitir obrigas, axustándose o seu réxime ó disposto na lexislación aplicable. Así mesmo, a asemblea xeral poderá acordar, cando se trate de emisións en serie, a admisión de financiamento voluntario dos socios ou de terceiros baixo calquera modalidade xurídica e co prazo e coas condicións que se establezan.

5. A asemblea xeral poderá acordar igualmente a emisión de títulos participativos, que darán dereito á correspondente remuneración mixta en forma de xuro fixo, máis un xuro variable que se estableza no momento da emisión en función dos resultados da cooperativa.

O acordo de emisión, que concretará o prazo de amortización e as demais condicións aplicables, poderá establecer o dereito de asistencia dos subscritores destes títulos á asemblea xeral, con voz e sen voto.

6. Tamén poderán contratarse contas en participación, axustándose o seu réxime ó establecido polo Código de comercio.

Artigo 66. Determinación do resultado do exercicio.²⁸

1. Para a determinación do resultado do exercicio aplicaranse as normas e os criterios establecidos pola normativa xeral contable.

2. Non obstante, consideraranse tamén como gastos deducibles para a determinación do resultado do exercicio os seguintes:

- a) O importe dos bens entregados polas persoas socias para a xestión cooperativa, en valoración non superior aos prezos reais de liquidación, así como o importe dos anticipos societarios das persoas socias traballadoras e de traballo, en contía global non superior ás retribucións normais na zona para o sector de actividade correspondente.

²⁸ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

b) Os xuros debidos e as remuneracións polas achegas ao capital social e polas prestacións e o financiamento non integrados no capital social, sexa cal for a modalidade daquelas.

3. Os beneficios obtidos das operacións cooperativizadas realizadas con terceiros non socios destinaranse nun 50%, como mínimo, ao Fondo de Reserva Obrigatorio e figurarán na contabilidade por separado.

Os beneficios procedentes de plusvalías no alleamento dos elementos do activo inmovilizado ou os obtidos doutras fontes alleas aos fins específicos da cooperativa, así como os derivados de investimentos ou participacións en sociedades de natureza non cooperativa, destinaranse nun 50% como mínimo ao Fondo de Reserva Obrigatorio, e o resto segundo determine a asemblea xeral, coas seguintes excepcións:

a) Os derivados de ingresos procedentes de investimentos ou participacións financeiras, ou en sociedades non cooperativas cando estas realicen actividades preparatorias, complementarias ou subordinadas ás da propia cooperativa, que se considerarán, para todos os efectos, resultados cooperativos.

b) As plusvalías obtidas polo alleamento de elementos do inmovilizado material destinados ao cumprimento do fin social, cando se reinvesta a totalidade do seu importe en novos elementos do inmovilizado, con idéntico destino, dentro do prazo comprendido entre o ano anterior á data da entrega ou posta á disposición do elemento patrimonial e os tres anos posteriores, sempre que permanezan no seu patrimonio, agás perdas xustificadas, ata que finalice o seu período de amortización.

c) Para a determinación dos resultados extracooperativos imputarase aos ingresos derivados destas operacións, ademais dos gastos específicos necesarios para a súa obtención, a parte que, segundo criterios de imputación fundados, corresponda dos gastos xerais da cooperativa.

4. Malia o anterior, a cooperativa poderá optar nos seus estatutos pola non contabilización separada dos resultados extracooperativos, coas consecuencias establecidas na Lei estatal de cooperativas neste suposto, non sendo aplicable o disposto no artigo 8.4 desta lei. En todo caso, mantense a obriga de dotar os fondos legais nos termos fixados no artigo 67.1.a) desta lei.

Artigo 67. Distribución dos excedentes. O retorno cooperativo.²⁹

1. Anualmente, dos excedentes contabilizados para a determinación do resultado do exercicio, unha vez deducidas as perdas de exercicios anteriores e antes da consideración do imposto de sociedades do exercicio económico, destinarase:

²⁹ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

a) Ao Fondo de Reserva Obrigatorio, unha contía global mínima do 20%, e ao Fondo de Formación e Promoción, polo menos un 5%.

b) Dos beneficios extracooperativos e extraordinarios, como mínimo un 50% ao Fondo de Reserva Obrigatorio, agás para as cooperativas que se acollan ao disposto no artigo 66.4 desta lei.

O resto, satisfeitos os impostos esixibles, estará á disposición da asemblea xeral, que poderá distribuílo na forma seguinte: ao retorno cooperativo ás persoas socias, á dotación a fondos de reserva voluntarios de libre disposición, ao incremento dos fondos obrigatorios e á participación do persoal traballador asalariado nos resultados da cooperativa.

2. O retorno cooperativo é a parte do excedente dispoñible que a asemblea xeral acorde repartir entre as persoas socias, que se lles acreditará a elas en proporción ás operacións, aos servizos ou ás actividades realizadas por cada persoa socia coa cooperativa, sen que en ningún caso poida acreditarse en función das achegas ao capital social.

3. A cooperativa poderá regular nos seus estatutos ou por acordo da asemblea xeral o dereito do seu persoal traballador asalariado a participar nos resultados. Esta participación terá carácter salarial e substituirá o complemento de similar natureza establecido, se é o caso, na normativa laboral aplicable, agás que for inferior ao dito complemento; en tal caso, aplicarase este último.

4. Os fondos de reserva voluntarios de libre disposición son aqueles creados pola asemblea xeral mediante acordo expreso que poderá determinar a súa natureza, como repartible ou non, e regular o seu funcionamento prevendo expresamente os supostos de repartibilidade, de ser o caso.

No defecto de pronunciamento expreso da asemblea xeral sobre a súa natureza, estes fondos non serán repartibles entre as persoas socias no caso da baixa destas.

Aos fondos de reserva voluntarios poderán destinarse os excedentes do exercicio, cooperativos ou extracooperativos, unha vez satisfeitos os impostos esixibles.

O dereito de reintegro da participación das persoas socias que causen baixa nos fondos repartibles unicamente procederá en proporción á contribución realizada pola persoa cooperativista na súa xeración, considerando a actividade cooperativizada desenvolta e as perdas que foren imputadas ou estean pendentas de imputar, e só procederá cando a asemblea xeral o acordase ao facer a correspondente dotación e nas condicións establecidas no dito acordo.

En todo caso, os fondos de reserva voluntarios responderán en primeiro lugar no suposto de compensación de perdas, sen máis limitación que a establecida pola asemblea xeral que acorde a imputación.

Artigo 68. Fondos sociais obrigatorios.³⁰

1. O Fondo de Reserva Obrigatorio, destinado á consolidación, ao desenvolvemento e á garantía da cooperativa, é irrepartible entre as persoas socias. Ao Fondo de Reserva Obrigatorio destinaranse necesariamente:

- a) A porcentaxe dos excedentes netos que estableza a asemblea xeral, de acordo co establecido no artigo 67 desta lei.
- b) As deducións sobre as achegas obrigatorias ao capital social no caso de baixa non xustificada ou expulsión de persoas socias.
- c) As cotas de ingreso.
- d) Os resultados extracooperativos das operacións sinaladas no número 3 do artigo 66 desta lei, nun 50% como mínimo.

2. O Fondo de Formación e Promoción Cooperativa destinarase, en aplicación das liñas básicas fixadas polos estatutos ou pola asemblea xeral, a actividades que cumpran algunha das seguintes finalidades:

- a) A formación das persoas socias e traballadoras nos principios cooperativos.
- b) A formación profesional adecuada á actividade cooperativizada das persoas socias e traballadoras.
- c) A formación na dirección e no control empresarial adecuada aos membros do consello reitor e interventores ou interventoras.
- d) A promoción das relacións intercooperativas e das demais entidades creadas para a promoción, asistencia, dirección común ou actividades de apoio entre cooperativas, incluíndo a cobertura de gastos orixinados pola constitución ou incorporación en cooperativas de segundo grao.
- e) A promoción e difusión das características do cooperativismo no contorno social no que se desenvolva a cooperativa e na sociedade en xeral.

³⁰ Artigo modificado pola Lei 14/2004, do 29 de decembro, de medidas tributarias e de réxime administrativo (DOG núm. 253, do 30 de decembro de 2004). Redacción actual segundo Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

f) As cooperativas de crédito poderán destinar este fondo á promoción cultural, profesional e social da comunidade en xeral. As restantes cooperativas precisarán a autorización previa do Consello Galego de Cooperativas.

g) Para actuacións para a conciliación da vida persoal, laboral e familiar.

h) A actividades de fomento da igualdade, en liña co previsto na Lei 2/2007, do 28 de marzo, de traballo en igualdade das mulleres de Galicia.

i) Para fomento da responsabilidade social.

En calquera caso, ata un máximo dun 50% deste fondo poderase destinar a finalidades vinculadas co apoio a proxectos e iniciativas de emprendemento cooperativo xeradores de emprego, particularmente no ámbito dos servizos sociais, así como para achegas económicas dirixidas ao financiamento de proxectos cooperativos.

Destinaranse necesariamente ao Fondo de Formación e Promoción Cooperativa:

a) A porcentaxe dos excedentes netos que establezan os estatutos ou a asemblea xeral de acordo co establecido no artigo 67 desta lei.

b) As sancións económicas que lles impoña a cooperativa ás súas persoas socias.

O Fondo de Formación e Promoción Cooperativa é inembargable e as súas dotacións deberán figurar no pasivo do balance con separación doutras partidas.

Para o cumprimento dos fins do fondo poderase colaborar con outras sociedades ou unións e asociacións cooperativas, que poderán xestionar directamente os ditos fondos mediante acordo da asemblea xeral da cooperativa, con institucións públicas e privadas e co Consello Galego de Cooperativas, órgano que xestionará directamente o dito fondo nos seguintes supostos:

a) Cando a cooperativa lle transfira os importes correspondentes ao dito fondo dentro do exercicio económico no que se efectúe a dotación.

b) Cando a cooperativa non aplicase ao seu destino o importe do dito fondo no prazo de cinco anos desde que efectuou a dotación no seu exercicio correspondente, debendo neste caso transferirullo ao Consello Galego de Cooperativas.

En todo caso, o importe do referido fondo que non se aplicase sen que transcorra o prazo previsto na letra b) precedente deberá materializarse dentro do exercicio económico seguinte a aquel no que se efectuase a dotación, en contas de aforro ou en títulos de débeda pública nos que os rendementos financeiros, en ambos os dous supostos, se aplicarán ao

mesmo fin. Os ditos títulos non poderán ser peñorados nin afectados a préstamos ou contas de crédito.

Artigo 69. Imputación de perdas.³¹

1. Os estatutos poderán fixar os criterios para a compensación das perdas, sendo válido imputalas a una conta especial para a súa amortización con cargo a futuros resultados positivos, dentro do prazo máximo de sete anos.

2. Na compensación de perdas, a cooperativa terá que suxeitarse á orde seguinte:

a) Aos fondos de reserva voluntarios de libre disposición, de existiren, poderá imputarse a totalidade das perdas.

b) Ao Fondo de Reserva Obrigatorio.

c) A contía non compensada cos fondos de reserva de libre disposición e obrigatorios imputarase ás persoas socias en proporción ás operacións, servizos ou actividades realizadas por cada unha delas coa cooperativa. Se estas operacións ou servizos realizados son inferiores aos que como mínimo está obrigada a realizar a persoa socia conforme o establecido nos estatutos sociais, a imputación das referidas perdas efectuarase en proporción á actividade cooperativizada mínima obrigatoria, sen que en ningún caso poidan imputarse en función das achegas ao capital social.

3. As perdas imputadas a cada cooperativista satisfaranse dalgunha das formas seguintes:

a) Directamente ou mediante deducións nas súas achegas ao capital social.

b) Con cargo aos retornos que poidan corresponderlle dentro dos sete anos seguintes como máximo. Se quedan perdas sen compensar, transcorrido o dito prazo, deberán ser satisfeitas pola persoa socia no prazo máximo dun mes contado a partir do requirimento expreso formulado polo órgano de administración.

Artigo 70. Dereitos dos acredores persoais dos socios.

Os acredores persoais dos socios non terán ningún dereito sobre os bens da cooperativa nin sobre as achegas dos socios ó capital social, sendo inembargables por aqueles, sen menoscabo dos dereitos que poidan exercer sobre os reembolsos e retornos satisfeitos ó socio.

³¹ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

Artigo 71. Exercicio económico.

1. O exercicio económico coincidirá co ano natural, agás disposición en contrario dos estatutos.
2. O consello rector estará obrigado a formular no prazo máximo de tres meses, contados a partir do pechamento do exercicio económico, as contas anuais, o informe de xestión e a proposta de distribución de excedentes e destino dos beneficios extracooperativos ou da imputación de perdas para a súa aprobación pola asemblea xeral.

Capítulo VI

Documentación social e contabilidade

Artigo 72. Documentación social.³²

1. As cooperativas levarán en orde e ao día os seguintes libros:
 - a) Libro rexistro das persoas socias.
 - b) Libro rexistro de achegas ao capital social.
 - c) Libro de actas da asemblea xeral, do órgano de administración, de informes de censura de contas, se procede, e, se é o caso, do comité de recursos, das xuntas preparatorias e das de sección.
 - d) Libro de inventarios e balances e libro diario, conforme o contido disposto para eles na normativa mercantil.
 - e) Calquera outro libro que veña esixido por esta e outras disposicións legais.
2. Todos os libros sociais e contables serán dilixenciados e legalizados, con carácter previo á súa utilización, polo rexistro de cooperativas competente.
3. Os libros e demais documentos da cooperativa estarán baixo a custodia, vixilancia e responsabilidade do consello reitor.
4. Malia o anterior, será válida a realización de asentamentos e anotacións por calquera procedemento idóneo, sobre follas que despois serán encadernadas correlativamente para formar os libros obrigatorios, que serán presentados ao rexistro para a súa legalización antes de que transcorran os catro meses seguintes á data do peche do exercicio.

³² Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

Artigo 73. Contabilidade.³³

1. As cooperativas deberán levar unha contabilidade ordenada e adecuada á súa actividade e consonte o establecido no Código de comercio, a normativa contable e as singularidades da natureza do réxime económico da sociedade cooperativa.
2. A composición das contas anuais da cooperativa será a establecida pola normativa contable de aplicación.
3. O consello reitor presentará para o seu depósito no rexistro de cooperativas competente, dentro do prazo de dous meses, contados desde a súa aprobación pola asemblea xeral, as contas anuais, o informe de xestión e, se procede, o informe do órgano de intervención ou, se é o caso, o informe de auditoría externa, así como a certificación acreditativa do número de cooperativistas.
4. Con carácter complementario ao depósito dos documentos indicados no número anterior, poderá depositarse no rexistro de cooperativas a memoria social consonte os modelos aprobados polo Consello Galego de Cooperativas.

*Capítulo VII****Da modificación de estatutos*****Artigo 74. Modificación de estatutos.**³⁴

1. Os estatutos da cooperativa poderán ser modificados por acordo da asemblea xeral conforme os seguintes requisitos:
 - a) Que os propoñentes da modificación presenten un informe escrito sobre a conveniencia e xustificación dela.
 - b) Que se expresen na convocatoria coa debida claridade os extremos que se deban modificar. No anuncio da convocatoria farase constar expresamente o dereito de todas as persoas socias a examinaren no domicilio social o texto íntegro da modificación proposta e o informe xustificativo dela, e a pediren a entrega gratuíta dos ditos documentos.
 - c) O acordo deberá adoptarse por maioría de dous terzos dos votos presentes e representados, agás o disposto no artigo 36 desta lei para o voto plural.

³³ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia. (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012) e pola Lei 6/2016, do 4 de maio, da economía social de Galicia. (DOG núm. 93, do 18 de maio de 2016).

³⁴ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia. (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012) e pola Lei 6/2016, do 4 de maio, da economía social de Galicia. (DOG núm. 93, do 18 de maio de 2016).

2. O acordo sobre cambio de denominación, cambio de domicilio e modificación do obxecto social ou do capital social mínimo anunciarase nun dos diarios de maior circulación da provincia do domicilio social da cooperativa con carácter previo á súa inscrición. A publicación da inscrición destes acordos no *Diario Oficial de Galicia* será tramitada polo rexistro de cooperativas competente con carácter gratuíto.

3. Cando a modificación consista no cambio de clase da cooperativa ou na modificación substancial do obxecto social ou das condicións para adquirir a condición de persoa socia, así como das súas obrigas, as persoas socias que votasen en contra ou as que, non asistindo á asemblea, expresen a súa desconformidade por escrito dirixido ao consello reitor no prazo de dous meses, contados desde a inscrición do acordo no rexistro de cooperativas, terán dereito a separarse da cooperativa. Nestes casos, a súa baixa será considerada como xustificada, e deberá formalizarse dentro do mes seguinte á data de realización da asemblea ou da presentación do referido escrito.

4. O acordo da modificación, co texto aprobado, elevarase a escritura pública, que se inscribirá no rexistro de cooperativas nun prazo de tres meses, podendo instarse á previa cualificación do acordo e do texto modificado.

Cando a modificación supoña un incremento do capital social mínimo estatutario, deberá acreditarse o seu total desembolso.

5. O cambio de domicilio social dentro do mesmo termo municipal non esixirá acordo da asemblea xeral e poderá acordalo o consello reitor, agás disposición estatutaria en contra. A inscrición rexistral poderá practicarse en virtude de certificación do acordo coas sinaturas do secretario ou secretaria e do presidente ou presidenta do consello reitor lexitimadas notarialmente ou autenticadas polo rexistro de cooperativas. O dito acordo deberá comunicárselles formalmente ás persoas socias e publicarse conforme o disposto no número 2 deste artigo.

Capítulo VIII

Da fusión e escisión

Artigo 75. Modalidades e efectos da fusión.

1. As sociedades cooperativas poderán integrarse mediante a fusión de varias cooperativas para constituír unha nova ou mediante a absorción dunha ou máis cooperativas por outra xa existente.

As cooperativas en liquidación poderán participar nunha fusión sempre que non comezase o reembolso das achegas ó capital social.

2. As sociedades cooperativas que se fusionen nunha nova ou que sexan absorbidas por outra xa existente quedarán disoltas, aínda que non entrarán en liquidación, e os seus patrimonios e socios pasarán á sociedade nova ou absorbente, que se subrogará nos dereitos e nas obrigas das sociedades disoltas. Os fondos sociais obrigatorios das sociedades disoltas pasarán a integrarse nos da sociedade cooperativa nova ou absorbente.

Artigo 76. Proxecto de fusión.

1. Os consellos rectores das cooperativas que participen na fusión redactarán un proxecto de fusión, que deberá subscribirse como convenio previo, e conterá como mínimo as seguintes mencións:

- a) A denominación, a clase e o domicilio das cooperativas que participen na fusión con tódolos seus datos rexistrados identificativos.
- b) O sistema para fixa-la contía que se lle recoñece a cada socio das cooperativas que se extingan como achega ó capital da cooperativa nova ou absorbente, computando, cando existan, as reservas voluntarias de carácter repartible.
- c) Os dereitos e as obrigas que se lles recoñezan ós socios da cooperativa extinguida na cooperativa nova ou absorbente.
- d) A data a partir da que as operacións das cooperativas que se extingan haberán de considerarse realizadas para tódolos efectos por conta da cooperativa nova ou absorbente.
- e) Os dereitos que, se é o caso, se lles recoñezan na nova cooperativa ou na absorbente ós posuidores de títulos das sociedades que se extingan.

2. O proxecto quedará sen efecto se a fusión non é aprobada por tódalas cooperativas que participen nela nun prazo de seis meses desde a data do convenio previo.

Artigo 77. Documentación complementaria da convocatoria da asemblea.

Ó publica-la convocatoria da asemblea deberán poñerse á disposición dos socios no domicilio social os seguintes documentos:

- a) O proxecto de fusión.
- b) O informe do consello rector de cada unha das sociedades cooperativas sobre a conveniencia e os efectos da proxectada fusión.
- c) O balance, a conta de perdas e ganancias e a memoria explicativa dos tres últimos exercicios das sociedades que participan na fusión, xunto cos correspondentes informes dos interventores, e a auditoría de contas, se é o caso.

d) O balance de fusión de cada unha das sociedades, cando sexa distinto do último balance anual aprobado.

e) O proxecto de estatutos da nova sociedade ou, se se trata dunha absorción, o texto íntegro das modificacións que, se é o caso, deban introducirse nos estatutos da sociedade absorbente.

f) Os estatutos vixentes das sociedades que participan na fusión.

g) A relación das persoas físicas con nome e apelidos, ou a denominación ou razón social se fosen persoas xurídicas, e, en ámbolos dous casos, a nacionalidade e o domicilio dos administradores das sociedades que participan na fusión e a data desde a que desempeñan os seus cargos. Así mesmo, deberán tamén relacionarse as persoas que se vaian propoñer para desempeñar cargos nos órganos sociais da nova sociedade ou na absorbente.

Artigo 78. Requisitos para o acordo de fusión.

1. O acordo de fusión deberá ser adoptado en asemblea xeral por cada unha das sociedades que se fusionen, cumprindo os seguintes requisitos:

a) A convocatoria da asemblea xeral deberá incluí-las mencións mínimas do proxecto de fusión e fará consta-lo dereito de tódolos socios a examinareno no domicilio social os documentos indicados no artigo anterior, así como a pediren a entrega ou o envío do texto íntegro deles, gratuitamente.

b) O acordo de fusión deberá aprobar sen modificacións o proxecto de fusión.

c) O acordo de fusión de cada unha das cooperativas, unha vez adoptado, publicarase no Diario Oficial de Galicia e nun dos diarios de maior circulación da provincia na que teñan o seu domicilio social cada unha das cooperativas.

2. Desde o momento no que o proxecto de fusión fose aprobado pola asemblea xeral de cada unha das cooperativas, todas elas quedan obrigadas a continua-lo procedemento de fusión.

3. As sociedades agrarias de transformación e as sociedades laborais poderán integrarse, mediante fusión, nunha cooperativa, sempre que non exista precepto legal que expresamente o prohíba, sendo aplicables as respectivas normas reguladoras das sociedades que se fusionan.

Artigo 79. Balance de fusión.

1. Poderá considerarse balance de fusión o último balance anual aprobado, sempre que non sexa anterior en máis de seis meses á data de realización da asemblea que deba resolver

sobre a fusión. No caso contrario, será preciso elaborar un balance dentro do prazo antes mencionado, que deberá ser censurado polos interventores ou auditado externamente e someterse á aprobación da asemblea.

2. A impugnación do balance de fusión non poderá suspender por si soa a execución desta.

Artigo 80. Dereito de separación do socio.

1. Os socios de tódalas cooperativas participantes na fusión que votasen en contra dela e os que non asistindo á asemblea expresen a súa desconformidade mediante escrito dirixido ós administradores no prazo de dous meses desde a publicación do último dos anuncios do acordo de fusión terán dereito a separarse da cooperativa.

2. No caso de exercer este dereito, a baixa do socio entenderase xustificada, e deberá formalizarse dentro do mes seguinte á data de realización da asemblea ou da presentación do referido escrito. A devolución da súa achega, para o caso dos socios das cooperativas que se extingan como consecuencia da fusión, será obriga da cooperativa nova ou absorbente.

Artigo 81. Dereito de oposición dos acredores.

A fusión non poderá formalizarse antes de que transcorra un mes desde a data de publicación do último dos anuncios previsto no artigo 78.1.c) desta lei. No anuncio do acordo de fusión deberá mencionarse o dereito de oposición dos acredores. Se durante este prazo algún acredor ordinario dalgunha das sociedades que se extinguen se opuxese por escrito á fusión, esta non poderá levarse a efecto se os seus créditos non son enteiramente satisfeitos ou se previamente a sociedade debedora ou a que vaia resultar da fusión non achega garantía suficiente para eles. Os acredores non poderán opoñerse ó pagamento aínda que se trate de créditos non vencidos.

Artigo 82. Escritura de fusión.

A formalización dos acordos de fusión farase mediante escritura pública única, na que constará o acordo de fusión aprobado polas respectivas asembleas xerais das sociedades que se fusionan, e conterá o balance de fusión das sociedades que se extinguen.

Se a fusión se realizase mediante a creación dunha nova sociedade, a escritura deberá conter, ademais, as mencións esixidas para a súa constitución no artigo 16 desta lei en canto resulte aplicable. Se se realizase por absorción, conterá as modificacións estatutarias que acordase a sociedade absorbente con motivo da fusión.

A escritura de fusión terá eficacia no rexistro de cooperativas, para a cancelación das sociedades que se extinguen e a inscrición da novamente constituída ou modificacións da absorbente.

Artigo 83. Escisión.

1. Poderá escindir-se a cooperativa mediante a súa disolución, sen liquidación, dividíndose o seu patrimonio social e o colectivo de socios en dúas ou máis partes, que se traspasarán en bloque a cooperativas de nova creación ou absorbidas por outra ou outras xa existentes.

Para os efectos de proceder á escisión, esixírase o desembolso das achegas subscritas e non desembolsadas polos socios da cooperativa.

2. A escisión tamén poderá consistir na segregación dunha ou varias partes do patrimonio e dos socios da cooperativa, sen produci-la súa disolución, traspasándose en bloque o segregado a outras cooperativas de nova creación ou xa existentes.

3. Serán aplicables á escisión de cooperativas as normas establecidas nesta lei reguladoras da fusión.

Capítulo IX

Da transformación da cooperativa

Artigo 84. Transformación de cooperativas noutras sociedades.³⁵

1. As sociedades cooperativas poderán transformarse en sociedades civís ou mercantís de calquera clase, de conformidade coa normativa que lles resulte aplicable, sen que iso afecte a personalidade xurídica da sociedade transformada.

2. A transformación rexerese polos seguintes requisitos:

a) O acordo de transformación deberá ser adoptado pola asemblea xeral, de conformidade e cos requisitos establecidos nesta lei para a modificación de estatutos.

b) A asemblea xeral deberá aprobar o balance da sociedade previamente auditado externamente, pechado o día anterior ao do acordo de transformación, así como as mencións esixidas pola lei aplicable ao tipo de sociedade na que pretenda transformarse.

c) O acordo deberá publicarse no Diario Oficial de Galicia e nun dos diarios de maior circulación da provincia onde radique o domicilio social da cooperativa.

d) O acordo de transformación, co balance e coas mencións sinaladas na letra b) anterior, deberá elevarse a escritura pública, que incorporará informe de persoa experta independente sobre o patrimonio social, que será designada de conformidade co previsto na lexislación mercantil ou, na súa falta, polo Consello Galego de Cooperativas.

³⁵ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

A escritura pública de transformación tamén deberá recoller, se é o caso, a relación das persoas socias que exercesen o dereito de separación e o capital que representen; en tal caso, incorporarase á mencionada escritura o balance final pechado o día anterior ao do outorgamento dela.

e) Solicitarase do rexistro de cooperativas competente, logo da acreditación do destino das cantidades a que se refire o número 4 deste artigo, certificación na que consten a transcripción literal dos asentamentos que deban quedar vixentes e a declaración de inexistencia de obstáculos para a inscrición da transformación, de conformidade co que se estableza regulamentariamente.

Este rexistro efectuará anotación preventiva da transformación. Inscrita a transformación no rexistro que corresponda, este comunicarllo de oficio ao de cooperativas, que procederá á cancelación dos asentamentos relativos á sociedade.

3. As persoas socias terán dereito a separarse nos mesmos termos e prazos establecidos no artigo 80 desta lei para o caso de fusión, tendo dereito ao reembolso inmediato das súas achegas.

4. O valor nominal do Fondo de Reserva Obrigatorio, do Fondo de Formación e Promoción e de calquera outro fondo ou dotación que teña o carácter de irrepatriable recibirá o destino establecido para o caso de disolución e liquidación da cooperativa. O resto do patrimonio social transferirase á nova sociedade, aínda que, para os efectos sinalados no seguinte parágrafo, quedará –descontado o importe correspondente ás achegas das persoas socias e dos fondos repatriables– afectado durante un prazo de cinco anos, contados a partir da data de constitución da nova sociedade, ao fin previsto para os supostos de disolución e liquidación.

No suposto de que se produza a disolución antes de que transcorrese o prazo anteriormente sinalado, o Consello Galego de Cooperativas posúe, respecto desa parte, a condición de acredor preferente para o efecto dos fins previstos nesta lei para a disolución e liquidación de cooperativas.

5. O acordo de transformación nalgún tipo de entidade de cuxas débedas respondan persoalmente as persoas socias tan só terá efectos respecto dos que votasen a favor do acordo.

As persoas socias que, como consecuencia da transformación, pasen a responder persoalmente das débedas sociais responderán de igual forma das débedas anteriores da sociedade cooperativa.

Artigo 85. Transformación de sociedades en cooperativas.

1. Calquera sociedade ou agrupación de carácter non cooperativo poderá transformarse en cooperativa dalgunha das clases reguladas nesta lei, sempre que non exista precepto legal que o prohíba expresamente.

2. A transformación será acordada pola xunta xeral, ou mediante o sistema válido equivalente para expresa-la vontade social, coa maioría esixida pola lexislación aplicable; non afectará a personalidade xurídica da entidade transformada e farase constar en escritura pública, que expresará necesariamente o cumprimento de tódolos requisitos e as mencións esixidos por esta lei para a constitución dunha cooperativa.

3. A escritura pública de transformación, á que se incorporará o informe dos expertos independentes sobre o patrimonio social, presentarse para a súa inscrición no rexistro de cooperativas competente, acompañada do balance pechado o día anterior ó do acordo de transformación.

4. A transformación en cooperativa non altera o anterior réxime de responsabilidade dos socios da entidade transformada polas débedas sociais contraídas con anterioridade á transformación da entidade, a non ser que os acredores consentisen expresamente a transformación.

*Capítulo X****Da disolución e liquidación***Sección 1.^a

Da disolución

Artigo 86. Causas de disolución.

A sociedade cooperativa disolverase:

- a) Por acordo da asemblea xeral, adoptado pola maioría de dous tercios dos votos presentes e representados.
- b) Por cumprimento do termo fixado nos estatutos, agás acordo expreso en contrario da asemblea xeral, adoptado coa maioría establecida na letra anterior, que se elevará a escritura pública e se inscribirá no rexistro de cooperativas.
- c) Por finalización e cumprimento da actividade empresarial, social ou económica que constituía o seu obxecto social, ou pola imposibilidade notoria e manifesta do seu cumprimento; ou pola paralización dos seus órganos sociais durante un ano, ou da actividade cooperativizada durante dous anos, de tal modo que imposibilite o seu funcionamento.

d) Pola redución do capital social mínimo estatutario ou do número de socios necesarios para constituí-la cooperativa da clase e grao de que se trate, sen que se restableza no prazo de seis meses.

No caso da redución do capital social mínimo estatutario, poderá evitarse a causa de disolución, procedéndose á redución do capital social, por acordo da asemblea xeral adoptado pola maioría de dous tercios dos votos presentes e representados, sempre e cando o resultante non sexa inferior ó mínimo legal.

e) Por creba da sociedade, cando como resultado da interposición e resolución do dito proceso concursal proceda a súa disolución.

f) Pola fusión ou escisión da sociedade cooperativa.

g) Por calquera outra causa establecida nesta lei ou nos estatutos.

Artigo 87. Eficacia das causas de disolución.³⁶

1. O transcurso do prazo de duración da sociedade operará de pleno dereito, agás o disposto na alínea b) do artigo anterior; neste último suposto a persoa socia desconforme poderá causar baixa na cooperativa, que terá a consideración de xustificada.

2. Cando concorra calquera outra causa de disolución, coa excepción das previstas nas letras a) e f) do artigo anterior, o órgano de administración deberá, no prazo dun mes, convocar asemblea xeral para que adopte o acordo de disolución. O órgano de intervención ou calquera cooperativista poderá requirir ao órgano de administración que proceda á convocatoria.

Nestes supostos o acordo de disolución será adoptado pola asemblea xeral por máis da metade dos votos validamente expresados.

O acordo de disolución deberá formalizarse en escritura pública.

Se a asemblea xeral non puiden acadar o acordo de disolución, o órgano de administración e o de intervención, se existe, deberán, e calquera cooperativista poderá, instar do xulgado competente do domicilio social da cooperativa á disolución xudicial da cooperativa. Para estes efectos está lexitimado o Consello Galego de Cooperativas.

3. O acordo de disolución ou, se é o caso, a resolución xudicial inscribíranse no rexistro de cooperativas competente, e publicaranse no Diario Oficial de Galicia e nun dos diarios de maior circulación da provincia do domicilio social da cooperativa.

³⁶ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

4. Cumpridas as formalidades legais sobre disolución da sociedade, abrírase o período de liquidación, agás nos supostos de fusión e escisión. Desde a adopción do acordo de disolución, a sociedade disolta conservará a súa personalidade xurídica mentres se realiza a liquidación, e deberá engadir á súa denominación os termos «en liquidación».

Artigo 88. Reactivación da sociedade.

A cooperativa disolta poderá ser reactivada cando se elimine a causa que motivou a disolución e non comezase o reembolso das achegas ós socios.

A reactivación require acordo da asemblea xeral, adoptado por maioría de dous tercios dos votos presentes e representados, que deberá ser publicado no Diario Oficial de Galicia e nun dos diarios de maior circulación na provincia do domicilio social da cooperativa. O devandito acordo elevarase a escritura pública e inscribírase no rexistro de cooperativas, momento no que adquirirá eficacia.

No caso de creba, a reactivación só poderá ser acordada se a cooperativa chega a un convenio cos seus acredores.

Sección 2.ª Da liquidación

Artigo 89. Proceso de liquidación.³⁷

1. Aberto o proceso de liquidación, e agás disposición en contra dos estatutos sociais ou por acordo en contrario da asemblea xeral da cooperativa, as funcións do órgano de liquidación serán asumidas polo órgano de administración. No caso contrario, designarase de entre as persoas socias da cooperativa o órgano de liquidación, en número impar, que será elixido mediante votación secreta pola asemblea xeral, tendo en conta o disposto no artigo 43.4 desta lei.

Poderán percibir retribucións polas súas funcións, sempre que o acorde a asemblea xeral, compensándoselles en todo caso os gastos que se lles orixinen.

2. Agás no suposto de que o órgano de administración asuma a dita función, o nomeamento do órgano de liquidación non producirá efectos ata o momento da súa aceptación, acreditada conforme o establecido para a administración, requirindo ademais para a súa eficacia fronte a terceiros a súa inscrición no rexistro de cooperativas.

3. Para o suposto de que o órgano de administración non asuma a dita función, e transcorridos dous meses desde a disolución sen que se efectuase o nomeamento de órgano de liquidación, ou non producida a aceptación do cargo, o órgano de administración e, se é o

³⁷ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

caso, o órgano de intervención deberán, e calquera persoa socia poderá, solicitar do Consello Galego de Cooperativas o nomeamento de liquidadores ou liquidadoras, que poderá recaer en persoas non socias da cooperativa. Transcorrido o dito prazo, o propio consello poderá efectuar o nomeamento de oficio.

4. A renuncia dos liquidadores ou liquidadoras poderá ser aceptada pola asemblea xeral aínda que o asunto non conste na orde do día; en tal caso, procederase no mesmo acto á designación de quen deba substituílos ou substituílas.

No suposto de cesamento por calquera outra causa deberán convocar asemblea para prover as vacantes no prazo máximo de quince días.

Os liquidadores ou liquidadoras continuarán tendo os seus cargos ata o momento no que se produza a súa substitución e os substitutos ou substitutas acepten o cargo.

5. Durante o período de liquidación observaranse as normas legais e estatutarias aplicables sobre réxime das asembleas xerais. Estas serán convocadas polos liquidadores ou liquidadoras, que as presidirán e lles darán conta da marcha da liquidación para que acorden o que conveña ao interese común.

Artigo 90. Transmisión de funcións.³⁸

Disolta a cooperativa e agás que sexa o propio órgano de administración da cooperativa o que asuma a función do órgano de liquidación, o primeiro continuará nas súas funcións de representación e xestión, para os únicos efectos de evitar posibles perdas, cesando nestas unha vez que se producise o nomeamento e aceptación do órgano de liquidación e se efectuasen as oportunas inscricións rexistradas. O órgano de liquidación subscribirá cos administradores ou administradoras un inventario e balance da cooperativa, con referencia ao día no que se inicie a liquidación e con carácter previo a desenvolver as súas funcións.

En todo caso, con independencia de quen asuma a liquidación, haberá que elaborar o inventario e o balance da cooperativa con referencia ao día no que se inicie a liquidación.

Ademais, se o órgano de administración for requirido, deberá proporcionar a información e colaborar co persoal liquidador para a práctica das operacións de liquidación.

Artigo 91. Funcións do órgano de liquidación.³⁹

1. O órgano de liquidación estará facultado para realizar cantas operacións sexan necesarias para a liquidación, para o cal terá a representación da cooperativa en xuízo e fóra del,

³⁸ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

³⁹ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

obrigando á sociedade fronte a terceiras persoas nos mesmos termos que os establecidos para o órgano de administración da cooperativa.

Incúmbelle ademais ao órgano de liquidación:

- a) Levar e custodiar os libros e a correspondencia da cooperativa e velar pola integridade do seu patrimonio.
- b) Realizar as operacións pendentes e as novas que sexan necesarias ou convenientes para a liquidación da cooperativa.
- c) Allear os bens sociais coa modalidade que acorde a asemblea xeral.
- d) Reclamar e percibir os créditos pendentes, sexan contra terceiras persoas ou contra as persoas socias, e pagar as débedas sociais.
- e) Concertar transaccións e compromisos cando así conveña aos intereses sociais.
- f) Pagar aos acredores ou acredores e ás persoas socias e transferir o remanente da cooperativa ao Consello Galego de Cooperativas.

2. Os acordos dos liquidadores ou liquidadoras recolleranse no libro de actas dos administradores ou administradoras. Cando estes sexan varios, actuarán de forma colexiada.

3. Os liquidadores ou liquidadoras rematan as súas funcións unha vez realizada a liquidación, por revogación acordada en asemblea xeral ou por decisión xudicial. Os liquidadores ou liquidadoras responderán nos mesmos termos establecidos para o órgano de administración.

Artigo 92. Intervención da liquidación.

1. O 20% dos votos sociais poderá solicitar do xuíz de primeira instancia do domicilio social da cooperativa a designación de interventores que fiscalicen as operacións da liquidación.

2. Cando o xustifique a importancia da liquidación, o Consello Galego de Cooperativas poderá, de oficio ou por instancia de parte interesada, designar unha ou varias persoas que se encarguen de intervir-la liquidación e de velar polo cumprimento das leis e dos estatutos.

Non terán validez os actos dos liquidadores efectuados sen a aprobación destes interventores.

Artigo 93. Adxudicación do haber social.⁴⁰

1. Non se poderá adxudicar nin repartir o haber social ata que se satisfixesen integramente as débedas sociais ou se procedese á súa consignación, ou se asegurase o pagamento dos créditos non vencidos, e en todo caso ata que os acordos adquiran carácter de firmeza.

2. Satisfeitas as ditas débedas, o remanente do haber social adxudicarase pola seguinte orde:

a) O Fondo de Formación e Promoción Cooperativa poñerase á disposición do Consello Galego de Cooperativas.

b) Reintegrarse ás persoas socias o importe das achegas que efectuasen ao capital social, unha vez aboados ou deducidos os beneficios ou as perdas correspondentes a exercicios anteriores, polo valor nominal destas segundo conste no balance pechado da cooperativa no exercicio no que se inicia a liquidación, comezando polas achegas das persoas socias colaboradoras e as achegas voluntarias e seguindo coas obrigatorias.

c) Reintegrarse ás persoas socias a súa participación nos fondos voluntarios de libre disposición que teñan carácter repartible por disposición estatutaria ou por acordo da asemblea xeral, nos termos establecidos por estes.

d) O sobrante, se o houber, tanto do Fondo de Reserva Obrigatorio como do haber líquido da cooperativa, poñerase á disposición do Consello Galego de Cooperativas, agás o disposto para as cooperativas de segundo grao.

3. O proceso de liquidación non poderá exceder os tres anos, contados a partir da inscrición rexistral do acordo de disolución, que poderá ser prorrogado por solicitude do órgano de liquidación ante a consellaría competente en materia de traballo, que decidirá logo da audiencia do Consello Galego de Cooperativas.

Transcorrido o dito prazo e sen que se instase á prórroga, o Consello Galego de Cooperativas intervirá a liquidación adoptando as medidas necesarias co obxecto de finalizala e proceder á adxudicación do haber social.

4. Mentres non se reembolsen as achegas previstas no artigo 58.1.b), os ou as titulares que causasen baixa e solicitasen o reembolso participarán na adxudicación do haber social unha vez satisfeito o importe do Fondo de Educación e Promoción e antes do reintegro das restantes achegas ás persoas socias.

⁴⁰ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

Artigo 94. Balance final da liquidación.⁴¹

1. Rematadas as operacións de extinción do pasivo social, o órgano de liquidación formará o balance final, que reflectirá con exactitude e claridade o estado patrimonial da sociedade e o proxecto de distribución do activo.

2. O balance final e o proxecto de distribución do activo serán censurados, se é o caso, polo órgano de intervención da cooperativa ou auditores ou auditoras externos e, cando proceda, polo órgano de intervención a que se refire o artigo 92 desta lei e auditores ou auditoras, e someteranse para a súa aprobación á asemblea xeral. Os mencionados acordos publicaranse no Diario Oficial de Galicia e nun dos diarios de maior circulación na provincia do domicilio social da cooperativa.

3. Os acordos aos que se refire o número anterior poderán ser impugnados durante o prazo de dous meses, desde a data de publicación do último dos anuncios, pola persoa socia que se sinta agraviada ou polos acredores ou acredores que non teñan satisfeitos ou garantidos os seus créditos, así como polo Consello Galego de Cooperativas, e a impugnación tramitarase conforme as regras establecidas para a impugnación de acordos da asemblea xeral.

4. Se for imposible a realización da asemblea xeral, os liquidadores ou liquidadoras publicarán o balance final e o proxecto de distribución do activo, unha vez censurados, no Diario Oficial de Galicia e nun dos diarios de maior circulación na provincia do domicilio social da cooperativa.

Transcorridos dous meses desde as ditas publicacións sen que fosen impugnadas polas persoas e polo procedemento ao que se refire o número 3 deste artigo, entenderanse aprobados definitivamente.

5. Concluído o termo para a impugnación sen que se formularen reclamacións, ou firmes as sentenzas que as resolvesen, procederase á correspondente distribución do activo da sociedade.

As cantidades non reclamadas ou transferidas no prazo dos tres meses seguintes á data na que se inicie o pagamento consignaranse en depósito no Banco de España ou na Caixa Xeral de Depósitos da Comunidade Autónoma, á disposición dos seus lexítimos donos.

Artigo 95. Escritura pública de extinción da sociedade e cancelación rexistral.

Rematada a liquidación e materializada esta, os liquidadores outorgarán escritura pública de extinción, que conterá a aprobación do balance final de liquidación e as súas operacións, e

⁴¹ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

inscribírase no rexistro de cooperativas, solicitando deste a cancelación de tódolos asentamentos relativos á cooperativa, e depositando na dita dependencia os libros e documentos relativos a ela, que se conservarán durante un período de seis anos.

Artigo 96. Situacións concursais.⁴²

Ás sociedades cooperativas resultarlles aplicable a normativa mercantil sobre dereito concursal, e deberán inscribirse no rexistro de cooperativas competente as resolucións xudiciais que constitúan, modifiquen ou extingan as situacións concursais que afecten a cooperativa.

TÍTULO II

Do Rexistro de Cooperativas de Galicia

Artigo 97. Características e competencia.⁴³

1. O Rexistro de Cooperativas de Galicia é un rexistro xurídico dependente da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, adscrito á consellaría competente en materia de emprego.
2. O Rexistro de Cooperativas de Galicia é público.
3. Presúmese que o contido dos libros do rexistro é exacto e válido, e coñecido de todos, non podendo alegarse a súa ignorancia.

Artigo 98. Funcións dos rexistros⁴⁴.

1. O Rexistro de Cooperativas de Galicia asumirá as seguintes funcións:
 - a) Cualificar, inscribir e certificar os actos aos que se refire esta lei.
 - b) Habilitar e legalizar os libros obrigatorios das entidades cooperativas.
 - c) Recibir o depósito das contas anuais, así como a certificación acreditativa do número de persoas socias ao pechamento do exercicio económico.
 - d) Nomear auditores ou auditoras e outros expertos ou expertas independentes, por solicitude das entidades cooperativas e por conta destas.

⁴² Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

⁴³ Artigo modificado pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia (DOG núm 203, do 25 de outubro).

⁴⁴ Artigo modificado pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia (DOG núm 203, do 25 de outubro).

e) Calquera outra atribuída por esta lei ou polas súas normas de desenvolvemento

Artigo 99. Eficacia.

1. A eficacia do Rexistro de Cooperativas vén definida polos principios de publicidade material e formal, legalidade, lexitimación, prioridade e tracto sucesivo.
2. A publicidade do rexistro farase efectiva mediante a manifestación dos libros e documentos do arquivo a que fagan referencia os asentamentos rexistrais ou de certificación sobre tales asentamentos, expedida polo encargado do dito rexistro, nos termos que regulamentariamente se determine.
3. Os títulos e documentos suxeitos a inscrición e non inscritos non producirán efectos fronte a terceiros de boa fe. Non poderá invocarse a falta de inscrición por quen incorreu na súa omisión.
4. A inscrición produce tódolos efectos previstos nesta lei, e non valida os actos e contratos nulos de acordo coas leis.
5. Os asentamentos do rexistro producirán os seus efectos mentres non se inscriba a declaración de inexactitude ou nulidade, que non poderá prexudica-los dereitos de terceiros de boa fe adquiridos conforme o contido do rexistro.

Artigo 100. O encargado do rexistro.

1. O Rexistro de Cooperativas estará baixo a responsabilidade do funcionario encargado del.
2. Os requisitos e as circunstancias para a súa designación, así como as súas competencias, determinaranse regulamentariamente.

Artigo 101. Inscricións constitutivas.

A inscrición dos actos de constitución, modificación dos estatutos, fusión, escisión, disolución, reactivación e liquidación das sociedades cooperativas, así como a transformación en sociedades desta natureza, será constitutiva.

As restantes inscricións terán o carácter de declarativas.

Artigo 102. Dereito supletorio e normas complementarias.

Respecto de prazos, recursos, comparecencia e representación e demais materias non reguladas expresamente nesta lei ou nas súas normas de desenvolvemento, haberá que aterse ó disposto na regulación do procedemento administrativo común, así como na normativa mercantil en canto resulte aplicable acorde coa natureza xurídica deste tipo de sociedades.

TÍTULO III Disposicións especiais

Capítulo I *Das clases de cooperativas*

Sección 1.ª Normas comúns

Artigo 103. Clasificación e normas aplicables.

1. As cooperativas de primeiro grao constituiranse acolléndose a calquera das clases das reguladas nesta lei.
2. Ás cooperativas seralles aplicable a normativa específica considerada para a clase de cooperativa de que se trate e, no non previsto nela, polas normas de carácter xeral establecidas nesta lei.

En todo caso, as cooperativas quedarán suxeitas á lexislación específica aplicable en función da actividade empresarial que desenvolvan.

3. A Xunta de Galicia, por proposta da consellería competente en materia de traballo e logo de informe do Consello Galego de Cooperativas, poderá desenvolver regulamentariamente o réxime das distintas clases de cooperativas previstas nesta lei, así como regular mediante normativa específica novas clases de cooperativas cando sexa preciso para o desenvolvemento cooperativo, respectando os principios e caracteres establecidos nesta lei.

Sección 2.ª Das cooperativas de traballo asociado

Artigo 104. Suxeitos, obxecto e ámbito.⁴⁵

1. As cooperativas de traballo asociado están formadas por persoas naturais con capacidade legal e física para desenvolver a actividade cooperativizada.

A capacidade legal para ser socio ou socia rexerese pola lexislación civil e laboral. As persoas estranxeiras poderán ser socias de acordo co disposto na lexislación específica sobre a prestación do seu traballo en España.

⁴⁵ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012) e pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia (DOG núm 203, do 25 de outubro).

A perda da condición de persoa socia dá lugar ao cesamento definitivo da prestación de traballo na cooperativa.

2. As cooperativas de traballo asociado teñen por obxecto a prestación do traballo das persoas socias, proporcionándolles emprego, para producir en común bens e servizos para terceiros.

A relación entre a persoa socia traballadora e a cooperativa é societaria, aínda que sempre en consonancia coa normativa estatal aplicable.

3. Os centros de traballo nos que se desenvolva habitualmente a actividade cooperativizada deberán estar situados dentro do ámbito territorial da cooperativa estatutariamente fixado, sen prexuízo da existencia de persoas socias minoritarias noutros centros de traballo de carácter subordinado, auxiliar ou instrumental situados fóra do dito ámbito.

Artigo 105. Réxime económico.⁴⁶

1. As persoas socias teñen dereito a percibir periodicamente, no prazo non superior a un mes, un anticipo societario en contía similar ás retribucións da zona e do sector de actividade, segundo a súa categoría profesional. En ningún caso este anticipo poderá ser inferior ao salario mínimo interprofesional en cómputo anual, tendo en conta a xornada laboral realizada dentro da legalidade vixente.

2. O retorno cooperativo percibirase en función do anticipo societario, agás que os estatutos prevexan outro criterio en razón da actividade cooperativizada.

Artigo 106. Seguridade Social.

1. Os socios traballadores están obrigados a afiliarse á Seguridade Social, optando nos estatutos da cooperativa polo réxime correspondente.

2. Desfrutarán de tódolos beneficios da Seguridade Social nos mesmos termos, extensión e condicións existentes para os demais traballadores de acordo coa normativa xeral nesta materia, segundo o réxime elixido.

Artigo 107. Réxime de prestación de traballo e sucesión de empresa.⁴⁷

1. Os estatutos regularán ou poderán remitir ao regulamento de réxime interno a organización básica do traballo, que fará referencia como mínimo á estrutura da empresa,

⁴⁶ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

⁴⁷ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012) e pola Lei 6/2016, do 4 de maio, da economía social de Galicia (DOG núm. 93, do 18 de maio de 2016).

clasificación profesional, mobilidade funcional e xeográfica, licenzas retribuídas e excedencias.

Por proposta do consello reitor, a asemblea xeral aprobará anualmente o calendario sociolaboral, que conterá como mínimo a duración da xornada de traballo, o descanso mínimo entre cada xornada e o descanso semanal, as festas e as vacacións anuais e as pausas, así como todo aquilo que coide necesario para a boa marcha da empresa. Será aplicable, como dereito de contido mínimo necesario, a normativa laboral para o persoal traballador por conta allea.

O réxime de prestación de traballo posibilitará entre as persoas socias da cooperativa a compatibilidade e a conciliación do seu exercicio profesional pleno coas situacións de maternidade e paternidade e cos coidados de menores e persoas dependentes, e adoptará medidas que favorezan as socias da cooperativa vítimas de violencia de xénero, en cumprimento das previsións establecidas na Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro.

2. Estatutariamente poderá establecerse para as novas persoas socias un período de proba non superior a seis meses, agás que a incorporación estea acollida a programas de promoción do autoemprego cooperativo, caso no que poderá ser prorrogado por outros seis meses adicionais.

As persoas socias en período de proba terán os mesmos dereitos e obrigas que as demais persoas socias, coas seguintes excepcións:

- a) Poden resolver a relación de forma unilateral. A mesma facultade recoñéceselle ao órgano de administración.
- b) Non poden realizar achegas ao capital social nin satisfacer ningún tipo de cotas.
- c) Non responden das perdas sociais.
- d) Non perciben retorno cooperativo, aínda que participarán nos resultados positivos, quedando equiparados ao persoal traballador asalariado.
- e) Non poden ser electoras nin elixibles para ocupar cargos nos órganos sociais.

3. Cando se produzan causas económicas, técnicas, organizativas, de produción ou de forza maior que así o fagan necesario, poderase suspender temporalmente a prestación de traballo, coa perda dos dereitos e das obrigas económicas da dita prestación, conservando os demais.

A asemblea xeral deberá declarar a causa, a necesidade e o tempo de suspensión, designando nominalmente as persoas socias afectadas. Ao cesar a causa, a persoa socia recobrará plenamente todos os seus dereitos e obrigas.

Cando a causa ou as causas obriguen a reducir con carácter definitivo o número de postos de traballo, seguirase o mesmo procedemento indicado no parágrafo anterior, cualificándose a baixa como xustificada, con dereito ao reembolso inmediato á persoa socia da súa achega ao capital social e con dereito preferente ao reingreso no prazo dos tres anos seguintes á baixa.

No suposto de que as persoas socias que causen baixa obrigatoria sexan titulares das achegas previstas no artigo 58.1.b) e a cooperativa non acorde o reembolso inmediato destas, as persoas socias que permanezan na cooperativa deberán adquirir estas achegas no prazo máximo de seis meses a partir da data da baixa, nos termos que acorde a asemblea xeral.

4. Nos supostos previstos no número anterior, ou no caso de excedencias, que supoñan deixar a cooperativa durante máis de seis meses cun número de persoas socias inferior ao mínimo para a súa constitución, a suspensión ou excedencia non poderá ser superior ao dito período.

As persoas socias en excedencia pasarán á situación prevista no artigo 28 desta lei e estarán obrigadas a realizar novas achegas ao capital social se así o prevén os estatutos.

No caso de excedencia forzosa, teñen dereito á reserva do seu posto de traballo, e a súa incorporación producirase nun prazo non superior a un mes desde o cesamento da causa que a motivou.

5. Seralles aplicable ás cooperativas e ás súas persoas socias traballadoras a normativa de seguranza e saúde laboral.

6. En todo o non previsto neste artigo será aplicable a normativa laboral de persoal traballador por conta allea.

7. No caso de perda definitiva das condicións para ser persoa socia na cooperativa por parte dunha persoa socia, haberá que atermos ao disposto no artigo 20.4 desta lei en canto á súa baixa obrigatoria automática e ao cesamento dos cargos que puider desempeñar na sociedade.

8. Cando unha cooperativa se subrogue nos dereitos e nas obrigas laborais do anterior titular, o persoal traballador afectado pola subrogación poderase incorporar como persoa socia traballadora nas condicións establecidas nesta lei.

No suposto de que supere o límite legal sobre o número de horas/ano, establecido no artigo 110.1 desta lei, o exceso non producirá ningún efecto.

9. Cando unha cooperativa de traballo asociado cese, por causas non imputables a esta, nunha contrata de servizos ou concesión administrativa e un novo empresario ou empresaria se faga cargo desta, as persoas socias traballadoras terán os mesmos dereitos e deberes que

lles corresponderían, de acordo coa normativa vixente, como se prestasen o seu traballo na cooperativa na condición de traballadores por conta allea, consonte a normativa estatal aplicable.

Artigo 108. Réxime disciplinario.

1. As faltas e sancións derivadas da actividade da prestación de traballo deberán estar tipificadas estatutariamente, polo menos as que teñan carácter de moi graves e graves. As leves poderán ser consideradas no regulamento de réxime interno ou acordadas pola asemblea xeral.

2. A competencia sancionadora, que é indelegable, correspóndelle ó consello rector da cooperativa.

3. O socio traballador só poderá ser sancionado mediante a incoación do oportuno expediente sancionador; respectarase en todo caso a previa audiencia del en tódalas instancias resolutorias.

4. A impugnación do acordo do consello rector ante o comité de recursos ou, no seu defecto, ante a asemblea xeral formularase no prazo de quince días desde a súa notificación.

O órgano competente resolverá por votación secreta no prazo máximo de dous meses. O acordo de expulsión do socio só poderá ser impugnado ante a asemblea xeral.

5. O acordo de expulsión só será executivo desde que sexa ratificado polo correspondente órgano ou transcorrese o prazo para recorrer ante el. Non obstante, a cooperativa poderá suspende-lo socio no seu emprego, conservando este tódolos seus dereitos económicos.

6. Desde que o acordo sexa executivo poderá instarse a súa revisión ante a xurisdicción da orde social, que tamén resolverá sobre a transcendencia económica derivada do período de tramitación.

7. Se non recaese resolución expresa nos prazos establecidos, os recursos interpostos entenderanse estimados.

8. As faltas leves prescribirán ó mes, as graves ós dous meses e as moi graves ós tres meses, desde que o consello rector tivo coñecemento delas. En todo caso as faltas prescribirán ós doce meses desde a data na que se cometeron.

Artigo 109. Cuestións contenciosas.

1. As cuestións contenciosas que se susciten entre a cooperativa e os seus socios derivadas da actividade cooperativizada resolveranse conforme esta lei e os estatutos, e subsidiariamente polas disposicións da lexislación laboral, e someteranse á xurisdicción da

orde social. Quedan excluídas desta xurisdicción aquelas cuestións que non veñan afectadas pola achega do traballo do socio ou os seus efectos, nin comprometidos os seus dereitos en canto achegante de traballo.

2. Quedan excluídas da competencia do Consello Galego de Cooperativas as cuestións sometidas a este procedemento sen prexuízo do establecido no artigo 135.2.f) desta lei.

Artigo 110. Persoal traballador asalariado.⁴⁸

1. A cooperativa poderá contratar persoal traballador por conta allea. O número de horas/ano realizadas por este persoal non poderá ser superior ao 30% do total das horas/ano realizadas polas persoas socias traballadoras.

Non se computarán nesta porcentaxe:

a) O persoal traballador integrado na cooperativa por subrogación legal, así como aquel que se incorpore en actividades sometidas a esta subrogación.

b) O persoal traballador que substitúa persoas socias traballadoras ou asalariados ou asalariadas en situación de excedencia ou incapacidade temporal, baixa por maternidade, adopción ou acollemento.

c) O persoal traballador con contratos de traballo en prácticas e para a formación.

d) O persoal traballador contratado en virtude de calquera disposición de fomento do emprego de persoas con discapacidade ou en situación de exclusión social.

e) O persoal traballador que se negue explicitamente a ser persoa socia traballadora.

f) O persoal traballador a tempo parcial que non supere un 20% da xornada media habitual no sector de que se trate, ou o seu equivalente en horas/ano.

g) O persoal asalariado contratado para substituír cooperativistas que desenvolvan tarefas de carácter representativo.

2. Poderase superar o límite establecido anteriormente por un período máximo de tres meses, durante un ano, cando por causas obxectivas de viabilidade ou boa marcha da cooperativa resulte necesario. Transcorrido o dito prazo e de persistiren as causas que motivaron o incremento, deberase solicitar autorización xustificada por un período máximo dun ano á autoridade competente en materia de cooperativas, que deberá resolver no prazo

⁴⁸ Artigo modificado pola Lei 14/2004, do 29 de decembro, de medidas tributarias e de réxime administrativo (DOG núm. 253, do 30 de decembro de 2004), pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012) e pola Lei 7/2019, do 23 de decembro, de medidas fiscais e administrativas (DOG núm. 246, do 27 de decembro de 2019).

máximo de quince días. Transcorrido este prazo sen que a dita autoridade resolvese sobre a solicitude, esta considerarase estimada.

3. Os estatutos poderán fixar o procedemento polo que o persoal traballador asalariado pode acceder á condición de persoa socia. O persoal traballador con máis de dous anos na cooperativa deberá ser admitido como persoa socia traballadora, sen período de proba, se reúne os demais requisitos e así o solicita.

4. O persoal asalariado participará nos resultados da cooperativa, cando estes sexan positivos, na proporción que deberán fixar os estatutos, que en ningún caso será inferior ao 25% do retorno cooperativo recoñecido ás persoas socias de igual ou equivalente categoría profesional.

Sección 3.ª

Das cooperativas agrarias

Artigo 111. Suxeitos, obxecto e ámbito.⁴⁹

1. Son cooperativas agrarias as que integran a titulares de explotacións agrícolas, gandeiras ou forestais, que terán por obxecto a realización de todo tipo de operacións encamiñadas ao mellor aproveitamento das explotacións das súas persoas socias, dos seus elementos ou compoñentes e da cooperativa e á mellora da poboación agraria e do desenvolvemento do medio rural, así como a atender calquera outro fin ou servizo que sexa propio da actividade agrícola, gandeira ou forestal ou estea relacionado directamente con elas.

As explotacións agrarias das súas persoas socias deberán estar dentro do ámbito territorial da cooperativa, establecido estatutariamente.

2. Poderá ser persoa socia dunha cooperativa agraria a compañía familiar galega, constituída formalmente e debidamente documentada, que se configura como unidade económica única, e para todos os efectos considerados nesta lei coa consideración de persoa socia única, constituída polas persoas e consonte o establecido na Lei de dereito civil de Galicia, que rexerá, como dereito supletorio desta lei, en canto resulte aplicable á natureza da sociedade cooperativa e das súas persoas socias.

Con independencia do sinalado no parágrafo anterior, os estatutos poderán establecer, con carácter xeral, a forma na que os membros da comunidade familiar vinculados á explotación agraria da persoa socia, ou quen con ela conviva, poidan beneficiarse das actividades e dos servizos que a cooperativa desenvolva ou preste.

⁴⁹ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

3. Se os estatutos o prevén, no caso de que o ou a titular da explotación deixe de selo, poderá substituílo ou substituíla na súa condición de persoa socia da cooperativa, subrogándose en todos os dereitos e obrigas contraídos por ela coa cooperativa ou inherentes á súa participación en calidade de persoa socia nela, sen necesidade de transmisión, a que o ou a substitúa na dita condición por calquera título admitido en dereito. En todo caso, debe cumprir o resto dos requisitos para adquirir a condición de persoa socia e ser admitida polo órgano de administración.

4. A cooperativa agraria poderá, con carácter accesorio e subordinado, procurar bens e servizos para o consumo das súas persoas socias e das persoas que con elas convivan ata un 50% da actividade principal que ela realice coas súas persoas socias, producindo os bens e servizos que proporcionen ou adquiríndoos de terceiras persoas.

A subministración destes bens e servizos terá a consideración de operacións societarias internas, resultando a mesma cooperativa, así como as súas persoas socias, como consumidoras directas.

No suposto de superar o dito límite, estará obrigada a crear a correspondente sección de consumo.

Poderán realizar operacións con terceiras persoas ata o límite e cos requisitos previstos no número 7 deste artigo.

5. As cooperativas agrarias poderán subscribir con outras da mesma clase os acordos intercooperativos que correspondan, para o cumprimento dos seus obxectos sociais. En virtude destes acordos, a cooperativa e as súas persoas socias poderán realizar operacións de subministración ou entrega de produtos ou servizos na outra cooperativa; tales feitos terán a mesma consideración que as operacións cooperativizadas desenvolvidas coas propias persoas socias e non como terceiras persoas.

6. As operacións que realicen as cooperativas agrarias e as de segundo grao que as agrupen con produtos ou materias, incluso subministrados por terceiras persoas, consideraranse, para todos os efectos, actividades cooperativas internas co carácter de operacións de transformación primaria, sempre que se destinen unicamente ás explotacións das súas persoas socias.

7. As cooperativas agrarias poderán realizar operacións cooperativizadas con terceiras persoas non socias ata un límite máximo do 50% da facturación global do total das realizadas polas persoas socias, podendo solicitar polas causas e procedemento e ante o órgano establecido no artigo 8 desta lei un incremento da dita porcentaxe.

A cooperativa deberá reflectir esta circunstancia na súa contabilidade de forma separada e independente e de maneira clara e inequívoca.

8. Aquelas persoas socias que non desenvolvan a actividade cooperativizada establecida nos estatutos sociais durante un período de doce meses pasarán á condición de persoas socias excedentes das reguladas no artigo 28 desta lei. Bastará para isto, logo da audiencia de quen teña interese, unha comunicación fidedigna do órgano de administración á persoa socia inactiva, poñéndoa en coñecemento desta circunstancia. Contra este acordo, a persoa socia poderá recorrer nos termos previstos nesta lei para os acordos do órgano de administración, ben que a interposición do recurso non terá efectos suspensivos sobre o acordo obxecto de recurso, que será executivo desde a súa comunicación.

O cómputo dos doce meses realizarase desde a data en que exista constancia fidedigna da súa inactividade, e pasará á condición de excedente, cos dereitos e coas limitacións inherentes á dita figura, á recepción da comunicación por parte do órgano de administración, unha vez vencido o prazo mencionado.

A persoa socia excedente prevista neste artigo poderá recuperar a condición de persoa socia activa se, logo da autorización por parte do órgano de administración, cumpre coa actividade cooperativizada establecida nos estatutos sociais da entidade, durante un período non inferior a seis meses consecutivos. Comprobada esta circunstancia por parte do órgano de administración, logo da solicitude da persoa socia, deberá comunicarlle a súa condición de persoa socia activa nun prazo non superior a quince días, contado desde a mencionada solicitude. Pasado o dito prazo sen comunicación expresa, entenderase recuperada para todos os efectos a dita condición.

9. En calquera caso, a persoa socia que perda os requisitos para selo sen que fixese uso da posibilidade establecida no artigo 28 desta lei, e requirida de forma fidedigna polo órgano de administración poñéndoa en coñecemento da súa situación, sen que no prazo dun mes desde que fose requirida se pronunciase ao respecto, pasará de forma automática á condición de cooperativista excedente, todo iso salvando o seu dereito a causar baixa en calquera momento.

Sección 4.^a

Das cooperativas de explotación comunitaria da terra

Artigo 112. Suxeitos, obxecto, ámbito e réxime das persoas socias.⁵⁰

1. Son cooperativas de explotación comunitaria da terra as que asocian titulares de dereitos de usos e aproveitamento de bens susceptibles de explotación agraria, que ceden os ditos dereitos á cooperativa e que prestan ou non o seu traballo nela, así como a quen, sen ceder ningún dereito de gozo, vai prestar o seu traballo nela, co obxecto de xestionar unha única

⁵⁰ Artigo modificado pola Lei 14/2004, do 29 de decembro, de medidas tributarias e de réxime administrativo (DOG núm. 253, do 30 de decembro de 2004). Redacción actual segundo Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

empresa ou explotación agraria, na que tamén poderán integrarse os bens que, por calquera título, posúa a cooperativa.

2. Os estatutos deberán establecer e distinguir os módulos de participación das persoas socias que achegasen o dereito de uso e aproveitamento de terras ou outros bens, e das persoas socias que acheguen tamén ou exclusivamente o seu traballo, os cales terán a consideración de persoas socias traballadoras.

Igualmente, deberán establecer o prazo mínimo de permanencia na cooperativa das persoas socias na súa condición de cedentes do uso e aproveitamento de bens, que non poderá ser superior a dez anos, e poderá prorrogarse por iguais períodos.

Os ou as titulares de arrendamentos e demais dereitos de gozo poderán ceder o uso e aproveitamento dos bens polo prazo máximo de duración do seu contrato ou título xurídico, sen que iso sexa causa de desafiuzamento ou resolución daquel.

No caso de baixa dunha persoa socia cedente de dereitos de uso e aproveitamento de terras, ou de transmisión por parte dela de todas ou parte das terras achegadas, os estatutos deberán establecer a posibilidade de permuta das terras cedidas por outras de igual valor ou ben unha opción de compra preferente en favor da cooperativa e, na súa falta, de calquera das súas persoas socias.

3. Poderán desenvolver calquera actividade dirixida ao cumprimento do seu obxecto social tanto as dedicadas directamente á obtención de produtos agrarios como as preparatorias destas e as que teñan por obxecto constituír ou perfeccionar a explotación en todos os seus elementos, así como as de recollida, almacenamento, tipificación, transporte, distribución e venda, por xunto ou directamente ao consumidor ou consumidora, dos produtos da súa explotación e, en xeral, cantas sexan propias da actividade agraria ou sexan antecedentes, complemento ou consecuencia directa delas.

4. A actividade cooperativa de comercialización de produtos procedentes de terceiras persoas non socias rexerase polo previsto nesta lei para as cooperativas agrarias.

5. O número de horas/ano realizadas polo persoal traballador asalariado non poderá superar os límites establecidos no artigo 110.1 desta lei para as cooperativas de traballo asociado.

6. No non previsto nesta sección, seranlles aplicables ás persoas socias traballadoras desta clase as normas establecidas nesta lei para o mesmo tipo de persoas socias das cooperativas de traballo asociado.

As persoas socias traballadoras desta clase de cooperativas para os efectos de Seguridade Social serán, en todo caso, asimiladas a persoal traballador por conta allea, consonte a normativa estatal aplicable.

7. Nas cooperativas de explotación comunitaria cada persoa socia terá un voto.
8. O ámbito da cooperativa será fixado estatutariamente.
9. No caso de perda definitiva dos requisitos para ser persoa socia na cooperativa, haberá que aterse ao abeiro do artigo 20.4 desta lei en canto á súa baixa obrigatoria automática e ao cesamento dos cargos que puider desempeñar na sociedade.

Artigo 113. Do réxime económico.

1. Os estatutos fixarán a achega obrigatoria mínima ó capital social para ser socio.
2. As rendas pola cesión do uso dos bens e os anticipos polo traballo serán análogos ó nivel de rendas e de retribucións salariais usuais na zona.
3. Os retornos acreditaránselles ós socios, segundo a actividade desenvolvida por cada un deles coa cooperativa, en proporción ós anticipos laborais e/ou ás rendas que deba aboar aquela pola cesión do uso dos bens.
4. A imputación das perdas ós socios realizarase conforme os criterios sinalados para os retornos no número anterior, se ben os estatutos ou a asemblea xeral determinarán o necesario para garantirles ós socios traballadores unha compensación mínima igual ó 70% das retribucións satisfeitas na zona por igual traballo, e nunca inferior ó salario mínimo interprofesional.
5. Os estatutos sinalarán o procedemento para valora-los bens susceptibles de explotación en común, e poderán regula-lo réxime de obras, melloras e servidumes que poidan afecta-los bens cedidos para o seu desfrute e sexan consecuencia do plan de explotación comunitaria deles. Tamén poderá regularse que os socios que lle cedesen á cooperativa o uso e aproveitamento de bens queden obrigados a non transmitir a terceiros dereitos sobre os ditos bens que impidan o uso e aproveitamento destes por parte da cooperativa, durante o prazo de permanencia obrigatoria do socio nela.

Sección 5.^a

Das cooperativas de consumidores e usuarios

Artigo 114. Suxeitos e obxecto.⁵¹

1. Son cooperativas de consumidores ou consumidoras e usuarios ou usuarias aquelas que teñen por obxecto a procura de bens e servizos para o consumo das súas persoas socias e das persoas que convivan con elas, producindo os bens e servizos que proporcionen ou adquiríndoos de terceiras persoas, así como a defensa e promoción dos dereitos dos

⁵¹ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

consumidores ou consumidoras e usuarios ou usuarias. Poderán ser persoas socias destas cooperativas as persoas físicas e xurídicas e as entidades ou as organizacións de consumidores ou consumidoras que teñan o carácter de destinatarios finais.

2. A subministración de bens e servizos da cooperativa ás súas persoas socias terá a consideración de operacións societarias internas, resultando a mesma cooperativa, así como as súas persoas socias, para todos os efectos, como consumidoras directas.

3. Poderán realizar actividades cooperativizadas con terceiras persoas non socias, dentro do ámbito territorial da cooperativa, ata o límite previsto nos seus estatutos sociais. Se os estatutos sociais non se pronuncian ao respecto, o límite establécese nun 50% das súas operacións coas persoas socias.

Sección 6.^a

Das cooperativas de servizos

Artigo 115. Suxeitos, obxecto e ámbito.⁵²

1. Son cooperativas de servizos as que integran a persoas físicas e/ou xurídicas titulares de actividades industriais ou de servizos, así como a profesionais e artistas que exerzan a súa actividade por conta propia.

2. Teñen por obxecto a prestación de subministracións e servizos e a realización de operacións encamiñadas á mellora económica e técnica das actividades profesionais ou das explotacións das súas persoas socias.

Para o cumprimento do seu obxecto social, poderán desenvolver calquera actividade económica ou social.

3. En cada exercicio económico, a cooperativa poderá desenvolver actividades con terceiras persoas ata un 50% do volume total da actividade cooperativizada realizada coas súas persoas socias.

4. As explotacións das persoas socias deberán estar situadas dentro do ámbito territorial da cooperativa. No caso de profesionais ou artistas, deberán desenvolver a súa actividade habitual dentro do referido ámbito.

Sección 7.^a

Das cooperativas de transportistas

⁵² Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

Artigo 116. Suxeitos, obxecto e ámbito.

1. Son cooperativas de transportistas as que asocian titulares de empresas do transporte ou profesionais que poidan exercer en calquera ámbito a actividade do transporte e teñan por obxecto organizar e/ou prestar servicios de transporte ou ben a realización de actividades que fagan posible este obxecto.

Resultaralles aplicable a estas cooperativas o previsto nesta lei para as cooperativas de servicios.

2. Consideraranse como cooperativas de transportistas de traballo asociado cando estean formadas por persoas naturais con capacidade legal e física para prestarlle á cooperativa o seu traballo persoal, realizando a actividade do transporte e/ou complementarias.

Seralles aplicable o establecido nesta lei para as cooperativas de traballo asociado.

Sección 8.^a

Das cooperativas do mar

Artigo 117. Suxeitos, obxecto e ámbito.

1. Son cooperativas do mar aquelas que asocian titulares de explotacións dedicadas a actividades pesqueiras, de industrias marítimo-pesqueiras, marisqueo, acuicultura e derivadas, nas súas diferentes modalidades de mar, rías, ríos, lagos e lagoas, e profesionais das devanditas actividades e teñen por obxecto a prestación de subministracións e servicios e a realización de operacións encamiñadas á mellora económica e técnica das actividades profesionais ou das explotacións dos seus socios.

2. Para o cumprimento do seu obxecto social poderán desenvolver calquera actividade económica ou social.

3. As cooperativas do mar poderán realizar actividades con terceiros nos mesmos termos establecidos nesta lei para as cooperativas agrarias.

4. O ámbito da cooperativa será fixado estatutariamente.

Sección 9.^a

Das cooperativas de explotación dos recursos acuícolas

Artigo 118. Suxeitos, obxecto e ámbito.⁵³

1. Son cooperativas de explotación dos recursos acuícolas as que asocian titulares de dereitos de uso e aproveitamento de bens e aqueles que posúen títulos administrativos

⁵³ Artigo modificado pola Lei 14/2004, do 29 de decembro, de medidas tributarias e de réxime administrativo (DOG núm. 253, 30 de decembro de 2004).

habilitantes, todos eles relacionados co exercicio de actividades de explotación dos recursos acuícolas, e que de acordo co réxime xurídico deses títulos acheguen total ou parcialmente os ditos dereitos á cooperativa, así como aqueles que, sen achegar título ou dereito de desfrute ningún, vaian presta-lo seu traballo persoal nela, co obxecto de xestionar unha empresa na que poderán integrarse os bens e dereitos que, por calquera título, posúa a cooperativa.

Nestas cooperativas poderán ser socios as confrarías de pescadores e as administracións ou os entes públicos, e poderá estatutariamente reservarse un posto para estes socios no órgano de administración.

A achega á cooperativa dos títulos administrativos habilitantes para a explotación de recursos mariños deberá contar coa previa autorización da consellería competente en materia de pesca, marisqueo e acuicultura. Os socios traballadores destas cooperativas deberán, así mesmo, estar en posesión do título administrativo necesario para o desenvolvemento da súa actividade, sempre e cando resulte obrigatorio en virtude da normativa aplicable.

A achega á cooperativa dos títulos que habilitan para a explotación dos recursos acuícolas non terá en ningún caso a consideración de transmisión nin arrendamento, nin implicará o cambio de titularidade deles.

2. Os estatutos deberán establecer e distingui-los módulos de participación dos socios que achegasen o dereito de uso e aproveitamento e dos socios que acheguen o seu traballo, que terán a consideración de socios traballadores.

Así mesmo establecerán o prazo mínimo de permanencia na cooperativa dos socios na súa condición de cedentes do uso e aproveitamento de bens e dereitos, que non será superior a dez anos, e poderá prorrogarse por iguais períodos.

Os titulares de bens e dereitos poderán cede-lo seu uso e desfrute polo prazo máximo de duración do seu contrato ou título xurídico, sen que iso poida ser causa de resolución ou revogación del.

En caso de baixa dun socio cedente de bens e dereitos, ou de transmisión por parte del de todos ou parte deses bens e dereitos, os estatutos deberán establecer, logo de autorización da consellería competente, o dereito de tanteo en favor da cooperativa ou, no seu defecto, a favor de calquera dos seus socios.

3. Poderán desenvolver calquera actividade dirixida á explotación dos recursos acuícolas, tanto as dedicadas directamente á obtención dos seus produtos e derivados nas súas distintas modalidades de mar, rías, lagos, lagoas e ríos coma as preparatorias delas e as que teñan por obxecto constituír ou perfecciona-la explotación en tódolos seus elementos, así

como as de extracción, almacenamento, tipificación, transporte, distribución e venda, por xunto ou directamente ó consumidor, e, en xeral, cantas sexan propias da actividade ou sexan antecedentes, complemento ou consecuencia directa delas, coas limitacións establecidas na súa lexislación específica.

4. A actividade cooperativa de comercialización de produtos procedentes de terceiros non socios rexeráse polo previsto nesta lei para as cooperativas agrarias.

5. O número de horas/ano realizadas por traballadores asalariados non poderá superar os límites establecidos no artigo 110.1 desta lei para as cooperativas de traballo asociado.

6. No non previsto nesta sección, seránlles aplicables ós socios traballadores desta clase de cooperativas as normas establecidas nesta lei para o mesmo tipo de socios das cooperativas de traballo asociado.

Os socios traballadores desta clase de cooperativas para efectos de Seguridade Social encadraranse no correspondente réxime como asimilados a traballadores por conta allea ou autónomos, segundo corresponda en función da súa actividade e regulación específica en materia de Seguridade Social.

7. Nas cooperativas de explotación de recursos acuícolas cada socio terá un voto.

8. O ámbito da cooperativa, que se fixará estatutariamente, determinará o espazo xeográfico no que os socios traballadores poden desenvolver a súa actividade cooperativizada de prestación de traballo, e dentro do que estarán localizados os bens e dereitos integrantes da explotación.

Artigo 119. Do réxime económico.

1. Os estatutos fixarán a achega obrigatoria mínima ó capital social para ser socio.

2. Na súa calidade de achegantes de dereitos os socios recibirán unha compensación económica periódica que deberá fixa-la asemblea xeral da cooperativa con carácter previo á admisión como socio.

Pola prestación persoal do seu traballo, os socios percibirán anticipos laborais análogos ás retribucións salariais usuais na zona e actividade.

3. Os retornos acreditaránselles ós socios, segundo a actividade desenvolvida por cada un deles coa cooperativa, en proporción ós anticipos laborais e/ou ás compensacións que deba aboar aquela pola cesión do uso de bens e dereitos.

4. A imputación de perdas ós socios realizarase consonte os criterios sinalados para os retornos no número anterior, se ben os estatutos ou a asemblea xeral determinarán o

necesario para garantirles ós socios traballadores unha compensación mínima igual ó 70% das retribucións satisfeitas na zona por igual traballo, e nunca inferior ó salario mínimo interprofesional.

5. Os estatutos sinalarán o procedemento para valora-los bens e dereitos susceptibles de explotación, e poderán regula-lo seu réxime de obras e melloras como consecuencia do plan de explotación deles. Tamén poderá regularse que os socios que achegasen á cooperativa o uso e aproveitamento de bens e dereitos queden obrigados a non transmitir a terceiros dereitos sobre eles que impidan o uso e aproveitamento destes por parte da cooperativa, durante o prazo de permanencia obrigatoria do socio nela.

Para a adopción de acordos relativos ó establecido neste número, será necesario o voto favorable de socios que representen, alomenos, o 50% da totalidade dos dereitos explotados en réxime cooperativo.

Sección 10.^a

Das cooperativas de vivendas

Artigo 120. Suxeitos, obxecto e ámbito.⁵⁴

1. As cooperativas de vivendas están constituídas principal e maioritariamente por persoas físicas que precisan aloxamento e/ou locais para si e as persoas que convivan con elas. Tamén poden ser persoas socias os entes públicos, os entes sen ánimo de lucro mercantil e as cooperativas que precisen aloxamento para aquelas persoas dependentes deles que teñan que residir, por razón do seu traballo ou función, nos arredores dunha promoción cooperativa ou que precisen locais para o desenvolvemento das súas actividades.

A aprobación do proxecto de execución e financiamento das vivendas é competencia exclusiva da asemblea xeral, así como as modificacións ou variacións del, por causas non previstas inicialmente.

2. Teñen por obxecto procurar vivendas preferentemente habituais e/ou locais para as súas persoas socias.

Tamén poderán ter por obxecto procurar edificacións e instalacións complementarias, e rehabilitación de vivendas, locais, elementos, zonas ou edificacións e instalacións complementarias.

Para o cumprimento do seu obxecto social, poden desenvolver cantas actividades sexan necesarias.

⁵⁴ Artigo modificado pola Lei 18/2008, do 29 de decembro, de vivenda de Galicia (DOG núm. 13, 20 de xaneiro de 2009). Redacción actual segundo Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia. (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

A propiedade ou o uso e gozo das vivendas e locais poderán serlles adxudicados ou cedidos ás persoas socias mediante calquera título admitido en dereito.

Cando a cooperativa reteña a propiedade das vivendas ou locais, terá que determinarse estatutariamente, debendo establecerse ademais as normas para o seu uso e gozo polas persoas socias.

Unha vez cubertas as necesidades da cooperativa e adxudicadas as vivendas ás persoas socias, se queda algunha sen adxudicar, poderá selo a terceiras persoas non socias sempre que cumpran as condicións obxectivas para o tipo de promoción de que se trate, e que as vivendas que se vaian adxudicar non supoñan máis dun cuarto do conxunto de vivendas da promoción.

Poderán allearlles a terceiras persoas os locais comerciais e as instalacións e edificacións complementarias, e o importe deles aplicarase conforme acorde a asemblea xeral.

Sen prexuízo do sinalado nos parágrafos anteriores, cando se trate de cooperativas de vivendas protexidas haberá que aterse ao disposto na normativa reguladora aplicable a este tipo de vivendas.

3. A cooperativa constituirase por tempo determinado fixado estatutariamente, e deberá disolverse por cumprimento do seu obxecto social finalizada a execución da promoción e entrega de vivendas e locais e, en todo caso, aos seis anos desde a data de outorgamento da licenza municipal de primeira ocupación, agás que a cooperativa reteña a propiedade ou que a normativa específica aplicable estableza un prazo superior.

4. As cooperativas de vivendas administrarán e xestionarán de forma directa a promoción de vivendas e locais, e non poderán cederlles tal xestión a terceiras persoas mediante ningún título, agás acordo da asemblea xeral adoptado polos dous terzos dos votos presentes e representados, sen prexuízo da posibilidade de requirir persoas expertas externas para cuestións puntuais.

5. As cooperativas de vivendas terán dereito á adquisición preferente de terreos de xestión pública para o cumprimento dos seus fins específicos, sen prexuízo de cumprir o establecido na normativa sectorial aplicable.

Artigo 121. Réxime do socio.⁵⁵

1. O socio ten a obriga de habita-la vivenda e non pode ser titular de máis dunha, en cada cooperativa, agás nos casos de familia numerosa.

⁵⁵ Artigo modificado pola Lei 18/2008, do 29 de decembro, de vivenda de Galicia (DOG núm. 13, 20 de xaneiro de 2009).

2. No caso de baixa do socio, a cooperativa poderá rete-lo total das cantidades entregadas por el para financia-lo pagamento de vivendas e locais ata que sexa substituído no seus dereitos e obrigas por outro socio. Os estatutos fixarán o prazo máximo de duración do dereito de retención, que non poderá ser superior a un ano.

Cando a baixa do socio fose considerada como non xustificada, se o prevén os estatutos, poderán aplicárselles ás cantidades entregadas por el para financia-lo pagamento das vivendas e locais as deducións a que se refire o artigo 64 desta lei, ata un máximo do 40% das porcentaxes que nel se establecen, destinándose na súa totalidade ó Fondo de Reserva Obrigatorio.

As cantidades a que se refire o parágrafo anterior, así como as achegas ó capital social, deberánselle reembolsar ó socio no momento en que sexa substituído nos seus dereitos e obrigas por outro socio.

3. O socio que pretender transmitir inter vivos os seus dereitos sobre a vivenda ou local, antes de transcorren cinco anos ou outro prazo superior fixado polos estatutos, desde a data de concesión da licenza municipal de primeira ocupación da vivenda ou local, deberá poñela á disposición da cooperativa, que llelos ofrecerá aos socios expectantes, por orde de antigüidade.

O prezo do tanteo será igual á cantidade desembolsada polo socio que transmite os seus dereitos sobre a vivenda ou local, incrementada coa revalorización que experimentase, conforme o índice de prezos ó consumo, durante o período comprendido entre as datas dos distintos desembolsos parciais e a data da transmisión dos dereitos sobre a vivenda ou local.

Transcorridos tres meses desde que o socio puxo en coñecemento do consello rector o propósito de transmiti-los seus dereitos sobre a vivenda ou local sen que ningún socio expectante faga uso do dereito de preferencia para a adquisición deles, o socio queda autorizado para transmitilo a terceiros non socios.

Non obstante, transcorrido un ano desde que se comunicou a intención de transmitir sen que se levase a cabo a transmisión, deberase repetir o ofrecemento a que se refire o parágrafo primeiro.

Cando o socio incumpra o anterior, transmitindo a terceiros os seus dereitos sobre a vivenda ou local, a cooperativa, se quixese adquirilos algún socio expectante, exercerá o dereito de retracto, e deberá reembolsarlle ó comprador o prezo de tanteo sinalado neste artigo incrementado cos gastos que se lle ocasionasen, que serán a cargo do socio incumplidor.

O dereito de retracto poderá exercitarse durante un ano desde a inscrición da transmisión no rexistro da propiedade ou, no seu defecto, durante tres meses, desde que a cooperativa tivese coñecemento da devandita transmisión.

As limitacións establecidas nos números anteriores deste artigo non serán aplicables cando o socio lles transmita os seus dereitos sobre a vivenda ou local ás persoas que con el convivan, sen prexuízo do disposto pola normativa aplicable ós supostos de obtención de axudas oficiais.

4. Para os efectos previstos no número anterior, as cooperativas de vivendas levarán, en orde e ó día, o libro de socios expectantes coas mesmas formalidades e requisitos cós previstos para o libro-rexistro de socios.

5. Ningunha persoa poderá ser membro, simultaneamente, do consello rector en máis dunha cooperativa de vivendas.

Os membros do consello reitor en ningún caso poderán percibir remuneracións ou compensacións polo desempeño do cargo, sen prexuízo do seu dereito a seren resarcidos polos gastos que lles orixine.

Artigo 122. Percepción de cantidades anticipadas na construción.

Cando a cooperativa obteña dos socios cantidades en diñeiro anticipadas para a construción das vivendas e locais, deberá recibilas a través dunha entidade de crédito, na que deberán depositarse en conta especial coa separación doutra clase de fondos, e das que soamente poderá dispoñerse para as atencións derivadas da construción das vivendas e locais. As devanditas cantidades garantiranse mediante contrato de seguro comprometéndose a súa devolución, cos seus correspondentes xuros legais, no caso de que a construción non se inicie ou non chegue a boa fin no prazo convido.

Artigo 123. Auditoría externa.⁵⁶

As cooperativas de vivendas, antes de presentarlle as súas contas anuais á asemblea xeral ordinaria para o seu estudo e aprobación, deberán sometelas a unha auditoría externa de contas, agás cando a actividade económica realizada no exercicio non supere o importe do capital social máis o importe dos fondos obrigatorios reflectidos no balance do exercicio correspondente.

Esta obriga legal subsistirá mentres non se produza a adxudicación, cesión ou venda das vivendas ou locais.

Sección 11.^a

Das cooperativas de ensino

⁵⁶ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

Artigo 124. Cooperativas de ensino.

1. Son cooperativas de ensino as que teñan por obxecto desenvolver actividades docentes nos seus distintos niveis e modalidades, podendo realizar con carácter complementario actividades conexas ou que faciliten o seu obxecto principal.
2. Consideraranse como cooperativas de ensino de traballo asociado as integradas por profesores e demais profesionais do ensino así como polo persoal de administración e servizos, resultándolles aplicables as normas establecidas nesta lei para as cooperativas de traballo asociado.
3. Cando a cooperativa integre os pais dos alumnos, os alumnos ou os seus representantes legais consideraranse como cooperativas de ensino de consumidores e usuarios, resultándolles aplicables as normas establecidas nesta lei para as cooperativas de consumidores e usuarios.

Sección 12.^a

Das cooperativas de integración social

Artigo 125. Suxeitos e obxecto.

1. As cooperativas de integración social estarán constituídas por persoas naturais e, maioritariamente, por diminuídos físicos, psíquicos, sensoriais ou calquera outro colectivo con dificultades de integración social, así como polos seus titores ou persoal de atención. Teñen como finalidade promover a integración social.
 2. O obxecto destas cooperativas será prove-los seus socios de bens e servizos de consumo xeral ou específicos para a súa subsistencia e desenvolvemento, así como organizar, canalizar, promover e comercializa-los produtos e servizos do traballo dos socios, ou aqueloutros de tipo terapéutico, residencial, deportivo ou asistencial que poidan resultar necesarios ou convenientes para o seu desenvolvemento, asistencia e integración social.
- A prestación do traballo persoal rexerase polas normas establecidas nesta lei para as cooperativas de traballo asociado.
3. Nestas cooperativas poderán participar como socios as administracións e entidades públicas responsables de prestación de servizos sociais, así como os axentes sociais colaboradores de prestacións de servizos sociais, mediante a designación dun representante e a correspondente achega, prestando o seu apoio técnico, profesional e social e participando nos órganos sociais, colaborando na boa marcha da entidade.

Os socios diminuídos poderán estar representados nos órganos sociais por quen posúa a súa representación legal.

Sección 13.^a
Das cooperativas de servicios sociais

Artigo 126. Cooperativas de servicios sociais.

1. Son cooperativas de servicios sociais as que teñen por obxecto a prestación de todo tipo de actividades e servicios sociais, públicos ou privados.

2. Nestas cooperativas poderán participar como socios as administracións ou entidades públicas, así como os axentes sociais colaboradores da prestación de servicios sociais.

No suposto de participación de entidades públicas, estas poderán reservar para si o control público en canto á calidade e ás condicións da prestación dos servicios.

3. Quedan excluídos os servicios sociais que requiran o exercicio de autoridade pública.

4. Resultaralles aplicable a estas cooperativas o previsto nesta lei para as cooperativas de traballo asociado, completando a súa clasificación como tales.

Sección 14.^a
Das cooperativas de crédito

Artigo 127. Cooperativas de crédito.

1. Son cooperativas de crédito aquelas que teñen por obxecto servir ás necesidades financeiras activas e pasivas dos seus socios e de terceiros, mediante o exercicio das actividades e dos servicios propios das entidades de crédito.

2. As cooperativas de crédito rexeranse pola súa normativa específica, así como pola lexislación sobre as entidades de crédito en xeral, resultándolles así mesmo aplicables con carácter supletorio esta lei e as normas que a desenvolvan.

3. As cooperativas de crédito poderán utiliza-la denominación «caixa rural», cando o seu obxecto estatutario e operativo preferente sexa a prestación de servicios financeiros dirixidos cara ó medio rural.

4. Só poderán utiliza-la denominación «cooperativas de crédito», «caixa rural» ou outras análogas aquelas cooperativas das reguladas neste artigo cos condicionantes e requisitos establecidos nel ou nas normas que lles resulten aplicables.

5. A consellería competente en materia de economía e facenda da Xunta de Galicia exercerá as funcións que lle correspondan sobre cooperativas de crédito, de conformidade coa lexislación vixente.

Sección 15.^a

Das cooperativas de seguros

Artigo 128. Cooperativas de seguros.

Son cooperativas de seguros as que, consonte a normativa ordenadora do seguro privado, exercen a actividade aseguradora en calquera das súas ramas. Poderán organizarse e funcionar como entidades a prima fixa ou a prima variable.

Sección 16.^a

Das cooperativas sanitarias

Artigo 129. Cooperativas sanitarias.

1. Son cooperativas sanitarias as que teñan por obxecto desenvolver actividades sanitarias nas súas distintas modalidades de seguros a prima fixa, de traballo asociado ou de consumidores e usuarios, e poderán realizar con carácter complementario actividades conexas ou que faciliten o seu obxecto principal.
2. Consideraranse como cooperativas sanitarias de seguros aquelas nas que a súa actividade empresarial consista en cubrir, a prima fixa, riscos relativos á saúde dos asegurados e dos beneficiarios deles, resultándolles aplicable a normativa establecida para as cooperativas de seguros.
3. Consideraranse como cooperativas sanitarias de traballo asociado as formadas por profesionais da saúde e persoal non sanitario, séndolles aplicables as normas establecidas para as cooperativas de traballo asociado.
4. Consideraranse como cooperativas sanitarias de consumidores e usuarios as integradas por persoas físicas e xurídicas co fin de prestarlles asistencia sanitaria ós seus socios, familiares e, se é o caso, ós seus traballadores, a través de establecementos sanitarios, resultándolles aplicable, ademais da lexislación sanitaria, a normativa establecida para as cooperativas de consumidores e usuarios.

Capítulo II

Das cooperativas de segundo grao

Artigo 130. Suxeitos, obxecto e ámbito.⁵⁷

1. Son cooperativas de segundo grao as que integran a cooperativas da mesma ou distinta clase e a outras persoas xurídicas públicas ou privadas, sempre que non superen o 25% do total de persoas socias, e que teñen por obxecto promover, coordinar e desenvolver fins económicos comúns das súas entidades membros, así como reforzar ou integrar a actividade económica delas.

Ningunha persoa socia destas cooperativas poderá posuír máis do 50% do capital social da cooperativa de segundo grao.

Tamén poderán integrarse en calidade de persoas socias nas cooperativas de segundo grao as persoas socias de traballo.

2. Cando a cooperativa se constitúa con fins de integración empresarial, os estatutos determinarán as áreas de actividade empresarial coordinadas, as bases para o exercicio da dirección conxunta do grupo e as súas características.

Para estes efectos, os estatutos das cooperativas sociais poderán prever que se deleguen no consello reitor da cooperativa de segundo grao as seguintes competencias:

- A elaboración e presentación do plan empresarial básico común a todo o grupo.
- A representación legal da sociedade cooperativa nos termos establecidos na escritura de apoderamento, que unicamente poderá afectar ao xiro e tráfico ordinario da empresa.
- A presentación do informe de xestión social relativo ás áreas de actividade empresarial integradas, como mínimo unha vez ao ano.

A cooperativa de segundo grao velará pola integración da actividade empresarial das súas persoas socias, formulando as directrices de actuación conxunta do grupo, nas que deberá enmarcarse o plan empresarial de todas as cooperativas socias.

3. Na asemblea xeral, cada persoa xurídica será representada pola persoa que teña a súa representación legal.

Pode tamén ser representada por outra persoa socia dela, se for designada para tal efecto para cada asemblea, por acordo do seu órgano de administración.

4. Os membros do consello reitor, os interventores ou interventoras, os membros, se é o caso, do comité de recursos e os liquidadores ou liquidadoras serán elixidos ou elixidas pola asemblea xeral de entre as súas persoas socias, ben que, se os estatutos o establecen, poderán ser membros do consello reitor e do órgano de intervención persoas non socias

⁵⁷ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

coas limitacións, cos requisitos e coas condicións establecidos nesta lei para as cooperativas de primeiro grao.

5. As persoas físicas que representen ás persoas xurídicas no consello reitor, órgano de intervención, comité de recursos e como liquidadores ou liquidadoras non poderán representalas nas asembleas xerais da cooperativa de segundo grao, e deberán asistir a elas con voz pero sen voto.

6. Nas cooperativas de segundo grao, se o prevén e regulan os estatutos, o voto das persoas socias poderá ser proporcional ao volume de actividade cooperativizada desenvolvida por cada unha delas coa cooperativa e/ou ao número de persoas socias que integran a persoa xurídica asociada.

En todo caso, o número de votos por persoa socia non poderá ser superior ao terzo dos votos totais, agás que a sociedade estea integrada só por tres sociedades cooperativas; neste caso o límite elevarase ao 40%, e se a integran unicamente dúas, os acordos deberán adoptarse por unanimidade.

Os estatutos deberán fixar o límite máximo do total dos votos sociais que poderán ter as persoas xurídicas de natureza non cooperativa na asemblea xeral, que non poderá ser superior en ningún caso ao 25% dos votos presentes e representados na asemblea xeral.

En ningún caso existirá voto dirimente ou de calidade.

7. En caso de disolución e liquidación dunha cooperativa de segundo grao, os fondos obrigatorios transferiranse ao fondo da mesma natureza de cada unha das sociedades que a constitúen, distribuíndose o resto do haber líquido resultante entre as persoas socias, todo iso en proporción ao importe do retorno percibido nos últimos cinco anos ou, na súa falta, desde a súa constitución. No caso de que non se percibisen retornos, distribuirase en proporción ao volume de actividade cooperativizada desenvolvida por cada persoa socia coa cooperativa ou, na súa falta, ao número de persoas socias de cada entidade agrupada na cooperativa.

Os retornos que perciban as cooperativas socias das de segundo grao, así como os xuros devengados polas súas achegas ao capital social, non terán o carácter de beneficios extracooperativos.

8. As cooperativas de segundo grao poderán transformarse en cooperativas de primeiro grao, quedando absorbidas as cooperativas socias mediante o procedemento establecido nesta lei para a transformación e fusión por absorción.

As cooperativas socias, así como as persoas socias destas, desconformes cos acordos de transformación e absorción poderán separarse mediante escrito dirixido ao consello reitor

das cooperativas de segundo grao ou primeiro grao, segundo proceda, no prazo dun mes, contado a partir da data de publicación do anuncio de transformación e absorción.

9. No non previsto nesta sección, as cooperativas de segundo grao rexeranse pola regulación de carácter xeral establecida nesta lei en todo aquilo que resulte aplicable.

10. As cooperativas de segundo grao que estean conformadas exclusivamente por cooperativas da mesma clase poderán cualificarse como cooperativa de segundo grao da clase que corresponda a aquelas, con todos os efectos inherentes a isto, e, entre outros, que as operacións de servizos e entregas cos seus socios se valorarán ao prezo real da liquidación.

Capítulo III

Outras formas de colaboración económica

Artigo 131. Formas de colaboración económica.

1. As sociedades cooperativas de primeiro e segundo grao poderán constituír e participar, xunto con outras persoas físicas ou xurídicas, privadas ou públicas, en sociedades, asociacións, agrupacións empresariais e consorcios e contraer calquera outro vínculo societario, para facilitar ou garanti-las actividades que desenvolven para a consecución do seu obxecto social ou para fins concretos e determinados.

2. Os excedentes, beneficios ou xuros obtidos polas cooperativas polas participacións ou polos investimentos realizados nos supostos ós que se refire o apartado anterior destinaranse como mínimo nun 50% ó Fondo de Reserva Obrigatorio en un 25% a dotación de capital social, debidamente acreditado a cada socio en función da súa participación nas actividades cooperativas.

Título IV

Das asociacións e representación cooperativa

Capítulo I

Do asociacionismo e fomento cooperativo

Artigo 132. Principios xerais.

1. Para a defensa e promoción dos seus intereses en canto a sociedades cooperativas, estas poderán asociarse libre e voluntariamente en unións, federacións e confederacións de cooperativas.

2. As cooperativas, as súas unións, federacións e confederacións, así como o Consello Galego de Cooperativas, integran o movemento cooperativo da Comunidade Autónoma de Galicia.

3. Os poderes públicos da Comunidade Autónoma de Galicia adoptarán as medidas necesarias para fomentar o asociacionismo das entidades cooperativas e as relacións de intercooperación, coa colaboración e asistencia do Consello Galego de Cooperativas.

Artigo 133. Unións, federacións e confederacións.⁵⁸

1. As unións de cooperativas estarán constituídas, como mínimo, por cinco sociedades cooperativas galegas, e poderán formar parte delas as sociedades agrarias de transformación.

2. Dúas ou máis unións poderán constituír federacións de cooperativas.

3. Só poderán incluír na súa denominación unha referencia a un determinado ámbito xeográfico aquelas unións ou federacións que acrediten asociar, directamente ou a través das entidades a elas asociadas, alomenos o 25% das cooperativas rexistradas na zona xeográfica correspondente.

4. Dúas ou máis federacións de cooperativas poderán constituír confederacións.

Só cando unha confederación agrupe alomenos o 60% das unións e federacións de cooperativas de Galicia, e cando entre todas elas agrupen, á súa vez, máis do 30% das cooperativas rexistradas na Comunidade Autónoma e con actividade económica acreditada, poderá denominarse confederación de cooperativas de Galicia.

5. Ningunha cooperativa poderá pertencer a máis dunha unión, nin esta a máis dunha federación, e ningunha federación poderá pertencer a máis dunha confederación, en tódolos casos das rexidas por esta lei.

Artigo 134. Normas comúns: unións, federacións e confederacións de cooperativas⁵⁹.

1. Correspóndelles ás unións, federacións e confederacións de cooperativas:

a) Representar ós membros que asocien, de acordo co que establezan os seus estatutos.

b) Organizar, facilitar e financiar servizos de asesoramento, de verificación de contas e de asistencia xurídica e técnica, así como aqueloutros servizos que sexan convenientes ou necesarios para os seus membros.

⁵⁸ Artigo modificado pola Lei 6/2016, do 4 de maio, da economía social de Galicia (DOG núm. 93, do 18 de maio de 2016).

⁵⁹ Artigo modificado pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia (DOG núm 203, do 25 de outubro).

c) Fomenta-la promoción e a formación cooperativa.

d) Realizar mediacións e conciliacións.

e) Exercer calquera actividade de natureza análoga.

2. As unións, federacións e confederacións constituídas ao amparo desta lei, para adquirir a personalidade xurídica e plena capacidade de obrar, deberán depositar por medio das súas persoas promotoras no Rexistro de Cooperativas de Galicia escritura pública que deberá conter:

a) A relación das entidades promotoras, cos seus datos identificativos.

b) A certificación do acordo de asociación de, polo menos, o órgano de administración de cada unha delas.

c) A composición dos órganos de representación e goberno da entidade.

d) O certificado da Sección Central do Rexistro de Cooperativas da Administración xeral do Estado de que non existe outra entidade con idéntica denominación.

e) Os estatutos, que conterán como mínimo:

1º. A denominación, que deberá incluír, segundo proceda, os termos «unión de cooperativas», «federación de cooperativas» ou «confederación de cooperativas», ou as súas abreviaturas «u. de coop.», «f. de coop.» ou «c. de coop.».

2º. O domicilio e o ámbito territorial e funcional de actuación da entidade.

3º. Os órganos sociais, que serán como mínimo a asemblea xeral e os de representación, goberno e administración, coa regulación do seu funcionamento e do réxime de provisión electiva dos seus cargos.

4º. Os requisitos e procedementos para a adquisición e perda da condición de persoa asociada, así como o réxime de modificación de estatutos e de fusión e disolución da entidade.

5º. O réxime económico da entidade, co establecemento do carácter, da procedencia e do destino dos recursos.

6º. A regulación do dereito de voto, co establecemento de limitacións ao voto plural.

O Rexistro de Cooperativas de Galicia dispoñerá, no prazo de trinta días, a publicidade do depósito ou o requirimento ás súas persoas promotoras, por unha soa vez, para que no prazo doutros trinta días emenden os defectos observados. Transcorrido este prazo, o Rexistro

dispoñerá a publicidade ou rexeitará o depósito mediante resolución exclusivamente fundada na carencia dalgún dos requisitos mínimos a que se refire este capítulo.

A publicidade do depósito realizarase no *Diario Oficial de Galicia*.

A entidade adquirirá personalidade xurídica e plena capacidade de obrar transcorridos trinta días hábiles desde que solicitou o depósito sen que o Rexistro de Cooperativas de Galicia formulase reparos ou rexeitase o depósito.

A modificación dos estatutos das asociacións cooperativas xa constituídas axustarase ao mesmo procedemento regulado neste número.

3. As unións, federacións e confederacións de cooperativas deberán comunicarlle ao Rexistro de Cooperativas de Galicia, no prazo dun mes desde que se produza o feito, as altas e baixas das súas persoas socias directas, xuntando, nos casos de alta, certificación do acordo de asociarse.

4. A asemblea xeral estará formada polas entidades directamente asociadas e, se é o caso, polas unións ou federacións que a integran.

5. O órgano de administración presentará para a aprobación da asemblea xeral os estados financeiros do exercicio, o balance e a liquidación do orzamento e o proxecto de orzamento do exercicio seguinte, ademais do informe de xestión.

6. Seranlles aplicables ás asociacións cooperativas, no que proceda de acordo coa súa natureza, as disposicións establecidas nesta lei para as sociedades cooperativas.

Capítulo II

Do Consello Galego de Cooperativas

Artigo 135. Natureza e funcións.

1. O Consello Galego de Cooperativas é o máximo órgano de promoción e difusión do cooperativismo na Comunidade Autónoma, con funcións, ademais, de carácter consultivo e asesor das administracións públicas galegas naqueles temas que afecten o cooperativismo, velando en todo momento polo cumprimento dos principios cooperativos, pola axeitada aplicación desta lei e polo respecto das regras dunha xestión correcta e democrática das cooperativas de Galicia, iso sen prexuízo das funcións inspectoras que lle corresponden á administración.

Este órgano gozará de plena capacidade de obrar para o exercicio das funcións previstas nesta lei e nas súas normas de desenvolvemento, recoñecéndosele a autonomía suficiente para a execución delas e quedando adscrito á consellería competente en materia de traballo.

2. Correspóndenlle ó Consello Galego de Cooperativas as seguintes funcións:

- a) Facilitar e colaborar na investigación, planificación e execución dos programas de desenvolvemento e fomento do cooperativismo, prestando un especial interese polos programas da Unión Europea, así como promove-la educación e formación cooperativa.
- b) Elaborar propostas e dictames en relación coas cuestións que afecten o cooperativismo.
- c) Realizar estudos e impulsa-las accións encamiñadas a facilita-la intercooperación.
- d) Emitir informe, con carácter preceptivo, sobre os proxectos de disposicións legais e regulamentarias e demais normas que afecten directamente as cooperativas ou as súas organizacións, así como procura-la súa difusión.
- e) Contribuír ó perfeccionamento do réxime legal e institucional do ordenamento socioeconómico da Comunidade Autónoma de Galicia.
- f) Conciliar e exerce-la arbitraxe nas cuestións litixiosas que se susciten entre cooperativas, entre estas e os seus socios, ou no seo delas entre os seus socios, cando ámbalas partes o soliciten ou ben estean obrigadas a iso en razón ó establecido nos seus estatutos.
- g) Promove-la educación e formación cooperativa nos distintos niveis do sistema educativo xeral.
- h) Exercer tódalas accións que resulten necesarias para percibi-los fondos irrepantibles, así como o remanente do haber líquido social das cooperativas.
- i) Percibir, planificar e xestionar mediante un programa específico os fondos de formación e promoción nos supostos previstos nesta lei.
- j) Todas aquelas funcións que lle veñan determinadas por esta lei ou polas súas normas de desenvolvemento.

3. Para o cumprimento dos seus fins, o Consello Galego de Cooperativas poderá participar nos organismos e nas institucións que contribúan ó desenvolvemento socioeconómico de Galicia, así como naquelas que poidan corresponderlle.

Artigo 136. Composición.⁶⁰

1. O Consello Galego de Cooperativas estará integrado maioritariamente polas entidades representativas das cooperativas e, ademais, por representantes da Xunta de Galicia, dos concellos e das universidades da Comunidade Autónoma, formando un órgano de carácter colexiado.

O número respectivo de representantes determinarase regulamentariamente. O número de representantes do cooperativismo non será inferior ao resto de membros que integran o consello.

O presidente ou presidenta do Consello Galego de Cooperativas será o conselleiro ou conselleira competente en materia de traballo.

2. A representación das cooperativas realizarase a través das unións, federacións ou confederacións nas que aquelas se integren, en función da representación que teñan segundo os datos que consten no Rexistro de Cooperativas de Galicia.

Malia o previsto no parágrafo anterior, as cooperativas de crédito que non acaden o número suficiente para a constitución dunha unión das reguladas nesta lei, dado o seu especial obxecto e finalidade así como a súa suxeición á normativa específica, poderán contar cunha persoa que as represente no Consello.

Unha destas persoas representantes exercerá o cargo de vicepresidente ou vicepresidenta.

3. A estrutura, a composición e as funcións dos órganos do consello, o sistema de eleccións e as atribucións determinarase regulamentariamente.

4. A composición e a organización do Consello Galego de Cooperativas, así como as dos seus órganos, faranse procurando acadar unha presenza equilibrada de mulleres e homes na súa composición total.

TÍTULO V**Da administración pública e as cooperativas****Artigo 137. Principios xerais.**

1. A Xunta de Galicia recoñece de interese social a promoción e o desenvolvemento das sociedades cooperativas e das súas estruturas de integración económica e representativa, garantíndose a súa liberdade e autonomía.

⁶⁰ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012) e pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia (DOG núm 203, do 25 de outubro).

Neste marco, realizará unha política de fomento do movemento cooperativo e adoptará as medidas necesarias para promover a constitución e o desenvolvemento de cooperativas, de forma que poidan cumprir os seus obxectivos económicos e sociais, de acordo cos principios cooperativos informadores desta lei.

2. A correspondente actuación levarase a cabo a través da consellería competente en materia de traballo, á que se dotará de recursos e servizos necesarios para o cumprimento das súas funcións, sen prexuízo das competencias doutras consellerías en función da actividade empresarial que desenvolvan as cooperativas para o cumprimento do seu obxecto social.

3. A Administración local, no ámbito das súas competencias, procurará considerar dentro dos seus plans ou programas de actuación a promoción e o desenvolvemento das sociedades cooperativas.

Artigo 138. Inspección das cooperativas.

Correspóndelle á consellería competente en materia de traballo a potestade da función inspectora en relación co cumprimento desta lei.

A función inspectora sobre o cumprimento da lexislación cooperativa, así como do seu desenvolvemento estatutario segundo o previsto nesta lei, exercerá a dita consellería a través da Inspección de Traballo e Seguridade Social, sen prexuízo das funcións inspectoras que lles correspondan a outras consellerías en función da lexislación específica aplicable.

Esta función realizarase preferentemente con carácter preventivo, para contribuír ó mellor cumprimento da lexislación cooperativa. Os inspectores prestarán o seu asesoramento para evitar que as cooperativas incorran en infracción, podendo advertir e aconsellar en lugar de iniciar un procedemento sancionador.

Artigo 139. Infraccións e sancións.⁶¹

1. As sociedades cooperativas son suxeitos responsables das accións e omisións contrarias á lei e aos estatutos, con independencia da responsabilidade dos membros dos seus órganos sociais en canto lles sexan imputables con carácter solidario ou persoal, ben de forma directa ou porque poida vir esixida a través de derivación de responsabilidade.

2.1. Son infraccións moi graves:

- a) Utilizar a sociedade cooperativa para encubrir finalidades alleas a estas entidades, á clase na que se encadren ou ao seu obxecto social.

⁶¹ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012) e pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia (DOG núm 203, do 25 de outubro).

- b) Non someter as contas anuais a auditoría externa nos supostos previstos nas normas legais e nos estatutos.
- c) Non destinar aos fondos sociais obrigatorios as porcentaxes mínimas establecidas por esta lei, polos estatutos ou por acordo da asemblea xeral.
- d) Acreditar retornos cooperativos a quen non teña a condición de persoa socia, ou por causas distintas ás actividades cooperativizadas realizadas pola persoa socia.
- e) Repartir os fondos sociais obrigatorios e os voluntarios con carácter de irrepantibles, así como, se é o caso, o haber líquido social.
- f) Imputar as perdas contradicindo o establecido nesta lei ou nos estatutos.
- g) Exceder os límites legais na contratación de persoal asalariado e en xeral superar as porcentaxes máximas nas operacións con terceiras persoas.
- h) Fixar ou acreditar un tipo de xuro polas achegas ao capital social superior ou inferior ao legal ou estatutariamente establecido.
- i) Aplicar os excedentes vulnerando o previsto nesta lei.
- j) Superar a proporción que se fixe, de acordo co previsto no número 5 do artigo 10 desta lei, para as cooperativas con sección de crédito.

2.2. Son infraccións graves:

- a) Transgredir os dereitos das persoas socias e en particular en materia de información, como electoras e elixibles para os cargos dos órganos sociais, a participar con voz e voto na asemblea xeral e na actividade empresarial que desenvolve a cooperativa sen ningunha discriminación.
- b) Non convocar en tempo e forma a asemblea xeral ordinaria e a asemblea xeral extraordinaria, cando proceda.
- c) Non renovar ou cubrir os cargos dos órganos sociais cando corresponda por imperativo legal ou estatutario.
- d) Non depositar no rexistro de cooperativas os documentos esixidos por esta lei e polas súas normas de desenvolvemento.
- e) Non formalizar e non presentar no rexistro de cooperativas, para a súa inscrición, os acordos inscricibles.
- f) Non levar en orde e por un tempo que exceda os tres meses a partir do último asentamento a documentación social e contable obrigatoria.

g) Transgredir os dereitos do persoal asalariado recollidos na normativa cooperativa e nos estatutos sociais, así como incumprir as normas establecidas sobre participación deste persoal no consello reitor ou nos excedentes dispoñibles.

h) Non aplicar o Fondo de Formación e Promoción Cooperativa aos seus fins específicos.

2.3. Son infraccións leves:

a) Omitir o ditame do letrado ou letrada asesora, cando sexa preceptivo, naqueles documentos esixidos por esta lei cando deban elevarse ao rexistro de cooperativas.

b) Atrasarse na presentación ou no depósito no rexistro de cooperativas dos documentos esixidos por esta lei.

c) Non acreditarlles ás persoas socias as súas achegas ao capital social na forma prevista nesta lei.

d) Non formular o órgano de intervención, cando proceda, o seu informe sobre as contas anuais, nos prazos establecidos.

e) Incumprir as obrigas impostas polo artigo 24.1 do Código de comercio para os empresarios ou empresarias individuais, sociedades e entidades suxeitas a inscrición obrigatoria no Rexistro Mercantil.

f) Calquera outra que afecte obrigas de carácter formal ou documental esixidas na lexislación cooperativa e que non estea tipificada neste artigo.

3. As infraccións graduaranse para os efectos da súa correspondente sanción en grao mínimo, medio e máximo, en función da negligencia e intencionalidade, falsidade, incumprimento das advertencias previas e requirimentos da inspección, número de socios afectados, prexuízo causado, repercusión social e dimensión da cooperativa.

Cando non se considere relevante para estes efectos ningunha das circunstancias anteriormente sinaladas, a sanción imponse no grao mínimo na súa contía inferior.

3.1. As infraccións leves sancionaranse con multa de 150 a 600 euros; as graves, con multa de 601 a 6.000 euros; e as moi graves, con multa de 6.001 a 30.000 euros ou coa descualificación da cooperativa.

3.2. As sancións poderán imponse nos graos de mínimo, medio e máximo.

As faltas leves sancionaranse con multa, no seu grao mínimo, de 150 a 300 euros; no seu grao medio, de 301 a 450 euros; e no seu grao máximo, de 451 a 600 euros.

As faltas graves sancionaranse con multa, no seu grao mínimo, de 601 a 1.500 euros; no seu grao medio, de 1.501 a 3.000 euros; e no seu grao máximo, de 3.001 a 6.000 euros.

As faltas moi graves sancionaranse con multa, no seu grao mínimo, de 6.001 a 12.000 euros; no seu grao medio, de 12.001 a 18.000 euros; e no seu grao máximo, de 18.001 a 30.000 euros.

3.3. Se se aprecia reincidencia, aplicarase o dobre da sanción económica correspondente. Existe reincidencia cando se comete unha infracción do mesmo tipo e cualificación que a que motivou unha sanción anterior no termo dun ano desde a comisión desta; neste suposto requirirase que a resolución sancionadora adquirise firmeza.

4. As infraccións reguladas neste artigo prescribirán aos doce meses desde que a administración pública tivese coñecemento da súa comisión e, en todo caso, ao ano as que teñan carácter de leves, aos dous anos as graves e aos tres anos as moi graves, contados a partir da data na que se producisen.

5. O coñecemento das infraccións e a imposición de sancións correspóndenlle á consellaría competente en materia de traballo, en virtude de acta estendida pola Inspección de Traballo e Seguridade Social, e mediante a tramitación do correspondente expediente, de conformidade coas seguintes normas de competencia para a súa imposición:

- a) Persoas titulares das xefaturas territoriais da consellaría competente en materia de traballo, ata 6.000 euros.
- b) Director ou directora xeral competente en materia de traballo, ata 18.000 euros.
- c) Conselleiro ou conselleira competente en materia de traballo, ata 30.000 euros.

6. Na tramitación dos expedientes sancionadores resultará aplicable a normativa específica en materia de infraccións e sancións na orde social.

Artigo 140. Intervención temporal das cooperativas e outras medidas.⁶²

Artigo 141. Descualificación da cooperativa.⁶³

1. O conselleiro ou conselleira competente en materia de traballo poderá acordar a descualificación da cooperativa cando concorran algunha das seguintes causas:

- a) As sinaladas no artigo 86 desta lei, coa excepción das previstas nas súas letras a), b) e f).

⁶² Artigo derogado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

⁶³ Artigo modificado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012) e pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia (DOG núm. 203, do 25 de outubro).

b) A comisión de calquera infracción cualificada como moi grave cando poida provocar importantes prexuízos económicos ou sociais.

c) A perda ou o incumprimento dos requisitos necesarios para a cualificación da sociedade como cooperativa.

2. O procedemento axustarase á normativa específica en materia de infraccións e sancións na orde social e ás normas reguladoras do procedemento administrativo común, coas seguintes particularidades:

a) Deberá emitir informe preceptivo o Consello Galego de Cooperativas, no prazo dun mes; transcorrido este, darase por emitido en sentido favorable. Nos supostos de que a medida afecte cooperativas de crédito ou seguros, será preceptivo o informe da consellaría competente en materia de política financeira.

b) No trámite de audiencia comparecerá o órgano de administración ou, na súa falta, as persoas socias, en número non inferior a dúas. Cando non se produza a devandita comparecencia, o trámite cumprirase mediante a correspondente publicación no *Diario Oficial de Galicia*.

c) A resolución administrativa será revisable ante a xurisdición competente e non será executiva mentres non recaia sentenza firme e definitiva.

3. Unha vez que a descualificación adquirise carácter de firmeza, producirá efectos rexistrados de oficio e implicará a disolución da cooperativa.

4. Transcorridos dous meses desde a disolución sen que se efectuase o nomeamento de liquidadores ou liquidadoras ou non se aceptase o cargo, os administradores ou administradoras e os interventores ou interventoras deberán, e calquera persoa socia poderá, solicitar do Consello Galego de Cooperativas o nomeamento de liquidadores ou liquidadoras, que poderá recaer en persoas non socias da cooperativa. Transcorrido o dito prazo, a consellaría competente en materia de traballo poderá instar, así mesmo, ao dito nomeamento.

Artigo 142. Medidas de fomento.⁶⁴

1. As cooperativas, independentemente da súa cualificación fiscal, terán a condición de maioristas, polo que lles serán aplicables os prezos ou as tarifas correspondentes, e poderán detallar como minoristas na distribución ou venda.

⁶⁴ Parágrafo 5 deste artigo derogado pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

2. Non terán a consideración de vendas, resultando como operacións societarias internas, as entregas de bens e prestacións de servizos que lles realicen as cooperativas ós seus socios, xa sexan producidos por elas ou adquiridos a terceiros para o cumprimento dos seus fins sociais.

3. As cooperativas que concentren as súas empresas mediante calquera das figuras xurídicas recoñecidas legalmente, así como outras formas de colaboración económica, gozarán de tódolos beneficios outorgados na lexislación aplicable sobre agrupación e concentración de empresas.

4. As cooperativas terán dereito preferente nos casos de empate nos concursos e nas poxas en que participen, convocados polas administracións públicas galegas e entes dependentes delas, para a realización de obras, servizos e subministracións.

5. *(derogado)*

6. A consellería competente en materia de economía e facenda poderá adoptar as medidas oportunas para que os títulos e os valores emitidos por sociedades cooperativas co fin de atender o seu obxecto social sexan cualificados como aptos para os efectos de cubri-lo coeficiente de investimento obrigatorio das caixas de aforros, de acordo coas disposicións que lles sexan aplicables. Para estes efectos, destinarase, como mínimo, a porcentaxe que determine esta consellería do total do fondo das caixas de aforros ocupado en investimentos obrigatorios cualificados pola citada consellería.

Disposición adicional primeira

Nos prazos sinalados nesta lei por días, o cómputo farase en días hábiles.

Cando os prazos se fixen por meses ou anos, rexerá o disposto no Código civil.

Cando o último día do prazo sexa inhábil, este entenderase prorrogado ó primeiro día hábil seguinte.

Disposición adicional segunda

A contía das sancións establecidas no artigo 139 desta lei poderá ser actualizada periodicamente pola Xunta de Galicia por proposta do conselleiro competente en materia de traballo, tendo en conta a variación dos índices de prezos ó consumo.

Disposición adicional terceira

Resultaranlles aplicables ás entidades reguladas por esta lei os beneficios fiscais, arancelarios e de calquera outra índole establecidos na lexislación cooperativa estatal en todo o que non se opoña a esta lei.

Disposición adicional cuarta. Cooperativas sen ánimo de lucro.⁶⁵

1. A Xunta de Galicia poderá cualificar como sociedades cooperativas sen ánimo de lucro as que polo seu obxecto, actividade e criterios económicos de funcionamento acrediten a súa función social. Entenderase que acreditan a dita función as cooperativas que teñan por obxecto a mellora da calidade e condición da vida da persoa, considerada de forma individual e colectiva.

2. En todo caso, considéranse como tales as que se dediquen principalmente á prestación e xestión de servizos sociais, educativos, culturais, artísticos, deportivos ou de tempo libre e outros de interese colectivo ou de titularidade pública, á integración laboral das persoas que sufran calquera clase de exclusión social ou a outras actividades que teñan por finalidade conseguir a superación de situación de marxinación social de calquera tipo.

3. Para que unha cooperativa sexa cualificada como sen ánimo de lucro deberá recoller nos seus estatutos expresamente o seguinte:

a) Que os resultados positivos que se produzan nun exercicio económico non poderán ser distribuídos entre as persoas socias, destinándose os excedentes dispoñibles ao Fondo de Reserva Obrigatorio.

b) As achegas das persoas socias ao capital social, tanto obrigatorias como voluntarias, non poderán devengar un xuro superior ao xuro legal do diñeiro, sen prexuízo da posible actualización destas.

c) O carácter gratuíto do desempeño dos cargos do consello reitor, sen prexuízo das compensacións económicas procedentes polos gastos nos que poidan incurrir os membros do consello no desempeño das súas funcións.

d) As retribucións das persoas socias traballadoras ou, se é o caso, das persoas socias de traballo e do persoal traballador por conta allea non poderán superar o 150% das retribucións que, en función da actividade e categoría profesional, estableza o convenio colectivo aplicable ao persoal asalariado do sector.

4. A transgresión das determinacións estatutarias establecidas no número anterior levará consigo a perda da cualificación como cooperativa sen ánimo de lucro.

⁶⁵ Disposición adicional engadida pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

5. As cooperativas que sexan cualificadas como sen ánimo de lucro e cumpran co disposto neste artigo serán consideradas polas administracións públicas da Comunidade Autónoma de Galicia como entidades sen ánimo de lucro para todos os efectos.

6. A solicitude para o recoñecemento da súa condición como cooperativa sen ánimo de lucro deberá ser resolta pola autoridade da que depende o rexistro de cooperativas competente para a inscrición da cooperativa, e tramitarase a través do procedemento de cualificación e inscrición da escritura de modificación estatutaria, se é o caso.

Cando a solicitude de recoñecemento non estea asociada á constitución da cooperativa ou a unha modificación estatutaria, tramitarase conforme as normas do procedemento administrativo común e resolverase no prazo máximo de tres meses; transcorrido este, entenderase desestimada se non recaese resolución expresa».

Disposición adicional quinta. Cooperativas mixtas de traballo asociado.⁶⁶

Obxecto e normas aplicables.

1. Son cooperativas mixtas de traballo asociado aquelas nas que existen cooperativistas cuxo dereito de voto na asemblea xeral poderá determinarse, de xeito exclusivo ou preferente, en función do capital achegado nas condicións establecidas estatutariamente, que estará representado por medio de títulos ou anotacións en conta e que se denominarán partes sociais con voto.

O obxecto destas cooperativas é coadxuvar á captación de capital de terceiros nos proxectos cooperativos, salvando ao máximo posible as características que son propias das sociedades cooperativas. É unha figura excepcional, dándolle un tratamento singular e específico, orientado a procurar un acceso efectivo do persoal asalariado á propiedade dos medios de produción.

2. Nestas cooperativas permítese o voto plural ponderado, debéndose prever e regular nos estatutos da cooperativa para os diferentes colectivos sociais, e non serán aplicables os límites ao dereito de voto plural establecidos nos puntos 2, 3 e 4 do artigo 36 desta lei, aínda que o dereito de voto na asemblea xeral respectará a seguinte distribución:

- a) As persoas socias de capital non poderán superar un terzo dos votos sociais.
- b) As cooperativas, as sociedades controladas por estas ou as entidades públicas non poderán superar un terzo dos votos sociais.
- c) As persoas socias traballadoras non poderán ter unha porcentaxe inferior a un terzo dos votos sociais.

⁶⁶ Disposición adicional engadida pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

d) As persoas socias previstas nos puntos b) e c) non terán en ningún caso menos do 51% dos votos sociais da cooperativa, sendo as persoas socias traballadoras a maioría deste colectivo.

e) A participación nos órganos sociais deberá respectar os límites porcentuais indicados nas alíneas anteriores.

3. No caso das partes sociais con voto, tanto os dereitos e as obrigas dos seus titulares como o réxime das achegas regularanse polos estatutos e, supletoriamente, polo disposto na lexislación de sociedades de capital para as accións nas anónimas. As persoas socias a que se refire a letra c) do número anterior deste artigo terán un dereito de preferencia estatutariamente sobre as ditas partes sociais con voto.

4. A participación de cada un dos grupos de cooperativistas nos resultados anuais por distribuír, sexan positivos ou negativos, determinarase en proporción á porcentaxe de votos que cada un dos dous colectivos teña, segundo o previsto no número 2.

Os excedentes imputables aos posuidores ou posuidoras de partes sociais con voto distribuiranse entre eles en proporción ao capital desembolsado. Os excedentes imputables ás persoas socias traballadoras distribuiranse entre estas segundo os criterios xerais definidos nesta lei, e para as persoas socias previstas na letra b) do número 2 deste artigo, segundo o disposto nos estatutos sociais.

5. A validez de calquera modificación autorreguladora que afecte os dereitos e as obrigas dalgún dos colectivos de cooperativistas requirirá o consentimento maioritario do grupo correspondente, que poderá obterse mediante votación separada na asemblea xeral.

6. En canto á dotación de fondos obrigatorios e á súa dispoñibilidade, haberá que atermos ao disposto, con carácter xeral, nesta lei.

7. As persoas socias relacionadas na letra b) do número 2 deste artigo terán a consideración de persoas socias colaboradoras, non resultando aplicable ás cooperativas mixtas o disposto no artigo 29.3 da Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia, e poderán, en consecuencia, desenvolver as persoas socias colaboradoras actividades cooperativizadas en competencia coas que desenvolva a sociedade cooperativa mixta da que sexan colaboradoras, aínda que deberán ser regulados nos estatutos sociais tanto os seus dereitos como as súas obrigas».

Disposición adicional sexta. En relación coa disposición adicional terceira da Lei 2/2007, do 28 de marzo, de traballo en igualdade das mulleres de Galicia.⁶⁷

Co obxectivo da observancia e procura do principio de igualdade entre homes e mulleres:

- 1.º A Xunta de Galicia e as cooperativas fomentarán a erradicación no ámbito das sociedades cooperativas galegas da discriminación vertical e horizontal entre homes e mulleres.
- 2.º A Xunta de Galicia favorecerá o desenvolvemento de medidas que supoñan vantaxes concretas e/ou medidas de compensación das desvantaxes sufridas polas mulleres no ámbito laboral.
- 3.º As cooperativas procurarán recoller nos seus estatutos sociais medidas que se referirán ao acceso á condición de socia de traballo, de socia traballadora ou incluso de asalariada, así como á súa promoción profesional e demais aspectos da situación e condicións laborais da persoa afectada.
- 4.º As cooperativas fomentarán a representación equilibrada de mulleres e homes na composición dos seus órganos sociais, sexan obrigatorios ou voluntarios.
- 5.º A Xunta de Galicia e as cooperativas adoptarán medidas dirixidas á plena integración laboral e social das mulleres vítimas de violencia de xénero.

Disposición adicional sétima. Medidas de fomento e difusión do cooperativismo.⁶⁸

En relación co artigo 142 da Lei 8/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia, e co obxectivo de establecer medidas de fomento e difusión do cooperativismo, a Xunta de Galicia:

1. Poñerá en marcha accións de promoción, difusión, desenvolvemento, formación e fomento do cooperativismo no marco da súa acción política e como fórmula empresarial de creación e mantemento de emprego, cohesión territorial e vertebración económica e social de Galicia.
2. Adoptará as medidas necesarias para o fomento das relacións entre cooperativas e, en particular, a creación de cooperativas de segundo grao, a fusión de cooperativas, o establecemento de grupos cooperativos e de concertos ou consorcios, encamiñados á súa consolidación e ao mellor cumprimento dos principios cooperativos.

⁶⁷ Disposición adicional engadida pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

⁶⁸ Disposición adicional engadida pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

3. Con estes obxectivos, establecerá liñas de axuda, sempre que a actuación proposta sexa favorable ao movemento cooperativo e así o recoñeza o Consello Galego de Cooperativas, previamente informado.

4. Remitirá anualmente ao Parlamento de Galicia unha memoria sobre as actividades realizadas no eido do cooperativismo en Galicia.

Disposición adicional oitava. Aplicación da lei.⁶⁹

Esta lei aplicaráselles a todas as sociedades cooperativas reguladas por ela, e o contido das súas escrituras ou estatutos quedará sen efecto en todo o que se opoña a ela.

Disposición adicional novena. Cooperativas xuvenís Obxecto e normas aplicables.⁷⁰

1. Son cooperativas xuvenís as que teñen por obxecto proporcionarlle emprego e un marco apropiado para o desenvolvemento profesional á xuventude, mediante a prestación do seu traballo persoal producindo en común bens e servizos para terceiros. Deberán estar formadas maioritariamente por persoas socias traballadoras con idades comprendidas entre dezaseis e vinte e nove anos, agás no caso de que sexan persoas cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33 %, no cal idade máxima será de trinta e cinco anos.

2. As cooperativas xuvenís constitúen unha especialidade das cooperativas de traballo asociado e asimiladas, ou das cooperativas de explotación comunitaria da terra ou de explotación de recursos acuícolas, e resúltalles aplicable a regulación xeral e específica que corresponda á súa clase, coas seguintes particularidades:

a) Completarán a parte obrigatoria da súa denominación coa palabra “xuvenil” do seguinte xeito: “Sociedade Cooperativa Galega Xuvenil” ou “S. Coop. Galega Xuvenil”.

b) O capital social mínimo necesario para constituírse e funcionar unha sociedade cooperativa xuvenil será de trescentos euros, que deberán estar totalmente desembolsados desde a súa constitución.

c) A inscrición dos actos de constitución, modificación de estatutos, disolución, reactivación, liquidación e extinción das sociedades cooperativas xuvenís poderá realizarse en virtude de documentos de carácter privado cos mesmos requisitos que os previstos para as escrituras públicas nesta lei, no que resulte procedente. As sinaturas que consten nos documentos deberán estar lexitimadas notarialmente ou autenticadas polo rexistro de cooperativas que resulte competente para a inscrición dos referidos actos.

⁶⁹ Disposición adicional engadida pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

⁷⁰ Disposición adicional engadida pola Lei 6/2016, do 4 de maio, da economía social de Galicia (DOG núm. 93, do 18 de maio de 2016) e modificada pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais en Galicia (DOG núm 203, do 25 de outubro).

Cando a publicación dos acordos referidos aos devanditos actos resulte preceptiva, realizarase no *Diario Oficial de Galicia* e será tramitada polo rexistro de cooperativas competente con carácter gratuíto, sen que resulte obrigatoria a publicación nun dos diarios de maior circulación da provincia do domicilio social da cooperativa.

d) A cooperativa xuvenil constituirase por tempo determinado fixado estatutariamente e deberá transformarse en cooperativa ordinaria ou disolverse ao transcorrer cinco anos desde a súa inscrición no Rexistro de Cooperativas. Transcorrido o prazo de cinco anos sen que se adoptase o acordo de transformación en cooperativa ordinaria, a cooperativa xuvenil quedará disolta de pleno dereito e entrará en período de liquidación.

e) O acordo de transformación en sociedade cooperativa ordinaria deberá ser adoptado pola asemblea xeral por máis da metade dos votos validamente expresados, non sendo computables para estes efectos os votos en branco nin as abstencións, e deberá elevarse a escritura pública e inscribirse no Rexistro de Cooperativas.

A transformación require o cumprimento de todos os requisitos exixidos legalmente para a constitución dunha cooperativa ordinaria da clase que se trate e realizarase a través do procedemento previsto no artigo 74, en canto resulte procedente.

f) A redución do número de persoas socias traballadoras que teñan entre dezaseis e vinte e nove anos por debaixo da maioría exixida para a constitución de cooperativas xuvenís sen que se restableza no prazo de seis meses, e sen que se acorde a transformación en cooperativa ordinaria, será causa de disolución, para o que se aplicará o disposto no artigo 86, alínea d), e concordantes desta lei.

g) Anualmente deberá someterse á aprobación da asemblea xeral un plan de formación profesional individualizado, que alcance a totalidade das persoas socias e ao que deberán asignarse os recursos económicos precisos, entre os que deberá figurar a dotación total do Fondo de Formación e Promoción Cooperativa.»

Disposición transitoria primeira⁷¹

Disposición transitoria segunda⁷²

71 Disposición transitoria derrogada pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

72 Disposición transitoria derrogada pola Lei 14/2011, do 16 de decembro, pola que se modifica a Lei 5/1998, do 18 de decembro, de cooperativas de Galicia (DOG núm. 2, do 3 de xaneiro de 2012).

Disposición transitoria terceira

No prazo de tres anos, contados desde a publicación do calendario que se estableza no regulamento do rexistro de cooperativas, as cooperativas e as súas unións e federacións ás que lles sexa aplicable esta lei deberán adapta-los seus estatutos a ela.

As referidas entidades que, no correspondente prazo, non adaptasen os seus estatutos e solicitasen do rexistro de cooperativas competente a súa inscrición, quedarán disoltas de pleno dereito e entrarán en período de liquidación, sen prexuízo da posibilidade prevista no artigo 88 desta lei.

A adaptación dos estatutos levarase a cabo na forma establecida nesta lei para a súa modificación, coas seguintes particularidades:

- 1) Non será necesaria a presentación de informe escrito sobre a súa conveniencia e xustificación.
- 2) Para a aprobación do texto adaptado pola asemblea xeral será necesaria unha maioría de dous tercios dos votos presentes e representados.
- 3) A escritura pública de modificación de estatutos deberá conter en todo caso:
 - a) O texto íntegro dos estatutos adaptados.
 - b) A acreditación de que o capital social mínimo fixado estatutariamente está totalmente desembolsado.

Cando a cooperativa estivese inscrita nun rexistro de cooperativas distinto ó que resulte competente, o rexistro correspondente pasará a exercer respecto daquela tódalas funcións rexistras desde o momento no que a cooperativa inste ante el a adaptación dos seus estatutos; competencia que alcanzará, incluso, ás inscricións e ós demais trámites rexistras necesarios para a inscrición da escritura pública de adaptación.

Disposición transitoria cuarta

En tanto non entre en vigor o regulamento do Rexistro de Cooperativas de Galicia, resultarán aplicables as disposicións vixentes ata a data en materia rexistral.

Disposición transitoria quinta

Ata que non se constituía o Consello Galego de Cooperativas, a dirección xeral competente en materia de traballo asumirá as seguintes funcións atribuídas a el:

- 1) Nomear liquidadores no suposto previsto no artigo 89 desta lei.

2) Percibi-lo Fondo de Formación e Promoción, así como os demais fondos irrepartibles e o remanente do haber líquido social ou o patrimonio social das cooperativas nos casos previstos nesta lei, que se depositarán na Caixa Xeral de Depósitos da Comunidade Autónoma á disposición do futuro Consello Galego de Cooperativas.

Naqueles supostos nos que esta lei estableza a necesidade do previo informe do Consello Galego de Cooperativas, entenderase como non establecido o dito requisito.

Disposición transitoria sexta

Aquelas cooperativas que á entrada en vigor desta lei non se atopen reguladas nela deberán adapta-los seus estatutos segundo o previsto na disposición transitoria terceira, adoptando a clase de cooperativa que corresponda das previstas no título terceiro desta lei.

Disposición transitoria sétima

As sociedades cooperativas que na data de publicación desta lei contén cun número de asociados, dos previstos no capítulo V da Lei 3/1987, do 2 de abril, xeral de cooperativas, superior ó establecido como máximo nesta lei para os socios colaboradores, dispoñerán dun prazo de cinco anos a partir da súa entrada en vigor para axustarse ó límite establecido no número 1 do artigo 29 desta lei.

O devandito prazo poderá ampliarse por proposta da consellería competente en materia de traballo.

Disposición derogatoria única

Quedan derogadas cantas normas de igual ou inferior rango contradigan ou se opoñan ó establecido nesta lei dentro do seu ámbito de aplicación, sen prexuízo do establecido na disposición transitoria cuarta.

Disposición derradeira primeira

Esta lei entrará en vigor ós dous meses da súa publicación no Diario Oficial de Galicia.

Disposición derradeira segunda

A consellería competente en materia de traballo queda facultada para aclarar e interpreta-las normas contidas nesta lei, e poderá ademais dictar normas relativas á petición de datos ás cooperativas para efectos estatísticos.

Disposición derradeira terceira

Facúltase a Xunta de Galicia para que no prazo de dezaioito meses, e por proposta do conselleiro competente en materia de traballo, dicte as normas necesarias para o desenvolvemento desta lei.

Igualmente, autorízase para que, polo mesmo procedemento, dicte todas aquelas disposicións que resultasen convenientes para a aplicación dela.

Santiago de Compostela, dezaioito de decembro de mil novecentos noventa e oito.

Manuel Fraga Iribarne
Presidente

galicia